This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, September 24, 2002

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

ALp(LK)2766

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (2741) 2002 SEPTEMBER-RUGSĖJIS 24 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr.kaina – $1

Mokytas, bet nieko nemoka

Norint ką nors gerai atlikti, reikia pasiruošti. Pasiruošimas – tai labai svarbi paties darbo dalis. Be tinkamo pasiruošimo darbas kreivas. Kaip pasiklosi, taip išmiegosi, teisingai sakydavo mūsų senoliai.

GYVENIMUI pasiruošti yra skirtos mokyklos bei kitos auklėjimo, jauno žmogaus ugdymo institucijos ar organizacijos. Visų šių veiksnių svarba yra neįkainojama ir labai stipriai surišta su laiku, kurio tinkamai neišnaudojus labai sunku jį "bepasivyti", ir dėl to nukenčia pats pasiruošimas. Tenka gyveniman žengti be jo. Tai apgailėtina. Antra vertus, pasiruošimas nėra vien tik mokyklos baigimas ir diplomo įsigijimas. Šiais laikais tūkstančiai jaunimo baigia aukštuosius bendro išsilavinimo mokslus, bet neįgyja jokios specialybės. Kaip sakoma – mokytas, bet nieko nemoka. Nėra abejonės, bendras išprusimas reikalingas, nes žmogų pakelia į aukštesnę gyvenimo pakopą, ir tai savaime naudinga. Tačiau šiais laikais specializacija – būtinas dalykas. Darbovietės tik specialistų ieško, ir vargas tiems, kurie ieško darbo nieko nemokėdami. Užtat šalia gausybės mokslo žinių, įgalinančių studentą įsigyti mokslinį laipsnį, būtina kaip nors specializuotis, tai yra pasiruošti kokiam konkrečiam darbui. Specialistų paklausa visame pasaulyje sparčiai didėja augant technologijai, keičiantis darbo apimčiai ir normoms. Darbo ieškantiems tenka prie to taikytis, ir kito kelio nebėra. Statistikų duomenimis, šiuo metu per didelis nuošimtis mokslus baigusių, bet darbui nepasiruošusių jaunų žmonių. Dėl to iš dalies nuvertinamas ir pats mokslo siekis – girdi, ką veiksi įgijęs mokslinį laipsnį, jei nemoki nieko, kas darbui reikalinga? Tai opus klausimas.

ISTORIJA moko, kad pilnutiniam gyvenimo pasiruošimui vien tik išsimokslinimo ar specialybės įgijimo neužtenka. Mat augančiam bei brėstančiam žmogui reikia išsiugdyti ir teigiamų būdo savybių, kurios nemažiau svarbios už įsisavintus žinių krūvius. Normaliai dvasinis išsiugdymas turėtų eiti greta mokymosi ir studijų. Bet kadangi jis jokiais pasisekimų pažymiais nėra įvertinamas, dažnai labai atsilieka. Tyrinėtojai teigia, kad atsilikimą moksle galima daug lengviau pasivyti, negu atsilikimą auklėjime. Dažnas užaugęs žmogus jau nebelankstus – jis greičiau lūžta nei linksta. Todėl lietuvių posakis "lenk medį, kol jaunas" teisingai nusako šį klausimą. Geros būdo savybės yra didelis turtas, kuris reikšmingai papildo išsilavinimą ir teigiamai veikia atliekamų užduočių, prisiimtų pareigų sėkmę. Bendradarbiaujant su žmonėmis dažnais atvejais būdo savybės reiškia net daugiau negu žinojimas. Sąžiningumas, darbštumas, tolerancija, sugyvenimas, nešališkumas ir kitos panašios žymės savotiškai papildo žinoviškumą, sudaro tvirtesnius pagrindus jam reikštis. Galėtų kilti gal ir keistokas klausimas – kur yra toji mokykla, kurioje galima įsigyti tų gerųjų būdo savybių? Atsakymas turbūt galėtų būti toks – dvasiniam išsiugdymui reikia kai ko daugiau negu pastatų, klasių, auditorijų, paskaitų. Pirmiausia reikia teigiamai veikiančios aplinkos, kurią paprastai sudaro pavyzdinga šeima, stropiai savo keliu einančios ideologinės organizacijos, kilnių draugų rateliai bei religinė praktika. Tai svarbūs veiksniai, kurie, deja, šių dienų visaip kunkuliuojančiame pasaulyje lyg ir nustumti į antrąjį gyvenimo planą. Tuo būdu nebelieka už ko griebtis norint išsiugdyti tą svarbų dvasinį pajėgumą, pasukti save visapusiško tobulėjimo linkme. Pasigirsta balsų, kad tuo klausimu reikėtų ne tik plačiau pasisakyti, bet vieningai siekti permainų įgyvendinimo. **Č.S.**

Posėdžiaujama PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavime Druskininkuose. Pirma iš kairės: Kanados LB valdybos pirm. Rūta Žilinskienė ir atstovai iš Ispanijos, JAV, Graikijos ir Lenkijos Nuotr. M. Šmitienės

PLJS pirm. Matas Stanevičius skaito pranešimą PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavime Druskininkuose
Nuotr. M. Šmitienės

Sovietų agentas slaptame Vatikano archyve

Sensacingas dviveidžio Juozo Grigulevičiaus nueitas gyvenimo kelias

IGNAS MEDZIUKAS

1988 m. KGB poliklinikoje Maskvoje mirė Juozas Grigulevičius. Gydytojams patariant, buvo atsiguląs dėl kažkokio mažo sunegalavimo ir rengėsi greit grįžti į namus, bet naktį staiga mirė. Palaidotas kapinėse, kur buvo laidojami sovietų slaptame saugume ypatingai pasidarbavę žmonės. Dabar Lietuvos žiniasklaida atidengė sensacingų dalykų apie šį asmenį: jis buvęs dviveidis žmogus.

Suklastota biografija

Pirmiausia pažiūrėkime, ką rašo *Tarybų Lietuvos enciklopedija,* kur įdėta jo biografija ir nuotrauka. Juozas Grigulevičius gimė 1913 m. gegužės 5 d. Vilniuje. Mokėsi Panevėžio gimnazijoje, 1929 m. persikėlė į Vilniaus lietuvių gimnaziją. Jau 1926 m. Panevėžyje įstojo į pogrindininkus komjaunuolius, 1930 m. įstojo į Vakarų Gudijos komunistų partiją, buvo Lietuvos komunistų partijos biuro narys. Lenkų okupacinės valdžios kalintas už pogrindinę veiklą. Emigravo į Prancūziją, 1934 m. persikėlė į Argentiną, dalyvavo Ispanijos pilietiniam kare. 1937 m. J. Grigulevičius atvyko į Maskvą. Dirbo mokslo įstaigose. Antrojo pasaulinio karo dalyvis. 1956 m. baigė Aukštąją partinę mokyklą. Dirba sovietų mokslų akademijos Etnografijos institute. Sovietų istorikas. Mokslų akademijos narys korespondentas, mokslų daktaras, Rusijos nusipelnęs mokslo veikėjas. Rašo rusų kalba. Parašęs veikalus: *Vatikanas* (1957), *Ar kardinolai eina į pragarą* (1961), *Kolonializmas ir misionieriai* (1963), *Inkvizicijos istorija* (1970) ir kt. (Tarybų Lietuvos enciklopedija, tomas I, psl. 663).

Deja, niekur nenurodyta, kaip jis priėjęs prie šaltinių, kuriais remdamasis rašė šias knygas. Dabar atidengta, kad jis būdamas slaptoje sovietų tarnyboje, sugebėjo tapti Kostarikos respublikos diplomatu, būtent, tapo nepaprastu įgaliotu ambasadoriumi prie Šv. Sosto, taip pat Italijoje ir Jugoslavijoje.

Popiežius Pijus XII buvo nekenčiamas komunistų, nes jis aštriai pasisakydavęs prieš bolševizmą – konkrečiai – prieš Baltijos valstybių okupaciją, stengėsi paveikti vakariečius, kad per pasitarimus Teherane ir Jaltoje nebūtų pripažintos 1940 m. sovietų imperijos sienos, rėmė pokario rezistenciją Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje.

Apdovanotas Maltos ordinu

J. Grigulevičius, būdamas ambasadorius, popiežiui Pijui XII padaręs didelį įspūdį katalikybės istorijos žiniomis. Įgijęs didelį palankumą, jis gavo teisę pasinaudoti slaptais Vatikano archyvais.

Jungtinėse Tautose jis buvo tiek įsijautęs į Kostarikos ambasadoriaus vaidmenį, sakydavęs karštas antisovietines kalbas. Sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Andrej Gromyko jį pavadino amerikiečių pataikūnu.

J. Grigulevičius turėjo fenomenalią atmintį, mokėjo keletą svetimų kalbų: laisvai kalbėjo lietuvių, rusų, lenkų, žydų, karaimų kalbomis, gerai valdė anglų, prancūzų, ispanų kalbas. Jis rengdavosi labai elegantiškai, mokėjo bendradarbiauti su jam reikalingais žmonėmis, turėjo mistifikacijos talentą, kuris padėjo išgelbėti gyvybę sudėtingomis aplinkybėmis. Buvo diplomatinių pobūvių pažiba, vienu metu net buvęs diplomatinio korpuso Romoje seniūnu. Todėl nenuostabu, kad Popiežius jam suteikė Maltos kryžiaus ordiną.

J. Grigulevičius, Berijos pavedimu, padedamas lietuvių lenkų aristrokratijos dinastijos atstovo Jonušo Radvilos ir rusų kilmės vokiečių aktorės Olgos Čechovos stengėsi įtaigoti popiežių Pijų XII, kad naujoji sovietų vyriausybė po Stalino mirties yra linkusi suteikti dalinę nepriklausomybę liaudies respublikoms – Baltijos valstybėms ir suvienyti Vokietiją.

Teroristas "Juzikas"

Tai viena pusė J. Grigulevičiaus veido. Iš kitos pusės žvelgiant, jis buvo sovietų Saugumo agentas – teroristas. "Juzikas", padėjęs likviduoti Lietuvos saugumo departamento agentą, įėjusį į pogrindžio komjaunimo centro komitetą. Aiškinama, kad auka buvusi darbininkė Adelė Šiaučiūnaitė, 24 metų, kuri mokėsi garsioje tarptautinėje Lenino mokykloje. Ji buvo vienintelė iš centro komiteto 1938 m. paslaptingomis aplinkybėmis žuvusi Kaune.

"Juzikui" (J. Grigulevičiui) buvo pavesta likviduoti 1940 m. Stalino priešą Trockį, gyvenusį Meksikoje. Nors viskas buvo gerai suorganizuota, Trockio asmens sargybinis atidarė vilos vartus, pro kuriuos įsiveržęs "Juzikas" su vietiniais smogikais paleido apie 200 šūvių, bet Trockis su žmona ir vaikaičiu pasislėpė po lova ir išvengė kulkų. Taigi pirmą kartą pasikėsinimas prieš Trockį nepavyko, o sargybinio, saugojusio vilos vartus lavonas policijos buvo rastas Meksikos pakraštyje. Po šio nepavykusio pasikėsinimo J. Grigulevičius pabėgo į JAV.

Pažymėtina, kad per Lietuvą į įvairias šalis ėjo raudonųjų šnipų ir teroristų keliai. Rašoma, kad pinigai finansuoti šnipinėjimo operacijoms ėjo per Brauno banko namus, Kaune, Laisvės al. 57.

Įspėjęs Sovietų sistemos griūtį

Sugrįžęs į Sovietų Sąjungą, J. Grigulevičius mėgdavęs lan-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Geraširdžiai ir kietaširdžiai

Gander, Newfoundland, 2001 metų rugsėjo 11 dieną sulaukė netikėtų svečių. Netrukus po teroristų antpuolio Niujorke ir Vašingtone JAV neįsileido nė vieno lėktuvo į savo teritoriją. Visi tarptautiniai skrydžiai buvo nukreipti į kaimyninių valstybių oro uostus. 38 transatlantiniai skrydžiai buvo nukreipti į Gander oro uostą. Per 3 valandas mažos vietovės gyventojų skaičius padvigubėjo. *Northwest Airlines* pilotas D. Runnik šiemet prisiminė, kaip jis mėgino paruošti savo keleivius šiam netikėtam nusileidimui: ragino juos kooperuoti su Kanados pareigūnais, taupyti maistą ir vandenį; manė, kad turės pasilikti arba lėktuve, arba perpildytame oro uosto terminale, nes nesitikėjo, kad vietiniai žmonės dalinsis savo namais, maistu, viskuo su tokiu dideliu būriu visai nepažįstamų užklydėlių. Ne paslaptis, kad Newfoundland gyventojai sunkiai verčiasi, plačiai paplitusi bedarbystė. Bet vietiniai kanadiečiai nustebino visus savo *geraširdiškumu* – vietos gyvenimas sustojo, visi šoko guosti ir rūpintis savo netikėtais svečiais. Gydytojai, vaistininkai ir med. slaugės rūpinosi sergančiais, šeimos su vaikais rado prieglaudą kukliuose vietinių nameliuose, kiti buvo aprūpinti patalynėmis ir nakvynėmis ledo ritulio arenose, mokyklose, sporto salėse. Jaunimas pilstė kavą, vaišino sumuštiniais. Telefono bendrovė parūpino daugiau telefonų, pajungė mokyklinius kompiuterius, internetą svečių tarnybai. Panašiai kanadiečiai sutiko netikėtus svečius ir Halifakse, St. John's bei kituose 14 Kanados vietovių prie oro uostų, kuriuose tą dieną buvo "išbarstyta" beveik 34,000 keleivių.

Šių metų rugsėjo 11 d. Gander susirinko ne tik vietinių gyventojų, bet atvyko ir nemažai vadinamųjų *plane people* paminėti ne tik prieš metus įvykusio teroro, bet ir nesitikėto nuoširdumo. Trys *Lufthansa* pilotai atsiuntė *video* juostą, kurioje įrašė savo sukurtą dainą buvusiems globėjams. Min. pirmininkas J. Chretien atidengė metalinę atminimo lentelę, kuria buvo pagerbti visi, kurie "šoko į darbą padėti artimui, kada visas pasaulis buvo bežadis, teroro sukaustytas." Iškilmėje dalyvavo JAV ambasadorius P. Celucci, Newfoundland premjeras Roger Grimes ir daug kitų

(Nukelta į 8-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Priimtas Pilietybės įstatymas

Lietuvos seimas rugsėjo 17 d. priėmė naują Pilietybės įstatymą, kuriuo bus leidžiama išlaikyti Lietuvos pilietybę lietuviams, tapusiems kitų valstybių piliečiais. Naujasis įstatymas buvo pasiūlytas liberalų frakcijos, parėmė seimo valdančioji dauguma. Pagal dabar galiojančius įstatymus kitos valstybės pilietybę pasirinkęs buvęs Lietuvos gyventojas Lietuvos pilietybės iškart netekdavo. Kaip rašo ELTA/LGTIC, naujasis įstatymas pasitarnaus keliems šimtams tūkstančių užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių ir lietuvių kilmės asmenų, kurie neteko pilietybės ne savo noru, o priversti dėl santuokų su užsieniečiais arba leidimo apsigyventi užsienio valstybėje ilgesniam laikui.

Naujasis įstatymas leis Lietuvos pilietybę susigrąžinti anksčiau ją turėjusiems tautiečiams. Lietuvos piliečiais bus laikomi lietuvių kilmės asmenys – tie, kurių tėvai arba seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai ir pats asmuo pripažįsta save lietuviu. Įstatymas (netaikomas repatrijavusiems) įsigalios nuo 2003 m. sausio 1 d.

Patvirtintos "Jukos" teisės

Rugsėjo 17 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pasirašė seimo priimtas bendrovė "Būtingės nafta", "Mažeikių nafta" ir "Naftotiekis" pertvarkymo įstatymo pataisas. Tuo sudaromas teisinis pagrindas Rusijos bendrovei "Jukos" iš JAV firmos "Williams" perimti strateginio investuotojo teises ir pareigas "Mažeikių naftos" bendrovėje. Kaip rašo ELTA/LGTIC, prezidentas svarstė įvairias galimybes, ir šis "nėra, kas Lietuvai geriausia, bet geresnio varianto jau ir nebebuvo".

Tą pačią dieną seimo valdančioji dauguma patvirtino Olandijos ribotos atsakomybės bendrovę "Yukos Finance BV" investuotoja, perimančia JAV firmos "Williams International Company" teises ir pareigas pagal 1999 m. spalio 29 bei šių metų birželio 18 sutartis dėl investicijų į akcinę bendrovę "Mažeikių nafta".

KAM vadovas Lenkijoje

Lietuvos krašto apsaugos ministeris Linas Linkevičius rugsėjo 9 d. lankėsi Lenkijoje oficialiu vizitu, rašo ELTA/LGTIC. Susitikime su Lenkijos gynybos ministeriu Jerzy Szmajdzinski buvo patvirtinta, jog Lenkija toliau rems Lietuvos karių dalyvavimą tarptautiniuose junginiuose taikdarystės misijoje Kosove. Taip pat pažadėta, jog Lenkija parems Lietuvos koordinuojamo projekto BALTNET įjungimą į ŠAS europinės dalies oro erdvės stebėjimo sistemą.

Bendras karinis junginys saugumui ir taikai palaikyti – LITPOLBAT yra svarbiausias iš dvišalio Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo projektų ir jis bus plėtojamas. Šį dalinį, vienintelį Lietuvos karinį vienetą su ŠAS valstybe, sudaro Alytaus motorizuoto pėstininkų bataliono ir Lenkijos pirmosios mechanizuotosios divizijos bataliono kariai. Jau beveik trejus metus lietuviai kariai kartu su lenkais dalyvauja tarptautinėje taikos palaikymo misijoje Kosove.

Lankėsi Danijos pareigūnai

Lietuvoje rugsėjo 15-17 d.d. lankėsi Danijos gynybos ministeris S. A. Jensby ir parlamento Gynybos komiteto pirmininkas Helge Moeller. Susitikimuose su Lietuvos pareigūnais buvo aptartas dvišalis karinis bendradarbiavimas, Lietuvos pasiruošimas narystei ŠAS, Karaliaučiaus problematika ir kiti klausimai. Pareigūnai lankėsi DLK Algirdo mechanizuotame pėstininkų batalione Rukloje, kuriame yra diegiamas Lietuvos ir Danijos projektas LITBAT. Danijos kariai čia padeda rengti batalioną, kuris jau šiemet bus pasiruošęs dalyvauti ŠAS vadovaujamoje veikloje.

Danija taip pat padeda Lietuvai rengiant taikos palaikymo pajėgas, kuriant nuolatinės parengties brigadą, padeda planuoti gynybą, mokyti karius, teikia materialinę paramą. Danija aprūpins bataliono artilerijos karinį dalinį ginkluote, jau baigia apmokyti 70 karininkų ir puskarininkių. Kaip rašo ELTA/LGTIC, Danija yra viena aktyviausių Baltijos šalių narystės ŠAS rėmėjų. Gynybos komiteto pirmininkas vizito metu pažymėjo, jog likusias 9 savaites iki Prahos viršūnių susitikimo Danija stengsis įtikinti abejojančias ŠAS nares, jog Baltijos valstybės turi būti narėmis.

Laukia svarbūs darbai

Lietuvos seimo rudens sesija prasidėjo rugsėjo 10 d. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pradėdamas pirmąjį posėdį, apgailestavo, kad seime vietoj išrinktų 141 parlamentarų dažnai įstatymus priiminėja vos 20 ar 30 seimo narių. Jis ragino pagalvoti apie seimo statuto ir net Konstitucijos keitimą, numatyti, kad įstatymus galima būtų priimti tik tada, kai dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų seimo narių. Tokiu būdu išsispręstų dažnai pasitaikančių klaidų problema, pagerėtų įstatymų priėmimo kokybė, nereikėtų tiek pakeitimų ir papildymų. Svarbiu klausimu jis laiko Konstitucijos 47-ojo straipsnio dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo užsieniečiams keitimą, nes nuo to priklausys, kokia bus Lietuvos žemės rinkos raida ir daugelio kaimo žmonių ateitis.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Mokytas, bet nieko nemoka
Dažnais atvejais būdo savybės reiškia net daugiau negu žinojimas
Sovietų agentas slaptame Vatikano archyve
Trockis su žmona ir vaikaičiu pasislėpė po lova, išvengė kulkų
Prancūzijos politika Karaliaučiaus klausimu
Rusijos jautrumas dėl vizų įvedimo nesąs pateisinamas
Ar krikščionėja Lietuva?
Aišku, sekmadienio pamaldos jiems visai nerūpėjo
Šv. Raštas – Dievo rūpestis žmogumi
Nesinori tarti atsisveikinimo žodžių kunigui Antanui
Gydytojas už spygliuotų vielų
Išleidžiant kalinius į darbą buvo grojama armonika
Eutanazija – beskausmė mirtis
Šiandieną gimstąs vaikas Dievui nėra naujiena
Pažangios naujovės gimnazijose
Pernai pradėtos rengti savaitgalio rekolekcijos gimnazistams
Lietuviškos mokyklos Vilnijoje
Labai svariai padeda lietuvių išeivija

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Telšių vyskupijos kunigų rekolekcijos, vadovaujamos vysk. J. Borutos, SJ, įvyko š.m. rugpjūčio 19-21 d.d. Aptartos svarbiausios kunigiškojo gyvenimo aktualijos, skaityta Vatikano II susirinkimo liturginė konstitucija *Sacrosanctum consilium*. Rekolekcijos baigtos susitaikinimo pamaldomis, po kurių vyskupas kiekvienam kunigui padovanojo kasdienių meditacijų programą pagal šv. Ignaco *Dvasines pratybas*.

Krikščioniškoje stovykloje Būtingėje, jau dvidešimt pirmojoje, suorganizuotoje liuteronų, š. m. liepos 25-28 d.d. dalyvavo jaunimas iš Vilniaus, Tauragės, Šilutės, Kelmės, Kretingos ir Klaipėdos. Mokymus vedė kun. A. Saulaitis, SJ, kun. P. Vaineikis, OFM, ir psichologas V. Karvelis. Stovyklautojai nagrinėjo temą *Ką bendro turi šventykla ir stabai? Jūs esate Dievo šventykla.* Koncertavo aktorius K. Smoryginas ir krikščioniška roko grupė "Ashtray" iš Vilniaus. Šios stovyklos, dar sovietų okupacijos metais pradėtos, prisideda ekumeniškumo dvasiai jaunimo tarpe skleisti.

Pranciškoniškojo jaunimo ir tretininkų stovykla Pakutuvėnuose vyko š.m. rugpjūčio 3-11 d.d. Vadovavo "Atvirų durų" bendruomenės įsteigėjas iš Anglijos R. Hendy, tarp kitų stovyklautojams paliktų minčių papasakojo ir savo atsivertimo istoriją. Šimtinė stovyklautojų kasdien dirbo čia vykdomose sodybos statybose, dalyvaudavo Mišiose, penktadienį ėjo Kryžiaus kelius, vakarais vykdavo kūrybiniai pasirodymai bei koncertai.

Šv. Antano religijos studijų institute Kretingoje š.m. rugpjūčio 4-10 d.d. vyko 49-toji Europos lietuviškų studijų savaitė, kurią surengė Vokietijos lietuvių bendruomenė ir Kaune veikiantis lietuvių išeivių institutas. Svarstytos Lietuvos religinio gyvenimo aktualijos, apžvelgta vienuolijų padėtis. Vyko simpoziumas tema *Ar Lietuva katalikiškas kraštas?"* Šiose svarstybose mintimis dalinosi kun. B. Jurčys, OFM, evangelikų reformatų kun. J. Norvila, ses. D. Kuzmickaitė. Diskusijoms vadovavo VDU vicerektorius ir Išeivijos instituto vadovas E. Aleksandravičius.

Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedroje š.m. rugpjūčio 20 d. buvo paminėtos trys metinės: arkiv. T. Matulionio – 40-tosios ir vysk. J. Kuktos – 60-tosios mirties ir Kardinolo V. Sladkevičiaus – 82-osios gimimo. Vyskupo J. Matulaičio vadovaujami, Mišias koncelebravo 26 vyskupijos kunigai. Pamoksle kun. G. Tamošiūnas apžvelgė vysk. T. Matulionio gyvenimo kelią ir jo asmenybės svarbą, iškėlė pirmojo Kaišiadorių vyskupo J. Kuktos įnašą kuriant vyskupiją. Po Mišių visi meldėsi kriptoje, kur šie ganytojai palaidoti. Minėjime dalyvavęs kun. A. Svarinskas papasakojo, kaip bendravęs su įkalintu Mordovijos lageryje arkivyskupu T. Matulioniu laiškais bei susitikimais. Kurijos muziejuje vysk. J. Matulaitis supažindino dalyvius su leidiniu *Arkivyskupas Teofilius Matulionis laiškuose ir dokumentuose*, kurį išleido Lietuvių katalikų mokslo akademija.

Dvyliktoji Gyvosios Evangelijos vasaros konferencija, organizuota Biblijos centro "Tikėjimo žodis", įvyko š.m. rugpjūčio 15-18 d.d. Vilniuje. Buvo surengtas ekumeninis vakaras, kuriame dalyvavo įvairių krikščioniškų konfesijų atstovai. Dalyviams žodį tarę broliai pranciškonai buvo ypač šiltai sutikti. Br. A. Peškaitis, OFM, kvietė labiau gilintis į krikščionybės esmę. Apie vienybę kalbėjo kun. P. Vaineikis, OFM, sekmininkų vyskupas R. Kupstys ragino įsiklausyti į Jėzų, liuteronų parapijos kun. M. Sabutis pasakojo apie liuteronų padėtį Lietuvoje.

Tikybos mokytojų dvasinio susitelkimo dienoje, surengtoje Kaišiadorių vyskupijos Katechetikos centro, š.m. rugpjūčio 19 d. dalyvavo 60 pedagogų iš septynių dekanatų. Vysk. J. Matulaitis ragino tikybos mokytojus drąsiai kalbėti apie krikščioniškojo gyvenimo pareigas ir pabrėžė, kad "tik patys augdami, auginsime kitus". Vyskupijos mokyklose praėjusiais mokslo metais mokėsi 23698 moksleiviai, iš kurių 14416 lankė tikybos pamokas. Tikybą dėstė 176 mokytojai, iš kurių du kunigai. Ses. Ignė Marijošiūtė pabrėžė penkis pagrindinius katecheto darbo požiūrius: mokslą, skelbimą, bendravimą, maldą ir tarnystę. Susitikime palikta bendroji išvada, kad katechetas, perteikdamas Jėzaus mokymą, moko ir savo pavyzdžiu, ir žodžiu. Renginys baigėsi vyskupo palaiminimu, bendra malda ir agape.

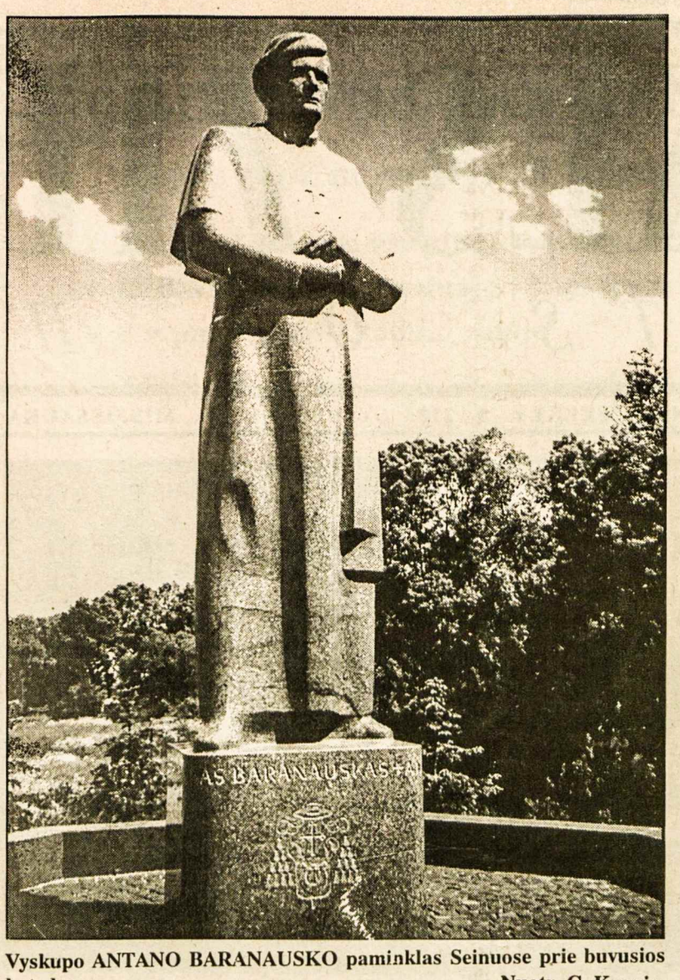

Vyskupo ANTANO BARANAUSKO paminklas Seinuose prie buvusios katedros **Nuotr. G. Kurpio**

Kam priklauso Karaliaučius?

Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pareiškimas, skirtas Lietuvos ministeriui pirmininkui A. Brazauskui ir kitų kraštų premjerams

Pastaruoju metu Rusijos federacija rodo didelį aktyvumą dėl jos piliečių bevizio judėjimo per Lietuvos valstybės teritoriją į Karaliaučiaus sritį ir iš jos. Deja, tai nėra susirūpinimo dabartiniais Karaliaučiaus srities gyventojais ženklas. Apeliuodama į tariamą savo piliečių bevizio judėjimo laisvę, Rusija iš tikro siekia tarptautiniu lygiu įteisinti savo buvimą Karaliaučiaus krašte. Šis kraštas jai reikalingas kaip strateginė karinė bazė.

Primename, kad Karaliaučiaus kraštas pagal Potsdamo susitarimo VI skyrių *Karaliaučiaus miestas ir gretimos apylinkės (City of Koenigsberg and the adjacent area)* teko Sovietų sąjungai, o ne konkrečiai Rusijai. Rusija čia liko pasiskelbusi Sovietų Sąjungos teisių ir pareigų perėmėja. Tačiau juk tas pats susitarimo skyrius nustatė, kad galutinį sprendimą dėl Karaliaučiaus priims būsima taikos konferencija. Kadangi Potsdamo susitarimas nėra galutinė tarptautinė sutartis, o Rusija nėra Sovietų Sąjunga, tai Rusija Karaliaučiaus kraštą administruoja ne *de jure*, o tik *de fakto* ir neturi jokių teisių į šį kraštą.

Kad sklerotinis pasaulis laikui bėgant patikėtų, jog Karaliaučiaus kraštas yra neatskiriama Rusijos dalis, Rusijos komunistai 1944-1949 metais įvykdė vietos gyventojų genocidą, krašto vietovardžius (iki 1938 m. birželio 3 d. 95% jų buvo ne vokiškos, o baltiškos kilmės) pakeitė rusiškais, kolonizavo ir militarizavo užgrobtą kraštą. Klastodama praeitį, rusų administracija įžūliai ignoruoja visus lietuvių istorinio ir kultūrinio palikimo šiame krašte įamžinimo siūlymus. Maskvos administruojamas Karaliaučiaus kraštas yra tapęs militarinę, ekologinę, kriminalinę ir epidemiologinę grėsmę keliančiu Baltijos jūros šalių kaimynu. Mums, lietuviams, labai svarbu, kad tai suprastų visi Lietuvos partneriai.

Iš viso to, kas pasakyta, aiškėja, kad pirmiausia reikia išspręsti pagrindinę Karaliaučiaus krašto problemą – nustatyti, kas yra teisėtas šio krašto šeimininkas, apibrėžti jo statusą ir tik po to spręsti visus kitus klausimus, tarp jų ir šio krašto gyventojų judėjimo per Lietuvos valstybę klausimą. Tam reikia sušaukti Potsdamo susitarimo (kurio nei tarptautinė bendrija, nei pati Rusija nekvestionuoja!) numatytą tarptautinę suinteresuotų šalių konferenciją, žinoma, dalyvaujant ir labiausiai suinteresuotai pusei – Lietuvos respublikai, nes didesnė Karaliaučiaus krašto dalis yra lietuvių etninės žemės ir lietuvių literatūrinės kalbos gimtinė.

P.S. Papildomos informacijos galite rasti mūsų organizacijos tinklapyje www.mlrt.lt

Vytautas Šilas,
Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas

Prancūzijos politika Karaliaučiaus klausimu

JUOZAS VITĖNAS

Prieš susitikimą su Rusijos prezidentu V. Putin prie Juodosios jūros (II.29.) Prancūzijos prezidentas F. Chirac per pasikalbėjimą su Rusijos žinių agentūra "Interfax" pasakė, kad vizų įvedimas keliautojams tarp Rusijos ir Karaliaučiaus srities yra nepriimtinas. Šį Chirac pareiškimą patvirtino Elyzėjaus rūmų spaudos tarnyba, panašiai pasisakė Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Dominique de Villepin ir ministerė Europos reikalams Noelle Lenor spaudos konferencijoje Briusselyje, – rašoma *Ostpreussenblatt* (VIII.10.).

Prancūzijos diplomatija, pasak laikraščio, atrodo, ryžtasi atlikti vadovaujantį vaidmenį Karaliaučiaus srities klausimo sprendime, nors jos pajėgumas pasiūlyti visoms suinteresuotoms valstybėms priimtiną sprendimą esąs gana ribotas. Kiekvienu atveju Paryžiaus diplomatiniuose sluoksniuose tai laikoma jautriu klausimu, ir ypač po to, kai prez. Chirac savo pareiškimu dėl privalomų vizų atsistojo Rusijos pusėje.

Minėtoje spaudos konferencijoje Briusselyje ministerė Lenor pasakė, kad Karaliaučiaus problema yra unikali, kuriai visoje Europoje nėra jokio palyginimo. Todėl turi būti ištirti visi keliai, kurie vestų prie naujo sprendimo.

Skaitant spaudos konferencijos užrašus, pasak laikraščio, matosi, kad abu minėti Prancūzijos pareigūnai yra patekę į nepatogią padėtį, nes prez. Chirac nusistatymas jokiu būdu nesiderina su pažiūra Briuselio komisijos, kuriai nėra jokių abejonių, kad rusams keliaujantiems tarp Karaliaučiaus ir Rusijos, vizos bus privalomos.

Europos sąjungos komisijos požiūriu, pasak laikraščio, Karaliaučiaus problema yra daugiau ekonominė negu politinė. Danijos ambasadorius Maskvoje per pasikalbėjimą *France-Culture* radijo programoje pareiškė susirūpinimą, kad pragyvenimo lygio skirtumas tarp Karaliaučiaus srities ir Lenkijos bei Lietuvos dar gali padidėti po Europos sąjungos plėtros į Rytus.

Iš Europos komisijos pranešama, kad nuo 1991 metų per TACIS programą Rusijai buvo suteikta techninės pagalbos už 2.5 bilijonų eurų, o pastaruoju metu į Karaliaučiaus sritį buvo investuota 40 milijonų eurų, iš kurių 15 milijonų buvo skirta naftos gavybai.

Europos sąjunga, anot laikraščio, yra didžiausias Rusijos klientas su 35% jos eksporto, kuris po plėtros į Rytus pakilo iki 50%. Todėl Rusijos jautrumas dėl vizų įvedimo nesąs pateisinamas.

Per Rusijos ir Europos sąjungos vadovų pasitarimus šių metų gale tikimasi susilaukti tų problemų sprendimo. Nepaisant rūpestingų apsvarstymų, Europos komisija įsakmiai atmeta Karaliaučiaus srities įjungimą į Europos sąjungą.

Prancūzų politinių stebėtojų nuomone yra galima, kad Europos komisija šiame reikale paprašys amerikiečių pagalbos. Pasak laikraščio, faktas, kad Šiaurės Atlanto sąjungos svarbiuose leidiniuose daug vietos skiriama Baltijos valstybėms, leidžia manyti, kad Amerikos diplomatija gali susidomėti Karaliaučiaus sritimi. Vokietijos užsienio reikalų ministerija ypač sveikintų amerikiečių tarpininkavimą, jei Europos sąjungos ir Rusijos derybos patektų į sunkumus ar būtų nesėkmingos. (Vokiško laikraščio tekstą atsiuntė LeKro).

Rusijos prezidentas Vladimir Putin ir Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, susitikę prie Juodosios jūros, aptaria Karaliaučiaus ir kitus klausimus

Sovietų...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kytis Lietuvoje. Čia jis prisistatydavęs kaip sovietų mokslo akademijos Etnografijos instituto mokslinis bendradarbis, vėliau akademikas. Paskutiniais gyvenimo metais jis dažnai būdavo Valakampių paplūdimio valgykloje linksmoje kompanijoje, mėgdavęs būti dėmesio centre. Sakoma, kad priklausomai nuo kompanijos sudėties, jis pasisakydavo esąs rusas, žydas, lietuvis ar karaimas. Mėgdavęs daug kalbėti, žinoma, jis niekad nepasakodavęs apie teroristinę praeitį. Jis sekęs sovietinės Lietuvos ir lietuvių emigracijos spaudą ir beveik tiksliai nuspėjęs liaudies frontų okupuotose Baltijos šalyse susidarymą, taip pat numatęs ir Sąjūdžio Lietuvoje atsiradimą. Lietuvos mokslų akademijos rinktiniame būrelyje J. Grigulevičius yra pasakęs po savo pranešimo apie Gorbačiovo politikos perspektyvas tokią išvadą: "Nors ir apmaudu, bet lemtingą idėjų dvikovą, atrodo, laimės Vatikanas". Čia buvo jo priešprieša J. Stalino pasakymui: "Kiek divizijų turi Vatikanas, kad jūs bijote jo įtakos?" Iš tikrųjų maža Vatikano valstybė daug prisidėjo, kad žlugtų keletas milijonų karių armija suorganizavusi Sovietų sąjunga.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas pristatė vyriausybės teikiamus 183 įstatymų projektus ir 8 seimo nutarimo projektus.

Veikia Klaipėdos LEZ

Lietuvos ryto žiniomis, rugsėjo 5 d. oficialiai pradėjo veikti Klaipėdos laisvoji ekonominė zona (LEZ). Joje šiuo metu yra statoma Danijos bendrovės "Espersen" žuvies perdirbimo gamykla LEZ valdymo bendrovės generalinio direktoriaus Eimanto Kiudulo teigimu, nors parengiamieji darbai užtruko kelerius metus, Klaipėdos LEZ tapo pirmąja ir kol kas vienintele veikiančia LEZ Lietuvoje.

Iki metų pabaigos LEZ valdymo bendrovė žada pasirašyti dar mažiausiai dvi investicijų sutartis. Planuojama statyti pusfabrikačių gamyklą, kita bendrovė ketina investuoti 12 mln. litų į maisto perdirbimo įmonę. Taip pat paskirta teritorija Klaipėdos logistikos centrui. Klaipėdos LEZ valdymo bendrovės įstatinis kapitalas yra 6.65 mln. litų. Didžiausias bendrovės akcininkas – JAV investicijų fondas "Baltic Fund 1 LP" ir jo valdoma įmonė "Baltic Fund Investment".

Ryšiai su Belgija

Rugsėjo 4 d. Lietuvos krašto apsaugos ministeris Linas Linkevičius lankėsi Briuselyje. Susitikime su Belgijos gynybos ministeriu Andre Flahaut buvo pareikšta, kad Belgija teiks paramą Lietuvos laivynui mokymo srityje, kvies Lietuvos kariškius mokytis Belgijos-Olandijos išminavimo mokykloje, toliau plėsti dvišalius karinius ir politinius ryšius.

Sutarta, kad artimiausiu laiku bus pasirašyta sutartis dėl slaptos informacijos apsaugos. Taip pat kalbėta apie dalyvavimą antiteroristinėje veikloje Afganistane, kitus tarptautinio saugumo klausimus. **RSJ**

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MIRTIES PRANEŠIMAS

AtA

VLADAS MORKŪNAS

mirė 2002 m. rugsėjo 17 d. Šv. Juozapo ligoninėje Toronte. Liko liūdinti žmona Galina, dukterys – Mona Tyndall ir jos vyras Greg, Lina Valickienė su vyru Tadu. Velionis buvo mylimas "Dukas" vaikaičiams – Majal, Alex ir Jazmine. Vladas buvo uolus lietuvis skautas. Pašarvotas Turner & Porter laidotuvių namuose, 436 Roncesvalles gatvėje, palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse rugsėjo 20 d. po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje. Norintys pagerbti jo atminimą kviečiami aukomis paremti skautų stovyklavietę "Romuva Inc."

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

PADĖKA

AtA

KAZIMIERAS ŠAPOČKINAS

mirė 2002 m. birželio 25 d.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. K. Butkui, OFM, kun. E. Putrimui už atnašautas šv. Mišias, kun. P. Šarpnickui, OFM, už maldas laidotuvių namuose ir už tokį nuoširdų, tiek daug metų lankymą ligoninėj ir slaugos namuose. Dėkingi kun. E. Jurgučiui, OFM, už palydėjimą ir maldas kapinėse.

Ačiū labai visiems atsilankiusiems laidotuvių namuose, už aukas šv. Mišioms, *Tėviškės žiburiams,* Slaugos namams, kovai su širdies ligomis, diabetu bei insultu. Ačiū už puikias gėles, o ponioms – B. Matulaitienei ir M. Povilaitienei už aukų rinkimą.

Ačiū visiems dalyvavusiems šv. Mišiose, mielai Lilijai Turūtaitei ir D. Radtkienei už jautrų giedojimą šv. Mišių metu. Dėkojame visoms ponioms už skanius pyragus.

Liūdintys – *žmona Jonė, dukra Raminta, žentas Algimantas ir vaikaičiai*

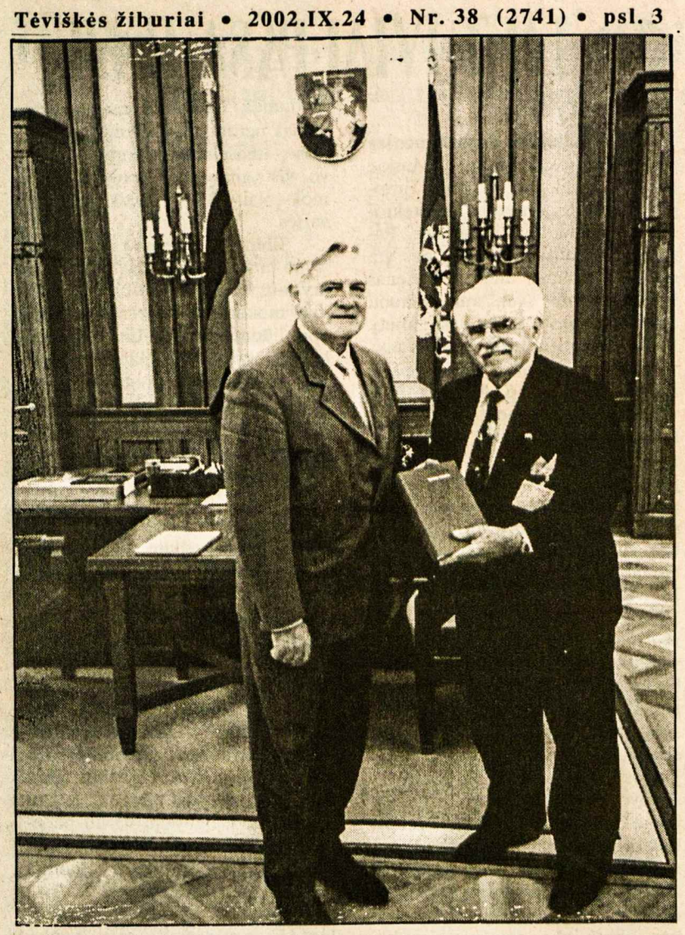

Amerikoje išleistos knygos "Tautos fondas 1943-2002" siunta (1000 egz.) jau pasiekė Lietuvą. Knygos bus išdalintos nemokamai visoms viešoms ir mokyklų bibliotekoms. Pirmąjį egzempliorų jau gavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kuriam jį įteikė tos knygos vyriausias redaktorius Kęstutis Miklas

Lietuvos prezidento rinkimų virtuvė

GIEDRIUS SURPLYS

Apie savo apsisprendimą dalyvauti rinkimuose jau yra paskelbę: dabartinis valstybės vadovas **Valdas Adamkus,** liberalų sąjungos vadovas, buvęs Ūkio ministeris **Eugenijus Gentvilas,** liberalų demokratų partijos vadas, dukart buvęs Lietuvos premjeru (abu kartus – kaip skirtingų partijų narys) **Rolandas Paksas,** Lietuvos krikščionių demokratų pirmininkas, buvęs VLIKo pirm. **Kazys Bobelis,** socialdemokratų partijos pirmininko pirmasis pavaduotojas **Vytenis Andriukaitis,** Centro sąjungos vadas **Kęstutis Glaveckas,** Laisvės sąjungos vadas, populiariai vadinamas "ubagų karaliumi" **Vytautas Šustauskas,** Naujosios demokratijos (anksčiau – moterų partija) pirmininkė, buvusi pirmoji Lietuvos min. pirmininkė **Kazimiera D. Prunskienė,** Liberalų sąjungos narys **Algirdas Matulevičius,** televizijos žurnalistas, publicistas, anksčiau įvardinto Matulevičiaus brolis **Vytautas Matulevičius,** humoro laidos "Dviračio žynios" vedėjas **Vytautas Šerėnas.** Kol kas lyg ir viskas. Vienuolika. Ar tai daug? Spręskite patys – šį pavasarį pasibaigusiuose Prancūzijos prezidento rinkimuose dalyvavo 16 kandidatų, t.y. 1.45 karto daugiau nei Lietuvoje, tuo tarpu galinčių balsuoti prancūzų skaičius viršija lietuvių skaičių daugiau nei dvidešimt kartų!

Pagal tai, kurie dalyvaujantieji gali tikėtis laimėti rinkimuose, juos turbūt galima suskirstyti į dvi grupes: tuos, kurie gali tikėtis protingai, ir tuos, kurie gali tikėtis, bet neturi jokių šansų. Pirmajai grupei galėtume priskirti visuomenės apklausose pirmaujančius V. Adamkų ir K. Bobelį, taip pat gana populiarius E. Gentvilą, R. Paksą ir K. Glavecką bei valdančiai partijai atstovaujantį ir rinkėjams seniai žinomą V. Andriukaitį.

Tiesa, kai kurie politikos apžvalgininkai kandidatus į grupes skirsto dar paprasčiau – Adamkus ir kiti, kadangi prezidento šansai vertinami tikrai labai aukštai. Tačiau, žmonių pasitikėjimas juo šiek tiek smuktelėjo žemyn ryšium su JAV bendrovės "Williams" gėdingu sandoriu su Rusijos naftos koncernu "Jukos", kai amerikiečiai slapta nuo Lietuvos vyriausybės pardavė rusams savo turėtas Lietuvos naftos ūkio akcijas ir valdymo teisę. Žinoma, kiekvienas rimtas politinių debatų dalyvis nepraleis progos prezidento galimybės nusmukdyti dar žemiau, prisimindamas ar išgalvodamas, "kaip blogai prie jo buvo gyventi". Tokiu sumanumu garsėja tiek Bobelis, tiek Gentvilas, o ypač Paksas ir Andriukaitis. Kaip jiems seksis, greičiausiai parodys antrasis rinkimų ratas, kai rungtis ir savo kokybiškumą įrodinėti liks tik du kandidatai.

Antrajai – naivių optimistų grupei – priskirčiau K. Prunskienę, A. Matulevičių ir tris Vytautus: Matulevičių, Šerėną ir Šustauskų Vytą. Taip V. Šustauską dabar vadina daug žmonių, nes V. Šerėno politinio humoro laida "Dviračio žynios" neseniai sukūrė ir parodė dainelę apie Šustauskų Vytuką. Taigi V. Šerėnas lyg ir atsiduria kryžkelėje – jo laida, turėjusi jam tapti tramplinu į prezidentūrą, agituoja už konkurentus. Tai tik parodo nelabai rimtą juokdario požiūrį į rinkimines batalijas.

Išskyrus porą "išsišokėlių", dar nepasiekusių jėgų žydėjimo (V. Šerėno, E. Gentvilo), t.y. penkiasdešimties metų ribos, visi kiti kandidatai yra brandaus amžiaus. Kai kurie gal net per daug – V. Adamkus – 75 m., K. Bobelis – 79 m. Turint omenyje tai, kad pastarieji du kandidatai yra laikomi realiausiais, belieka palinkėti jiems "ilgiausių metų", nors kai kurie rinkėjai paprasčiausiai mieliau renkasi jaunesnius kandidatus.

Kandidatų išsilavinimu galime didžiuotis – tarp jų daug daktarų ir keletas profesorių. Net humoristas V. Šerėnas laisvalaikiu nuo juokų krėtimų, matyt, pastudijuodavo ir yra ekonomikos mokslų daktaras. Tačiau vienam kandidatui – Vytautui Šustauskui studijas baigti savo laiku neužteko, todėl diplomo jis siekia dabar, būdamas 57-rių.

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

AUKOKIME LIETUVAI per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Žolynai Dievo pievoje

ANTANINA GARMUTĖ

Pačioje vasaros brandoje lietuviai švenčia Šv. Mergelės Marijos dangun ėmimo šventę – Žolinę. Jau prieš dvejus metus ši liaudies mėgstama šventė buvo įtraukta į valstybinių švenčių sąrašą. Ir nebe pirmi metai ji linksmai švenčiama Kaune, Dainavos mikrorajone. Čia, Kovo 11-osios gatvės vieno daugiabučio namo kieme, prie tautodailininko mokytojo-pensininko, aktyvaus sąjūdiečio Albino Staugaičio išskobto ir pastatyto grakštaus kryžiaus rinkosi gausūs gyventojai ir svečiai.

Iškilmės pradėtos tradiciškai giedant Valstybės himną. Tylos minute pagerbtas neseniai į amžinybę duris pravėręs tautos dainius Bernardas Brazdžionis. Pasigesta ir tuo pačiu keliu iškeliavusio nuolatinio šios šventės dalyvio poeto Juozo Ardzijausko, kuris dar būdamas VII klasės gimnazistas už savo patriotinius eilėraščius okupantų buvo nubaustas 15 metų katorga. Ir šiandien, juos prisimindami, po Lietuvos trispalve ir aukštu kryžiumi būriuojasi žmonės, krykščia vaikučiai, deklamuoja eilėraščius tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės. O iš gretimų kiemų vis plūsta žmonės – kas su savo kėdute, kas su vasaros vaišių lauknešėliu.

Žeme keliauja dosni margaspalvė žmogaus dvasios ir vasaros pergalės šventė – Žolinė. Žvelgiant į ją širdis prisipildo visa apimančio džiugaus jausmo. Lietuva atrodo kaip Dievo pieva, o mes visi – lyg žolynai joje. Vieni vešlesni, kiti – kuklesnės žolytės. Žiedai ir vaisiai. Ir piktžolių dar esama. Visiems po Dievo dangumi vietos užtenka. Laikui bėgant, tikime, su Dievo pagalba, piktžolės bus išravėtos, mūsų Tėvynėje suklestės darbas, darna ir susiklausymas.

Ir skamba apie tai šioje šventinėje popietėje poetės Pievų smilgos – Teresės Varnagirienės suburto ir jos vadovaujamo tautinio jaunimo sambūrio "Atžalynas" dainos ir giesmės Tėvynei ir Dievo Motinai Marijai. Etnografinis sambūris "Sūduva" į savo dainų verpetą įtraukia ir šventės dalyvius. Seimo narys Rytas Kupčinskas dar pakviečia visus prisiminti ir 15-ąsias Rugpjūčio 23-osios – Juodojo Kaspino dienos – metines.

Mus visus, kasdienių rūpesčių ir neįprastų karščių išvargintus, Žolinės akordai praturtino dvasiškai, suteikė vilčių ir jėgų naujiems darbams.

Žolinės akimirkos Kaune 2002 metų rugpjūčio 15 d. Nuotr. Z. Šiaučiulio

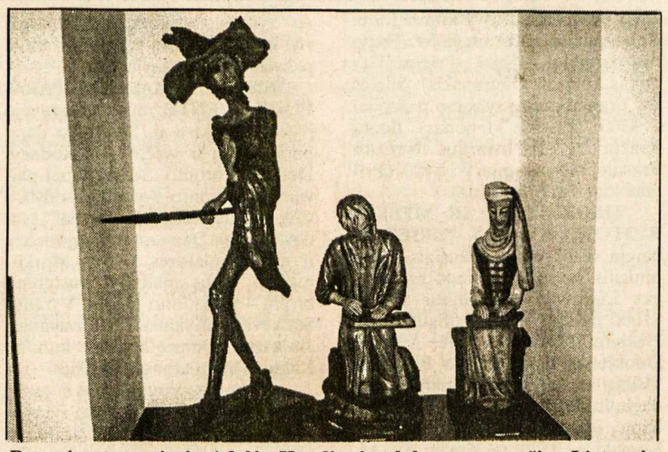

Buvusios torontietės Adelės Katelienės, dabar gyvenančios Lietuvoje, skulptūros parodoje Vilniaus Šlapelių muziejuje Nuotr. I. Ross

Ar krikščionėja Lietuva?

VIKTORAS ALEKNA

Švento Augustino dieną einu nuo Vilniaus Katedros Kosčiuškos gatve šventųjų Petro ir Povilo šventovės link. Praeidamas pro autobusų bei troleibusų stotelę (dabar troleibusai šia gatve nevažinėja) girdžiu, kaip ant suoliuko sėdintis vienas jaunuolis atsako į kito jaunuolio mano neišgirstą klausimą:

– Ne, jį palaidojo krikščioniškai, kaip visus…

Taigi. Šiandien lietuviai Lietuvoje jau beveik visus savo mirusiuosius laidoja "su kunigu". Tiesa, tik Bernardo Brazdžionio palaikus pirmiausia įnešė Vilniaus arkikatedron. Čia pamaldas vedė pats kardinolas A. J. Bačkis, o paskui pervežė į Kauno arkikatedrą ir tik tada lydėjo į kapines. Daugumą paprastųjų mirusiųjų laidoja krikščioniškai, "su kunigu", bet daug paprasčiau: kunigas atvyksta į patalpą, kur guli pašarvotasis, skęstantis žalių vainikų ir gėlių puokščių gausoje. Dalyviai sukalba vieną kitą maldelę, pagieda *Viešpaties angelas.* Karstas uždengiamas, nuvežamas į kapines, kur kartu atvykęs tas pats kunigas pašventina duobę, sukalba maldas kartu su palydėjusiais žmonėmis.

Toks krikščioniško laidojimo būdas Lietuvoje jau įsitvirtino. Per dvylika atkurtosios nepriklausomybės metų pamažu įsigali ir kiti krikščioniški papročiai. Jau viešai ar pusiau viešai labai daug gimusiųjų krikštijami šventovėse. Jau beveik visi pradėję lankyti mokyklą vaikai lanko ir tikybos pamokas, per kurias mokomi tikėjimo pradmenų ir per ketverius mokyklos lankymo metus pasiruošia pirmajai išpažinčiai ir Komunijai. Šiandien jau retai pirmųjų poterių moko tėvai ar močiutės: tai atlieka mokykla. O po ketverių mokyklos lankymo metų vaikeliai jau eina pirmosios išpažinties ir labai šventiškai iškilmingai, labai pasipuošę, ypač mergaitės, pirmą kartą priima Švenčiausiąjį. Jau darosi įprasta, kad tą dieną vaikus į šventovę lydi ir abu tėvai, seneliai, broliai, seserys, kai kurie ir patys priima Švenčiausiąjį.

Viskas sakyte sako, kad lietuviai darosi krikščioniška tauta. To krikščionėjimo matyti ir

VIKTORAS ALEKNA

visame kitame gyvenime. Kiek daug žmonių suplaukia iš visos Lietuvos į Žemaičių Kalvariją, Kryžių kalną, Pivašiūnus, Šiluvą, dar vieną kitą garsesnę vietą. Tų švenčių pamaldas transliuoja televizija, radijas, apie jas rašo visi laikraščiai, įsidėdami ir švenčių, jų gausių dalyvių nuotraukų. Šventėse dažnai dalyvauja pats Prezidentas, vyriausybės, seimo vienas kitas narys, kariuomenės vadas, lydimas būrelio kareivių. Viskas labai iškilminga, šventiška.

Bet atverskime kitą vaizdo plokštelės pusę ir pasižiūrėkime, ką ten pamatysime. Dešimtys ar šimtai vaikų buvo šventovėje pirmąją jų išpažinties ir Komunijos priėmimo dieną. O kitą sekmadienį į šventovę Mišiose dalyvauti ateina jau tik vienas kitas. Visi užmiršo, ką buvo išmokę dar mokykloje: sekmadieniais ir šventomis dienomis šventovę lankyk ir šv. Mišiose dalyvauk. Tikriau, užmiršo ne vaikai, o tėvai kartu su vaikais nueiti sekmadienį į šventovę atlikti kataliko pareigos…

Ką veikia sekmadieniais lietuviai katalikai Lietuvoje? Daugumas ilsisi. Žiemą didžioji dalis žiūri televizorių. Vasarą didžioji miestiečių dalis stengiasi išrūkti į laukus, girias, paežeres, paupius, pajūrį. Ypač gausiai vyksta į pajūrį: Palangą, Neringą (šią vasarą ypač gausiai lankė). Dažną sekmadienį, šeštadienį šią vasarą į Palangą privažiuodavo tiek žmonių, kad paplūdimyje jau nebuvo vietos pasitiesti kilimėlį ir atsigulti. Aišku, sekmadienio pamaldos jiems visai nerūpėjo.

Žinoma, kaimo žmonės saulėje maudosi kasdien ir visą vasarą. Jis ir sekmadienį turi pa-

(Nukelta į 4-tą psl.)

Šv. Raštas - Dievo rūpestis žmogumi

Kardinolo A. J. Bačkio žodis Vilniaus arkikatedroje laidojant a.a. prelatą Antaną Rubšį 2002.IX.4

Tradiciškai sakome, kad atėjome atsisveikinti su velioniu. Tačiau šių žodžių negaliu pasakyti apie kunigą Antaną. Net žinia apie jo mirtį neleido mąstyti ir kalbėti apie jį kaip apie išėjusįjį. Turbūt todėl, kad kunigas Antanas gyveno tarsi du gyvenimus: vienas žemiškasis, o kitas antgamtinis, kuriuo su juo dalijosi Apreiškimo Dievas. Jo linksmas, šmaikštus būdas tarsi pridengė tą nuostabią draugystę, kurią jis išgyveno su Dievu.

"Dievas juokiasi", "Dievas pyksta", – tai kunigo Antano žodžiai, kurie rodo jo be galo artimus santykius su Dievu. Jo gilus pamaldumas, nuoširdi meilė, mokslininko uolumas ir begalinis nuolankumas tarsi praskleidė Apreiškimo paslapties šydą ir sugebėjo pamatyti Dievo veidą. Gal todėl kiekvieną kun. Antano sutiktąjį stebindavo ir džiugindavo jo gerumas, malonumas, nuoširdumas, linksmumas ir išmintis, kuri ypač būdavo akivaizdi per jo nuolankumą. Tai tikrai dieviškos savybės, kurios amžiams išliks visų jį pažinojusių atmintyje ir širdyje.

Šiandien girdėjote Jobo žodžius: "O, kad mano žodžiai būtų užrašyti! O, kad jie būtų į knygą surašyti! O, kad geležiniu plaktuku ir švinu jie būtų ant uolos amžinai iškalti! (Job 19, 23-24). Šiais žodžiais Jobas nori pasidalyti su kitais jį palietusia patirtimi, Dievo artumu. "Juk aš žinau, kad mano Atpirkėjas gyvas!" – patyręs Dievo artumą, Jobas negali tylėti, jis trokšta tuo pasidalyti su kitais.

Mes nežinome kunigo Antano ir Dievo susitikimo vietos ir laiko. Tai judviejų paslaptis. Tačiau jo gyvenimas rodo, kad šis susitikimas buvo labai stiprus ir reikšmingas. "Pirmoji meilė", – kaip skaitome Apreiškimo knygoje, – buvo stipri ir ištikima. Visą save kunigas Antanas atidavė Dievo Žodžiui, kuris kaip gyva versmė tryško dosniai paliesdamas kiekvieną, kuris turėjo laimės sutikti, girdėti kun. Antaną kalbėtis su juo.

Kartą, paklaustas, kaip jis trumpai aptartų Šv. Raštą, atsakė: "Ar gali visapusiškai aptarti tikėjimą, viltį, meilę, atleidimą? Ar galima visapusiškai aptarti žmonijos ir pavienio žmogaus vingius į prasmę ir laimę? Šv. Raštas yra Dievo *Atsiminimai* apie jo rūpestį žmogumi bėdoje ir žmogaus prasmės ir laimės ilgesį – ieškojimą… Mūsų tauta myli Šv. Raštą – Dievo žodį. Kas galėtų visapusiškiau išreikšti Dievo žodžio pagrindinę temą – Dievo rūpestį žmogumi – kaip lietuvių pakelės Rūpintojėlis!"

Iš šių kunigo Antano žodžių matome, kad Šv. Raštas – Dievo žodis nebuvo vien tik jo mokslinių studijų objektas, tai buvo gyvas Žodis – Dievas, su kuriuo jis palaikė glaudų ryšį, kuriuo džiaugėsi, kuriam buvo ištikimas, kurį mylėjo ir kuriuo dalijosi su kitais.

Viename iš paskutinių laiškų savo bičiuliui jis rašė: "Dar kartą skrisiu į Lietuvą dalytis Dievo žodžiu". Būtų atskridęs rugpjūčio 27-ąją, tačiau kaip tik tą rytą jis išskrido į Amžinybę.

"Šv. Rašto turinys – Dievas myli žmogų", – sakydavo prel. Rubšys. Tai nebuvo vien skambūs žodžiai. Jis tuo tikėjo, tuo gyveno ir šie žodžiai atsispindėjo jo gyvenime. Dar kartą įsiklausykime į jo kupinus išminties ir meilės žodžius, kurie turėtų būti ypač svarbūs mums.

"Šv. Raštas liudija, kad neužteko gimti izraeliečiu, reikėjo tokiu ir tapti. Ir lietuviu neužtenka gimti, reikia norėti lietuviu ir būti. Tapti izraeliečiu reiškė perimti šventąjį tikėjimo kraitį… Ką reiškia tapti lietuviu? Kaip reikia tapti lietuviu? Perimant savo tautos religinį ir tautinį kraitį – religinis kraitis puoselėja žmogaus visuotinumą, o tautinis duoda savitumą – "stuburkaulį" asmeniui… Vargas ir kančia mūsų tautos istorijoje subūrė tautą ateičiai… Beje, vargas ir kančia gundo nuleisti rankas ir nustoti vilties tikėti Dievu – Ateities ir Staigmenos Viešpačiu… Laikas jau pajusti, kad dabartis kreipiasi į šių dienų jaunąją kartą su iššūkiu tikėti Ateitimi… Kviečia jaunąją kartą būti drąsios vilties kojomis, rankomis, širdimi…

Tekrinta šie žodžiai giliai į mūsų širdį ir tesudygsta tikėjimo, vilties ir meilės daigais.

Nesinori tarti atsisveikinimo žodžių kunigui Antanui. Jis toks gyvas, jaunas, šviesus ir laimingas! Jis daug artimesnis dabar, kai jo nesaisto vieta ir laikas. Vilniuje gyvendavęs vyskupijos namuose prel. Antanas, paklaustas, ko jam trūksta, juokdamasis atsakydavo: "Tik dangaus kampo". Dabar ir tai jau turi, mielas kunige Antanai… Tikime, kad tavo laimė yra pilnutinė ir tavo džiaugsmas begalinis, nes su Senojo Testamento Jobu gali šiandien ištarti: "Aš pats jį regėsiu akimis savo, o ne kito! To trokšta širdis mano krūtinėje" (Job 19,27).

Skaitydami Šv. Raštą, ypač Senąjį Testamentą, girdėsime tavo gyvą kalbą, taiklų žodį, jusime tavo šypseną ir padrąsinimą. Ir dar. Nuo šiol tu būsi labai arti To, kurio taip uoliai ieškojai žemėje gyvendamas, kurį troškai pažinti ir mylėjai. Mes prašome tave būti ypatingu mūsų mokytoju ir užtarėju pas Dievą, pas mūsų gerąjį Rūpintojėlį, kuriam perduok mūsų tautos vargus ir troškimus… Lik su mumis…

Pasisakymai

Quo Vadis, Lietuva?

SAULIUS ŠIMOLIŪNAS

Esu kairių pažiūrų, šiek tiek nusižiūrėjęs į skandinavų socialdemokratus, ir gal kiek į žaliųjų partiją Amerikoje, bet neturįs jokio ryšio su Lietuvos partijomis.

Per 12 nepriklausomybės metų Lietuva dešiniųjų ir kairiųjų partijų dėka per seimo nutarimus leidžia užsienio bendrovėms pirkti kontrolinį skaičių akcijų, pavyzdžiui, "Mažeikių naftos" įmonėje. Šis nutarimas padarytas dešiniųjų valdžios seime 1999 metais, o šiais metais kairiesiems valdant šis nutarimas buvo pakeistas užsienio pirkėjų naudai. Tai neįmanomas dalykas skandinavų kraštuose. Tai tartum tėvynės išdavimas.

Konservatoriai sako, esą reikėjo pinigų, dėl to ir bandė įtraukti amerikiečių "Williams" bendrovę. Tačiau klausimas jiems: kodėl reikėjo parduoti akcijų daugumą? Ar verta parduoti valstybės nepriklausomybę, nes reikia pinigų? Tai labai iškrypęs galvojimas.

Lietuvos socialdemokratai, užuot kovoję dėl piliečių teisių, pritaikė nutarimus, palengvindami rusams pirkti "Williams" akcijų. Ar jiems rūpėjo Lietuvą įstumti į Rusijos įtaką, ir užkirsti Lietuvai kelią į Europos sąjungą ir NATO? Kitaip būtų sunku ką nors sugalvoti. Tačiau tai tėvynės išdavimas. Jie sako, jog konservatoriai pradėjo "Mažeikių naftos" išpardavimą, o jie esą nekalti. Bet kodėl kairieji palengvino rusams nupirkti "Williams" turimas akcijas? Tai yra aukščiausios rūšies cinicizmas.

Yra labai svarbu kovoti su ekonomine globalizacija ir Pasaulio prekybos organizacija. Maži kraštai tampa bendrovių ir kitų kraštų įrankiais. Man tenka daug skaityti Lietuvos spaudos, seimo pasisakymų, nutarimų. Atrodo, jog ten žmonės gyvena ne šiame pasaulyje. Reikalingas tautinis ir valstybinis žvilgsnis į Lietuvos ekonominius reikalus. Maži verslai gali išaugti į didelius. O iš tų didelių verslų Lietuvoje nieko gero neįvyko. Rusija savo naftos ištekliais yra nykštukas prieš Vidurinius rytus; pelningos naftos valyklos nemokės ir negalės pastatyti Lietuvoje. Bus tik gamtos teršimas ar net Kursko tipo sprogimai.

Kur dingo Lietuvos žalieji? Kodėl neatsirado tikros (o ne pokomunistinės) socialdemokratų partijos? Kodėl dešinieji (jei jie tokiais dedasi) nelaiko valstybingumo savo pirmuoju principu? Kaip kad vienas komentatorius *Lietuvos ryte* pasakė – šalin visos partijos! Taigi žvelkime į žmones, kurie nėra susiję su partijomis, ir rinkime juos į valdžią Lietuvoje.

Naujieji mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje. Tryliktokai sveikina penktokus Nuotr. M. Šmitienės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PAVOGTAS "SAULĖS AKMUO"

Iš Palangos gintaro muziejaus rugsėjo 9 d. buvo pagrobtas didžiausias Lietuvoje gintaro gabalas, sveriantis 3 kg. 698 g. Vadinamas "Saulės akmeniu" yra vaiko galvos dydžio, apvalios formos unikalus gintaro gabalas, trečias pagal dydį Europoje. Jis vertinamas apie pusantro milijono litų. Lietuvos dailės muziejui 1969 m. jį padovanojo liaudies meistras Kostas Toleikis, atvežęs jį iš Karaliaučiaus. Kiti gintaro rodiniai nebuvo paliesti. Vagys į muziejų pateko kopėčiomis užlipę į antro aukšto balkoną ir išdaužę durų stiklą, rašo *Lietuvos rytas*. Pastato kitos durys buvo iš lauko apjuostos ir sutvirtintos grandinėmis bei lynais, kad negalėtų išeiti sargas ir viduje nakvoję muziejaus darbuotojai. Atvykstančiai policijai kelią pastojo nupjauta pušis, plieniniai spygliai padangoms pradurti, taip pat tarp medžių juosmens lygyje ištempti lynai. Muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio teigimu, Gintaro muziejaus rinkiniams apdrausti nėra lėšų. Eksponatai laikinai apdraudžiami, kai išvežami į užsienio parodas.

REMONTUOJA STOTĮ

Rugsėjo 5 d. Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas dalyvavo pasitarime su Vilniaus meru ir geležinkelių bendrovės vadovais dėl Vilniaus geležinklelio stoties remonto. Darbams užbaigti reikės sostinės savivaldybės ir verslininkų lėšų, praneša ELTA/LGTIC. Dalis stoties rūmų jau atremontuoti, darbai pradėti prieš 7 metus. Per tą laiką dėl lėšų trūkumo suremontuotas tik stoties rūmų pastatas, pirmasis peronas, pastatyta elektros transformatorinė, sutvarkyti nusileidimai į centrinį pėsčiųjų tunelį. Keleivių rūmų remonto sąmatinė vertė – daugiau kaip 54 mln. litų, o stoties ir peronų – 20 mln. litų. Šiemet remontui skirta 5.5 mln. litų.

NEMAŽINS PENSIJOS AMŽIAUS

Lietuvos seimas rugsėjo 17 d. atmetė Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisą, kurioje siūlyta sumažinti pensijų amžių, rašo ELTA/-LGTIC. Pataisą siūlė 50,000 ją pasirašiusieji Lietuvos piliečiai, tarpininkaujant seimo nariui centristui Virginijui Martišauskui. Siūlyta pensijos amžių sumažinti iki 55 metų moterims bei 60 metų vyrams, kad būtų užtikrintos socialinės garantijos žmonėms, kurie per "jauni" pensijai ir per "seni" darbus gauti. Piliečių pasiūlytoms nuostatoms įgyvendinti kainuotų 235 mln. litų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto. Naujas V. Martišausko įstatymo pataisos projektas šiuo klausimu siūlys suteikti teisę į senatvės pensiją asmenims, kuriems iki pensijos amžiaus yra likę ne mažiau kaip 5 metai su sąlyga, kad jie turi minimalų, ne mažesnį kaip 15 metų, draudimo stažą ir daugiau kaip metus neturi darbo. Taip pat turintiems būtinąjį 30 metų draudimo stažą bedarbiams, kuriems iki pensijos liko ne ilgiau kaip 2 metai. Šis variantas kainuotų iki 13 mln. litų.

"AIDS" KONFERENCIJA

Vilniuje rugsėjo 19-21 d.d. vyko ketvirtoji Europos AIDS konferencija, kurioje dalyvavo per 800 specialistų, susirinkusių ieškoti būdų, kaip pažaboti žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) plitimą bei gydyti sergančiuosius AIDS liga. Konferencijos tikslas buvo suderinti įvairių valstybių specialistų, kovojančių su ŽIV ir AIDS, veiklą. Kaip rašo *Lietuvos rytas*, Lietuvoje yra užregistruoti 688 ŽIV užkrėsti asmenys, o metų pradžioje jų buvo 338.

ISTORINIS - DRAUGIŠKAS VIZITAS

Rugsėjo 12 d. pirmą kartą per Lietuvos karinių jūrų pajėgų gyvavimo dešimtmetį į Klaipėdą atplaukė Rusijos federacijos karo laivai. Kaip rašo ELTA/LGTIC, šiuo vizitu Rusija siekia plėtoti ryšius su Lietuvos karinėmis jūrų pajėgomis. Laivų žygiui vadovaujantis viceadmirolas Viktoras Mardusinas pranešė, kad šiuo apsilankymu norima ne tik užmegzti draugiškus santykius, bet ir padėti užtikrinti taiką visame Baltijos jūros pakraštyje, parodyti klaipėdiečiams, kaip per pastaruosius metus pasikeitė Rusijos karinės jūrų pajėgos. Atplaukę du laivai-minų medžiotojai išvyko rugsėjo 16 d.

DAR DIDESNIS GRYBAS

Lietuvos ryto žiniomis, rugsėjo 15 d. Ukmergės rajone, Bikonių kaimo ganykloje Želvos miestelio gyventojas Alvydas Leonavičius rado grybą – kukurdvelkį (*Calvatia maxima*), svėrusį beveik 15 kilogramų. Jis patėks į agentūros "Factum" rekordų knygą kaip absoliutus visų rūšių Lietuvos "grybas rekordininkas". Jis yra 30 cm aukščio, 1 metro 90 cm pločio, skersmuo siekia 62 cm. **RSJ**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**
- ▸ KULNO SKAUSMAI
- ▸ PĖDOS SKAUSMAI
- ▸ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▸ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▸ ĮAUGĘ NAGAI
- ▸ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▸ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

Kanados lituanistinių mokyklų mokytojai, dalyvavę metiniame suvažiavime Hamiltone š.m. rugsėjo 7 d.

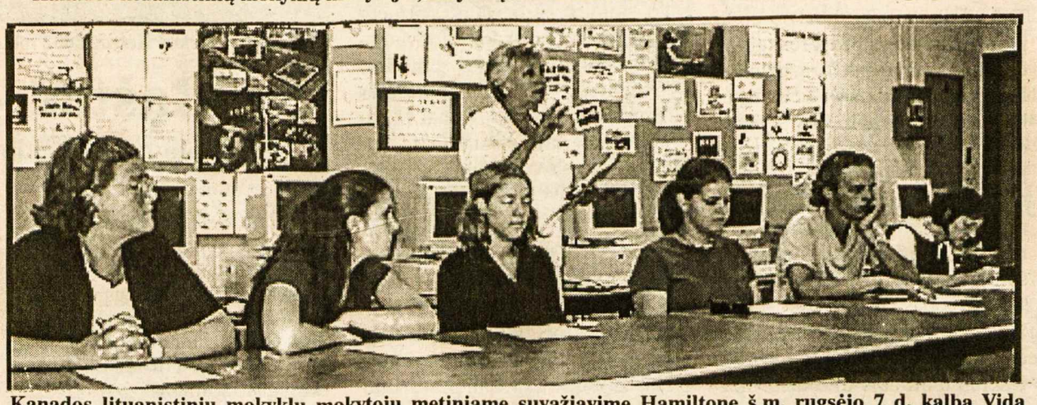

Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų metiniame suvažiavime Hamiltone š.m. rugsėjo 7 d. kalba Vida Stanevičienė, KLB švietimo komisijos pirmininkė

Ottawa, Ont.

LIETUVOS AMBASADORIUS Kanadoje Rimantas Šidlauskas su šeima, prieš išvykdamas į naują paskyrimo vietą Maskvoje, dalyvavo š.m. birželio 16 d. iškilmingose išleistuvėse dr. Ag. Šidlauskaitės mokyklos sodyboje, suruoštose KLB Otavos apylinkės, vadovaujant pirm. Rūtai Kličienei. Atsisveikinimo iškilmėse taip pat dalyvavo Sigridos ir Gedimino Mulevičių šeima, kuri dabar grįžta Lietuvon. Sigrida dirbo ambasadoje kaip pirmoji sekretorė ekonomikos srityje. Kun. dr. Viktoras aukojo sodybos salėje šv. Mišias visiems dalyviams.

Pokyliui prasidedant, visi buvo pakviesti susėsti prie labai įspūdingai paruoštų stalų ir vaišintis suneštinėmis gėrimų ir valgių gėrybėmis. Susėdo apie šimtas svečių, kurių tarpe matėsi daug jaunų šeimų su vaikais. KLB Otavos apylinkės pirm. R. Kličienė pasakė gražią atsisveikinimo kalbą, išryškindama mūsų ambasadoriaus R. Šidlausko pasiaukojimą, aplankant visus tėvynainių susibūrimus įvairiose Kanados vietovėse. Jo pagarba žmogui, atvirumas, nuoširdumas, meilė Dievui ir Tėvynei liks neužmirštami. Pabaigoje ambasadorius R. Šidlauskas savo trumpame žodyje išreiškė nuoširdų dėkingumą už paramą stiprinant mūsų tėvynės Lietuvos nepriklausomybę.

A.a. ADELĖ BUIVYDIENĖ, 79 m. amžiaus, iškeliavo amžinybėn š.m. liepos 13, šeštadienį, miegodama savo namuose. Dar jai sunkiai sergant namuose otaviškių lankytojų, ypač Viktoro Priščepionkos, rūpesčiu buvo pakviestas mūsų misijos kapelionas suteikti paskutinius sakramentus. Velionės vyras a.a. Juozas irgi mirė prieš metus laiko Otavoje. Juodu vaikų neturėjo. Lietuvoje liko sesuo Magdalena Srosienė ir dvi dukterėčios. Visas laidojimo apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas St. Elizabeth šventovėje. Laidotuvių išvakarėse buvo sukalbėtas Rožinys "Kelly Funeral" namuose. Vietoj gėlių buvo renkamos aukos Kauno arkivyskupijos "Caritas" organizacijos vargšų valgyklos išlaikymui. Surinkta –$335.

Mirusioji buvo palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont., šalia savo vyro a.a. Juozo. Visas apeigas prie kapo atliko kun. Vytautas Staškevičius. Laidotuvėse dalyvavo ir S. V. Balsevičiai, kurie anksčiau ilgus metus gyveno Otavoje, o šiuo metu gyvena arčiau Toronto. **Kor.**

Sault Ste. Marie, Ont.

KLEMENTINA ir KAZIMIERAS SLYŽIAI bei ANTANINA VANAGIENĖ š.m. birželio mėn. lankėsi Lietuvoje. Jie nuvežė šalpos reikalams iš KLB Sault Ste. Marie, Ont. apylinkės valdybos $2000. A. Vanagienė įteikė Kauno bendrijai "Viltis" $1000. (Priėmė pirmininkė Joana Šimauskienė). Šie pinigai bus panaudoti langams sutvarkyti ir patalpoms apšildyti. K. Slyžys įteikė $500 ev.-reformatų vyskupui Jonui Kalvanui; duota Turagės Šv. Trejybės parapijai – $300. (Priėmė klebonas kun. V. Gauronskis); Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijai – $300. (Priėmė klebonas); duota Kražių Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijai – $400. (Priėmė kun. A. P. Budrius).

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS "BRIEDIS" baigia savo veiklą. Likusiais klubo pinigais sušelpė paramos reikalingus Lietuvoje – išdalinta $2000: $1000 paskyrė vietinei "Sault Area Hospital". Valdybos narės Marijos Duobienės dėka Kauno bendrijai "Viltis" paskirta $400; Lukšių vaikų darželiui-lopšeliui – $500 baldeliams įsigyti. (Priėmė vedėja A. Korsakienė); duota Kražių Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijai $100. (Priėmė klebonas kun. A. P. Budrius.); duota Telšių vyskupijai $500. (Priėmė vysk A. Vaičius) ir $500 Tauragės ev.-liuteronių vyskupijai. **K. Slyžys**

Atitaisymas. Dėl sunkiai įskaitomo rankraščio *TŽ* 36 nr. padaryta klaidų. Laidotuvių žinutėje turi būti "Mišias aukojo kun. Norman Fortier Blessed Sakrament šventovėje".

London, Ont.

A.A. GRASILDA MAČIENĖ rugpjūčio 2 d. po gedulingų Mišių Šiluvos Marijos šventovėje palaidota Šv. Petro kapinėse, Londone, Ont. Mišias atnašavo kun. K. Kaknevičius, giedojo "Pašvaistės" choras. Laidotuvių namuose atsisveikinimo žodį tarė parapijos tarybos pirm. A. Petrašiūnas ir bendruomenės vardu – pirm. A. Švilpa.

A.A. ANTANAS SEFELDAS rugsėjo 7 d. po gedulingų Mišių mūsų šventovėje palydėtas į amžino poilsio vietą Šv. Petro kapinėse, London, Ont. Mišias atnašavo klebonas kun. K. Kaknevičius. Mišių metu apie velionį tėvą šiltais ir nuoširdžiais prisiminimais dalijosi jo sūnus. Liūdesyje liko velionies žmona Berta ir vaikai. Kapinėse bendruomenės vardu atsisveikinimo žodį tarė KLB apylinkės pirm. A. Švilpa. Gedulingiems pietums visi laidotuvių dalyviai šeimos buvo pakviesti į *Harmony* bufetą.

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOS ŠVENTĖ mūsų šventovėje įvyko rugsėjo 8 d. Susirinko daug parapijiečių ir svečių – iš Rodney, Delhi ir Toronto. Šventę labai pajvairino Toronto Anapilio sodybos vaikučių chorelis "Gintarėliai", vadovaujamas Deimantės Grigutienės ir akompaniatorės Editos Morkūnienės. Visus maloniai nustebino brolių – prel. Jono ir kun. Vytauto Staškevičių atvykimas ir dalyvavimas. Jie kartu su mūsų kelbonu kun. K. Kaknevičiumi atnašavo Mišias.

Klebonas priminė, kad ši parapija gyvuoja jau 38 metus; šventovėje vyksta lietuviškos pamaldos, o parapijos salėje yra mūsų lietuviškumo centras. Nuo parapijos įsikūrimo šalia šventovės pasodintas klevas ir beržas gražiai suaugo, sutvirtėjo ir toliau savo lapų šlamesiu ramina ir guodžia vis mažėjantį mūsų parapijiečių būrį. Mišių metu giedojo "Gintarėliai". Jų nuoširdūs vaikiški balseliai dar aukščiau iškėlė mūsų šventės maldas už visus parapijiečius, mirusius, sergančius ir gyvuosius, kurie toliau rūpinasi parapijos gyvavimu.

Visiems šventės dalyviams susirinkus į parapijos salę, sveikinimo žodį svečiams ir mažiesiems dainininkams šeimininkų vardu tarė A. Petrašiūnas. "Gintarėliai" atliko nuotaikingą programėlę – visiems labai patiko linksmos vaikiškos dainelės. Tai buvo pirmoji šio sezono vaikučių chorelio išvyka. Jeigu ir toliau vaikučiai taip nuoširdžiai atliks vadovės pamokytas daineles, reikia tikėtis dar daug malonių akimirkų iš jų pasirodymų. Linkime vaikučiams laimingai augti su lietuviška dainele!

Po programėlės klebonas palaimino visus susirinkusius ir vaišių stalą, o šeimininkės – Olga, Birutė ir Aldona pakvietė pasivaišinti. Vaikučiai, kiek užkandę, pabiro po sceną ir po salę su vaikišku krykštavimu, o mes likome patenkinti gausiu svečių dalyvavimu ir programėlės atlikimu. **A.V.**

Ar krikščionėja Lietuva?

(Atkelta 3-čio psl.)

kankami ūkio rūpesčių. O jeigu iš miesto pas senstančius tėvus atvažiuoja vaikai, tai savaitgaliais močiutei to darbo dar daugiau: juk reikia vaikus ir pavalgydinti kaimiškai, tai yra sočiai ir skaniai šviežiais patiekalais. Sukis, močiute, nuo ankstyvo ryto ir lauk, kol vaikai atsikels. Kada čia vyksi į šventovę. Todėl sekmadieniais Lietuvoje vasaros metu ištuštėja ne tik miesto, bet ir kaimo šventovės.

Liūdna jaunam Lietuvos parapijos kunigėliui sekmadienį eiti į kaimo šventovę: ten sėdi keliolika senukų, senučių. Nematyti jaunų veidų, nematyti vaikų. Todėl tas lietuvių krikščionėjimas kol kas vyksta tik išoriškai, paradiškai. Dvasia tebemiega. Net Lietuvos katalikų Bažnyčios vadovai su liūdesiu viešai skelbia, kad tik dešimta dalis lietuvių sąmoningai lanko pamaldas beveik kiekvieną sekmadienį, o kai kas randa ir tik dvidešimtą dalį.

Tokį dvasinį aplaidumą rodo ir kiti reiškiniai. Pavyzdžiui, Lietuvoje negausėja kunigų, neauga kunigų seminarijų auklėtinių būrys. Lietuviai katalikai labai menkai organizuojasi į parapijų bendruomenes, menkai remia šventoves. Net Kauno Prisikėlimo šventovės, darbų niekaip negali pabaigti – nėra pinigų. Neremia šios šventovės statybos nė vyriausybė. O ir iš viso šiuolaikinė nepriklausomosios Lietuvos vyriausybė tikinčiųjų reikalų visai neremia: visų tikinčiųjų bendruomenių reikalams vyriausybė kasmet neskiria nė trijų milijonų litų, nors sportui suranda keliolika kartų daugiau. Dar daugiau pinigų iš biudžeto gauna radijas bei televizija, įvairios Kultūros ministerijos rengiamos pramogos, nors jos dažniausiai ir labai lėkštos, beveik visiškai praradusios lietuviškumą. Mat einama į Vakarus, pasaulį. Taigi krikščionėjimas yra tik išorinis. Dvasingumo dar, oi, trūksta.

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV Valstybės departamentas apdovanojo Edmund S. Muskie Laisvės palaikymo diplomu Europos komiteto generalinio direktoriaus pavaduotoją Mindaugą Paunksnį. Tokius apdovanojimus yra gavę 18 asmenų, tarp jų ir vienas lietuvis, šiemet švenčiant Edmund S. Muskie programos dešimtmetį. Pagal šią programą Amerikos universitetuose galėjo studijuoti 3000 asmenų, tarp jų ir 63 lietuviai. JAV valstybės departamento Mokslo ir kultūros biuras pažymi, kad diplomai įteikiami labiausiai pasižymėjusiems Edmund S. Muskie programos stipendininkams už geriausiai skleidžiamas demokratines vertybes, rinkos ekonomikos stiprinimą bei aktyvią veiklą savo kraštuose. M. Paunksnis, gavęs stipendiją, 1996 m. įsigijo viešojo administravimo magistro laipsnį Niujorko universitete. Jis jau 4-rius metus darbuojasi Europos komitete, atsakingas už ekonominio jungimosi klausimus bei koordinuoja Lietuvos pasirengimą įgyvendinti Europos sąjungos rinkos politiką. Jis taipgi vadovavo deryboms su Europos sąjunga bei Europos laisvosios prekybos organizacija dėl pramonės gaminių atitikties įvertinimo ir pripažinimo. Jis taip pat yra Lietuvos ekonominės plėtros agentūros tarybos pirmininko pavaduotojas bei Lietuvos viešojo administravimo instituto tarybos narys. (*ELTA*)

Suomija

Šiaurės Suomijoje, Laplandijoje, liepos 12 d. du lietuviai apiplėšė Pelkosemienio miestelio banką. Rytą, kaip rašoma *Lietuvos ryte*, du juodai apsirengę ir su kaukėmis plėšikai įsiveržė į banką, paguldę ant grindų dvi senyvo amžiaus klientes ir vienintelę tarnautoją, per 10-15 minučių susimetė pinigus į plastikinį maišelį ir nuvažiavo "Audi" automobiliu, prieš keletą dienų pavogtu kitame miestelyje. Apiplėšimo išvakarėse miestelio gyventojai pastebėjo 4-ris vyrus, besivažinėjančius "Mercedes-Benz" automobiliu su lietuviškais ženklais. Plėšikų tuoj pradėjo ieškoti 15 policininkų su šunimis ir pasienio malūnsparniu. Apie apiplėšimą buvo painformuoti ir apylinkės gyventojai. Plėšikai apdaužytą "Audi" automobilį paliko miestelyje netoli nuo apiplėšimo vietovės ir bandė pabėgti pėsčiomis. Vienas ūkininkas pastebėjo, kad tarp jo karvių bandos pamiškėje slankioja du vyrai. Ūkininkas pranešė policijai ir be šūvių plėšikai buvo suimti. Jie neturėjo nei ginklų, nei pinigų.

Policija anksčiau buvo suėmusi kitus du lietuvius, kurie važiavo "Mercedes-Benz" automobiliu 50 km. nuo apiplėšimo vietos. Vietinės policijos nuomone, banko plėšikai buvo susitarę susitikti su kitais dviem savo bendrininkais... Tačiau planas nepavyko. Visi keturi nusikaltėliai uždaryti daboklėje – du su lietuviškais pasais, kiti be jokių dokumentų, mokantys keletą žodžių angliškai ir blogai kalbantys rusiškai. Išaiškinta, kad jie atvyko iš Kauno. Plėšikų grobis – 13,000 eurų. Pasak Suomijos policijos komisaro, tik paskutiniai žiopliai gali atvykti į tundrą apiplėšti – kokie kaimo bankelio pinigai ir kur tundroje gali pasislėpti.

Vokietija

Vasario 16-tosios gimnazijoje birželio 7 d. lankėsi lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir suteikė Sutvirtinimo sakramentą 9 moksleiviams. Pirmąją Komuniją priėmė 6 mergaitės ir vienas berniukas. Iškilmingose Mišiose, atnašautose vyskupo, dalyvavo visi gimnazijos moksleiviai ir mokytojai. Po to vyko šventinės vaišės.

Sibirinių trėmimų minėjimas įvyko birželio 13 d. prie gimnazijos kryžiaus. Vokiečių kalba (gimnazijoje mokosi ir vokiečių jaunimo) apie liūdnus įvykius Lietuvoje kalbėjo mokytoja dr. Gabrielė Hoffman. Moksleiviai skaitė tremtinių prisiminimus, buvo giedamos giesmės. Šia proga Vasario 16 gimnazija vokiečių kalba išleido Dalios Grinkevičiūtės knygą *Lietuviai prie Laptevų jūros*.

Su Vasario 16 gimnazijos abiturientais atsisveikinta gegužės 14 d. per iškilmingą vakarienę. Gimnaziją baigė šie mokiniai: Vytautas Benetis, Andre Hascher, Vitalius Nikitinas, Kristina Rociūtė, Greta Stančaitytė, Ramunė Žerlauskaitė. Gimnazijos direktorius A. Šmitas abiturientams įteikė brandos pažymėjimus. Juos sveikino klasės auklėtojas L. Manss, Vokietijos LB valdybos pirm. A. Šiugždinis, gimnazijos kuratorijos pirm. V. J. Damijonaitis. Baigusiųjų vardu padėkojo G. Stančaitytė. Po vakarienės salėje vyko koncertas. Pianinu skambino L. Šiugždinytė, L. Ivanauskaitė, D. Šmitaitė, A. Galinskytė, Ž. Vitkauskaitė ir mokytojas V. Lemke; gitara grojo muzikos mokytojas A. Ručys.

(*Pasaulio lietuvis*, 2002 m. 7 nr.)

Lenkija

Lietuvos vyriausybė finansuos lietuviškos gimnazijos statybą Seinuose, rašė Lenkijos laikraštis *Gazeta Wspolczesna*. Lietuvos švietimo ministeris A. Monkevičius tvirtino, kad Lietuvos valdžia pasiryžusi finansuoti lietuvių mokyklos statybą Seinuose ir čia koncentruoti lituanistinį švietimą. Dėl mažėjančio mokinių skaičiaus mažos kaimo lietuvių mokyklos galinčios būti uždarytos. Palenkės vaivadijos švietimo tvarkytoja pažymėjo, kad būtinai reikia atstatyti priestatą prie lietuviško licėjaus Punske, nes čia veikia kelios mokyklos, kurioms trūksta patalpų. Ji taipgi tvirtino, kad Lenkijos švietimo ministerijos biudžete numatyta tokioms statyboms lėšų. Punsko valsčiaus vadovybė norėtų statybą pradėti šiais metais.

(*Aušra*, 2002 m. 10 nr.)

Naujoji Zelandija

A.a. Mečys Cibulskis, 93 metų amžiaus, mirė 2002 m. birželio 24 d. Caugheny Preston ligoninėje Auckland mieste, kur gyvena apie 50 lietuvių. Velionis gimė spalio 9 d. Kaune. Čia lankė "Aušros" gimnaziją. Atlikęs karinę prievolę, darbavosi Kauno miesto savivaldybėje. Susipažino su Stefa Barškietyte ir ją 1939 m. vedė. Susilaukė sūnaus Jurgio ir dukters Audronės. 1944 m. visa šeima pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus gyveno anglų zonoje, o 1949 m. išvyko į N. Zelandiją ir įsikūrė Aucklando mieste. Teko dirbti įvairius darbus, kol įsigijo automobilį ir pradėjo verstis taksistu iki 75 m. amžiaus. Rūpinosi ir dažnai lankė sergančius tautiečius. Veiklus buvo ir lietuvių bendruomenėje, ypač pasižymėjo aukų rinkimu Tautos fondui.

Religinės apeigos buvo atliktos St. Michael katalikų šventovėje, dalyvaujant šeimos nariams ir nemažam būriui bičiulių bei pažįstamų. Jo liūdi žmona Stefa, sūnus Jurgis ir duktė Audronė su šeimomis.

(*Mūsų pastogė*, 2002 m. 33 nr.) **J. Andr.**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" **LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS**
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	5.40%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.25%		
180 dienų indėlius	1.25%		
1 m. term. indėlius	2.00%		
2 m. term. indėlius	3.10%		
3 m. term. indėlius	3.35%		
4 m. term. indėlius	4.10%		
5 m. term. indėlius	4.60%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	2.35%		
2 m. ind.	3.35%		
3 m. ind.	3.60%		
4 m. ind.	4.35%		
5 m. ind.	4.85%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

1947 m. baigę gimnaziją Augsburgo lietuvių gimnazijos abiturientai, po 55 metų suvažiavę į Torontą. Iš kairės: Vytautas Burokas, Gražina Merkelytė-Lapienė, Edmundas Vambutas, Irena Dambrauskaitė-Jakowich, Nijolė Jagėlaitė-Šalčiuvienė, Gražina Balsytė, Algirdas Šilbajoris, Aldona Ščiukaitė-Meiluvienė, Birutė Jasinevičiūtė-Petrušaitienė, Danutė Galinytė-Šilbajorienė, Algirdas Liubinas Nuotr. E. Vambuto

Susitikom po 55 metų

Augsburgo lietuvių gimnazijos abiturientų suvažiavimas Toronte

Š.m. birželio 22-23 d.d. Toronto mieste, Kanadoje, įvyko istorinis 1947 m. baigusių gimnaziją mokinių suvažiavimas. Tų laikų pasitraukusių iš Lietuvos Vokietijon gimnazijos "rūmai" Augsburgo priemiestyje Haunstettene buvo tiktai varginga pastogė, vadinama baraku. Patalpa buvo nešildoma, todėl mokiniai ne kartą suole sėdėjo su apsiaustais. Klasių kampuose buvo malkomis kūrenamos krosnelės, kuriems kurą parūpindavo patys mokiniai ir mokytojai. Tokiomis sąlygomis "šauniąją" gimnaziją baigė trys laidos jaunimo. Šiame rašinyje prisiminsime antrąją laidą.

Likimo išblaškyti po platųjį pasaulį, nepabūgę tolimesnių kelionių, po 55 metų į Kanadą suvažiavo 11 buvusių "klasiokų": Gražina Balsytė ir Vytautas Burokas (Kalifornija), Nijolė Šalčiuvienė-Jagėlaitė (Niujorko priemiestis), Danutė ir Algirdas Šilbajoriai (Florida), Edmundas Vambutas (Niujorko valstija), Aldona Ščiukaitė-Meiluvienė (Čikagos priemiestis), visa grupė kanadiečių: Gražina Lapienė-Merkelytė (Toronto priemiestis), Irena Jakowich-Dambrauskaitė (Torontas), Birutė Jasinevičiūtė-Petrušaitienė (Waterloo-Toronto apylinkė), ir iš toliausia – Algirdas Liubinas (Essendon, Australija). Suvažiavime negalėjo dalyvauti Antanas Rutkauskas-Rutkus (Ottawa) ir Vida Mikailaitė-Kabailienė (Jamison, Australija).

Pirmąją dieną susipažinimas ir oficialioji suvažiavimo dalis įvyko Gražinos ir Lietuvos garbės konsulo Toronte Hario Lapų rezidencijoje. Šeimininkų gražiai priimti ir pavaišinti, klasiokai (kai kurie su žmonom ar vyrais) susibūrė svečių priėmimo kambaryje. Buvęs klasės seniūnas A. Šilbajoris oficialiai pradėjo suvažiavimą ir perskaitė trečiosios laidos klasės seniūno Algio Giedrio atsiųstą sveikinimą. Susikaupimo minute buvo pagerbti trys mirusieji klasės draugai: Pranas Šimkus (Australija), Rimvydas Karosas (Bostonas) ir Danutė Savickaitė-Birutienė (New Jersey). Po to, A. Šilbajoris perskaitė porą dar gimnazijoj rašytų feljetonų, o G. Balsytė specialiai suvažiavimui sukurtą lengvo stiliaus poemą. Malonioje draugystėje buvo mintimis nukeliauta per Atlantą į Bavarijos miestelio Haunstetteno barake praleistas dienas, kur šaltame kambaryje susigrūdę suoluose kartu sėdėjom, mokėmės, draugavom ir išdykavom.

Atvykdami į suvažiavimą, kiekvienas buvom pasižadėję trumpai papasakoti apie 55 metus užtrukusią praeitį – nuo Vokietijos iki šių dienų. Vieni buvo iš anksto pasirašę, kiti čia pat iš atminties papasakojo apie savo prabėgusius dešimtmečius. Buvo perskaityta negalėjusios atvykti Vidos Kabailienės dienoraščio santrauka ir trumpas Antano Rutkaus laiškas. Buvo nepaprastai įdomu išgirsti apie kiekvieno nueitą kelią nuo pat imigrantams privalomo darbo metų, iki triūso ir pasiryžimo darbe bei moksle, siekiant pagerinti savo ir šeimos gerovę. Malonu pastebėti, kad ne vienas pasiekė aukštojo mokslo laipsnį ir kadaise Augsburge išduoti gimnazijos diplomai buvo pripažinti visuose kraštuose.

Taip pat buvo prisiminti ir buvę gimnazijos mokytojai bei auklėtojai, iš kurių tada buvo semiamos žinios. Jų dėka prieš 55 metus išėjom į pasaulį atmintyje ar juodraščiuose nešdamiesi gautąjį mokslą. Prisiminėm ir kai kurių pavardes: direktorių A. Vasiliauską, klasės auklėtoją V. Sčesnulevičių, mokytojas: P. Orintaitę-Janutienę, O. Saulaitienę, Vasiliauskienę, mokytojus – Viliamą, J. Linkevičių, B. Gasiūną, Bartkų, A. Šapoką, kun. V. Zakarauską ir kitus. Po prisiminimų ir diskusijų E. Vambutas parodė iš gimnazijos dienų gražiai pagamintą vaizdajuostę, o per visas kalbas ir pasakojimus Edmundas ir toliau viską filmavo.

Pirmoji suvažiavimo diena baigėsi visiems dalyviams vakarieniaujant (ir šokant!) šauniame "Old Mill" restorane.

Antrąją dieną, sekmadienį, abiturientai naujai pastatytoje jaukioje Prisikėlimo šventovėje dalyvavo šv. Mišiose, pasišnekučiavo su seniai matytais pažįstamais ir visi nuvyko į Lietuvių Namus lietuviškų valgių pietums. Pagal tradiciją, suvažiavimo svečiai per garsiakalbį buvo pristatyti visiems pietautojams.

Pasistiprinę cepelinais ir kugeliu, suvažiavimo dalyviai buvo pakviesti į Toronto gyventojos Irenos Jakowich-Dambrauskaitės jaukų butą laisvam ir draugiškam pobūviui. Prie vyno, kavutės ir gardžių užkandžių skambėjo pokalbiai, juokas ir dainos, kadaise dainuotos, bet niekad neužmirštos. Visi dalyviai pasijuto lyg sugrįžę į gimnazijos suolą Vokietijoje, tolimame Haunstetteno miestelyje. Ten "zubrijom", dalinomės "špargalkom", dainavom, šokom, išdykavom ir ruošėmės gyvenimui, kuris mus išblaškė po visą pasaulį. Tiesiog stebuklas, kad po tiek metų pajėgėm susitikti ir atnaujinti mokslo dienų draugystes.

Negailestingas laikas ir vėl mus išskyrė. Su šypsenom ir ašarom, dainuodami "Namo broliukai, namo, jaunieji..." palikom vaišingąjį Torontą, senus draugus ir naujus pažįstamus. Likom nepaprastai dėkingi visiems, kurie iš toliau ar arčiau atvyko, kurie padėjo suvažiavimą organizuoti, o ypač šeimininkėms Gražinai ir Irenai, kurios visus priglaudė, pašvęsdamos daug energijos ir laiko. Taip pat visi esam dėkingi E. Vambutui, A. Šilbajoriui ir ypač Gražinai Lapienei už organizacines pastangas. Be jų šis suvažiavimas nebūtų įvykęs. **G.B.**

Prel. J. Staškevičius atnašauja šv. Mišias "Romuvos" stovyklavietėje. Altorių puošia lauko gėlės Nuotr. T. Ramanauskienės

Viena darbo diena stovykloje. Sambūriečiai dirba prie vandens nubėgimo stovų "Romuvos" stovyklavietėje Nuotr. T. Ramanauskienės

Gydytojas už spygliuotų vielų

IGNAS MEDZIUKAS

Niekšiškas išdavimas

Knygos *Gydytojas už spygliuotų vielų* autorius Kazys Paltanavičius, gimęs JAV, medicinos mokslus išėjęs Vytauto Didžiojo universiteto Kaune, 1944 m. dar karui sovietų su vokiečiais tebevykstant, gavo šaukimą stoti į kariuomenę. Besvarstydamas ką daryti, eidamas gatve sutiko savo pažįstamus, kurie turėjo tokią pat problemą. Jie sakė, nutarę slapstytis kol karas pasibaigs mediniame namelyje, šalia Medicinos fakulteto rūmų. Visiems atrodė vieta pasislėpti patogi, nereikia nė į mišką eiti. Visi susitarė čia apsigyventi, pasidirbę fiktyvius dokumentus, kad jie yra miškų inžinieriai.

Prasidėjo slapstymosi dienos. Kai jo draugams nusibodo toks monotoniškas gyvenimas, vakarais jie išeidavo pasivaikščioti. Vieną vakarą Laisvės alėjoje jie sutiko pažįstamą, su kuriuo kadaise tarnavo kariuomenėje ir pasitikėdami jam atidengė paslaptį, kur jie slapstosi. Čia buvo padaryta didelė klaida. Pasirodo, kad tas asmuo buvo Saugumo sulaikytas, užverbuotas ir paleistas ieškoti daugiau aukų. Tas asmuo, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas, prisiekęs ginti Tėvynę ir savo krašto žmones, todėl visi su juo buvo atviri. Jis ėmė provokuoti, kad ilgai mieste bus neįmanoma išsislapstyti ir kurstė eiti į mišką pas žaliukus, atsinešdamas net karinių žemėlapių, rodydavo, kuriuose miškuose veikia partizanai.

Buvo paskelbta, kad reikės keisti pasus. Imta galvoti, kaip juos gauti, nes gyveno su padirbtais dokumentais netikromis pavardėmis. Pasui gauti reikėjo pereiti karinio komisariato medicinos komisiją. Bijoję, kad jų neatpažintų. "Kai komisijos gydytojas mane apžiūrėjo, pripažino netinkamu rikiuotei. Tas gydytojas mane pažino, žinojo, kad pavardė netikra, bet nudavė manęs nepažįstąs", rašo autorius. Tas pats buvo ir su draugais. Atrodė, kad viskas laimingai praėję. Bet likimas pasityčiojo. Kai 1945 m. sausio 31 d. vakarą grįžęs namo su kariniais bilietais ir pasibeldęs į duris, kad draugai įleistų, duris atidarė ir pistoletą įrėmė krūtinėn nepažįstamas vyras, kuris nuvarė į Saugumą ir ten iškratė, bet nieko inkriminuojančio nerado, tik portfelyje aptiko fonendoskopą, vartojamą gydytojų. Tai nesiderino su miškininko profesija. Iš pradžių mėginęs meluoti, kad esąs Petronis, bet kai enkavedistas ėmęs plūsti ir mušti, nutaręs prisipažinti, kas iš tikrųjų esąs. Bet to neužteko, vis reikalavo prisipažinti, kad jis esąs didelis nusikaltėlis, priklausąs kažkokiai organizacijai, kad dirbęs priešvalstybinį darbą. Kai negalėjęs prisipažinti ko nepadaręs, pašaukė keletą saugumiečių, kurie pasikeisdami mušė reikalaudami prisipažinti. Supratęs, kad buvęs išduotas buvusio Lietuvos karininko, kuris niekšingai saugumui pranešė, kad jie priklausė pogrindžio organizacijai ir ruošėsi eiti į mišką kovoti prieš sovietų valdžią.

Saugumiečiai didžiavosi, sakydami: geriau šimtą nekaltų pasodinti negu vieną kaltą paleisti. Tardytojai mušdavo ir vis reikalaudavo prisipažinti, kai sakydavęs, jog negalįs prisipažinti ko nepadaręs. Tada vėl mušdavo iki sąmonės netekimo. Užpildavo vandeniu, atgaivindavo ir vėl tardydavo.

Tribunolo sprendimas

Po šešių mėnesių tardytojas pasakė, kad byla baigta ir liepė pasirašyti. 1945 m. birželio 10 d. keliolika žmonių nuvedė į sunkvežimį, kuris nuvežė į Kauno kalėjimą. Čia nuvedė į pirtį, nukirpo plaukus, apskuto, atidavė areštuojant atimtus daiktus. Uždarė į kamerą, kurioje buvo daug kalinių. Čia kankino blakės. Atėjo rugpjūčio 3 d.; atvedė į kambarį, kuriame sėdėjo kapitonas ir iš abiejų pusių seržantai. Priešais buvo susodinti bylos dalyviai. Kapitonas perskaitė karo tribunolo sprendimą: penkiems davė po 10 metų, o dviem – trejus metus.

Vieną dieną į kamerą su prižiūrėtoju atėjo jaun. leitenantas, kuris pasirodė kažkur matytas. Jis paklausė, ar kameroje nėra sergančių. Autorius, apsimetęs sergančiu, ėmė skųstis, kad vakarais karščiuoja, prakaituoja, kosti. Leitenantas išklausęs išėjo. Gal po 20 minučių prižiūrėtojas kalinį pašaukė ir įsakė išeiti su daiktais. Nuvedė į kalėjimo ligoninę. Čia pasitiko tas leitenantas ir sakė: "Jūs mane gydėte Kauno infekcinėje ligoninėje, o dabar aš jus paguldysiu į kalėjimo ligoninę kaip tuberkulioze sergantį, tik prašau mokėti skųstis ir demonstruoti visus ligos simptomus, ypač stengtis, kad vakarais būtų temperatūra 37.3°-37.6°". Padėkojęs pažadėjau pildyti nurodymus. Čia buvo duodamas pagerintas maistas.

Į Rusijos šiaurę

Kūčių vakarą prižiūrėtojas pagal sąrašą ėmė šaukti į etapą. Buvusi šventovė paversta etapine kamera. Išjungtos šviesos. Tuo naudodamiesi banditai nuvilko gerus drabužius ir batus, aprengė suplyšusiais. Kalėdų rytą išvedė į kalėjimo kiemą ir nuvarė į geležinkelio stotį. Per Vilniaus Lukiškių kalėjimą perėjus, traukinys nešė į tolimus Rusijos plotus. Atvežė į Komijos ATSR Kniaž Pogosto miestelį, persiuntimo punktą. Iš sandėlio išdavė panešiotus drabužius. Nuėjęs į ambulatoriją, autorius pasiskundęs, kad esąs gydytojas, jaučiasi labai nusilpęs. Jis buvo atleistas nuo fizinių darbų, kol išvyksiąs į kitą stovyklą. Buvo išvestas į sanitarinį vagoną. Traukinys atvežė prie miesto Izma. Čia išlaipino.

Sveikatos skyriuje apklausinėjo, ar turįs supratimą apie anatomiją, nes diplomo su savim neturėjo. Kai atsakęs teisingai, suprato, kad iš tikrųjų esąs gydytojas. Pasiuntė į 24 koloną, už 40 km nuo Izmos į šiaurę. Ši kolona turėjo apie 5000 kalinių, kurie pjovė medžius ir ruošė juos išvežti geležinkeliu. Rado felčerį ir medicinos seserį, kurie buvo lenkai. Punkto vedėjas buvo armėnas. Atsėdėjęs jau 10 metų, bet dar turėjo išbūti 5 metus ištrėmime, todėl dirbo lageryje. Kaliniai stovykloje buvo labai sunykę, nepajėgė paruošti nustatytos normos 3.5 m^3 medienos. Prie ambulatorijos išsirikiuodavo ilgiausia eilė kalinių, o atleisti nuo darbo buvo galima tik 35 kasdien.

Su muzika į vergų darbus

Buvo tokių, kuriuos reikėjo guldyti į ligoninę. Sirgo plaučių uždegimu, avitaminoze ar net tuberkulioze. Gydytojui reikėjo peržiūrėti stacionare gulinčius ligonius, išdalyti vaistus. Užtrukdavo iki 1 ar 2 val. nakties. O rytą prieš 5-ias jau reikėjo keltis ir bėgti į virtuvę, nes be gydytojo parašo neišduodavo maisto. Tada vėl ambulatorijoje rytinis ligonių patikrinimas. Keisčiausia, kad išleidžiant suvargusius kalinius į darbą, buvo grojama armonika. Išvykus kaliniams, gydytojas papusryčiavęs turėjo bėgti apžiūrėti barakus, kaip juos valytojai sutvarkė, nes švara turėjo būti idealiai palaikoma. Tada reikėjo apžiūrėti gulinčius ligonius, nes kai kurie sunkiai sirgo plaučių uždegimu. Antibiotikų tada nebuvo.

Nepraėjus metams, VI kolonos viršininkui Aizmanui pareikalavus, gydytojas Paltanavičius buvo perkeltas į jo vadovaujamą koloną. Čia darbas nebuvo lengvesnis. Reikėjo pagalbininko bent vaistams ligoniams išdalinti. Numatęs, kad toms

(Nukelta į 6-tą psl.)

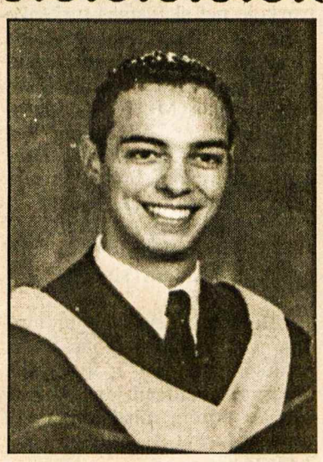

ANDRIUS JONAS PETRAS AKELAITIS, sūnus Arūno ir Marytės Akelaičių, gyvenančių Orilijoje, ON, š.m. birželio 6 d. baigė Western Ontario universitetą "Bachelor of Science (Honours)" laipsniu. Jis gavo "University of Washington in Seattle" stipendiją ir sieks doktorato chemijos srityje. Andrius – vaikaitis Petro ir a.a. Laimos Butėnų, Jono ir Bronės Akelaičių.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis
Raštinės darbo valandos pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

A.P.P.L.E. kursų dėstytoja iš Toronto IRENA ROSS (kairėje) ir Varėnos švietimo centro direktorė JANINA ŠIMELIONIENĖ prie centro, kuriame vyko seminaras anglų kalbos mokytojams šią vasarą

Veiklus telkinys vasarvietėje

Kai kitur lietuvių veikla silpnėja, Kanados Vasagoje stiprėja

Rugsėjo 1 d. Vasagos lietuvių moterų būrelis po šv. Mišių pakvietė visus į gegužinę – atsisveikinimą su vasara, nes po Darbo šventės savaitgalio daugelis vasarotojų jau nebegrįžta, nors kartais dar būna šiltų ir gražių dienų. Darbščios Vasagos moterys buvo gražiai pasiruošusios pavaišinti svečius lietuviškais valgiais ir pabandyti laimę gausioje ir turtingoje laimikiais loterijoje. Po pietų vėl visi sugužėjome į salę, kur turėjo pasirodyti Vasagos lietuvių choras "Bočiai", vadovaujamas Algio Ulbino. Septynios moterys ir devyni vyrai sudaro šį chorą, o jų dirigentas A. Ulbinas sėdi prie vargonėlių. Tai nepaprastos energijos žmogus, dar neseniai atsigavęs po sunkios širdies operacijos. Jis akompanuoja, diriguoja ir pats dainuoja. A. Ulbinas man gerai pažįstamas, nes jis savo jaunystę praleido Hamiltone, buvo vienas iš pirmųjų "Gyvataro" akordeonistų. Su juo kartu praleidome tris "Laisvės" festivalius ir pasiekėme pirmuosius laimėjimus. Kai pamatėme, kad kitos tautybės net su visais orkestrais atvyksta, sekantiems metams ir jis suorganizavo 3 žmonių orkestrėlį. Vėliau įstojo į "Aukurą" ir puikiai atlikdavo jam pavestus vaidmenis. Išsikėlęs į Ameriką ilgesnį laiką gyveno St. Petersburg, Floridoje, ir su žmona Vanda administravo motelį. Nors darbo buvo daug, bet ir ten sutikau jį jau režisuojantį ir patį vaidinantį, berods A. Rūko "Bubulį ir Dundulį".

Visų galvos pabalo, metų skaičius paaugo, o su tuo pakilo ir sveikatos draudimai. Reikejo atsisakyti Floridos ir vėl grįžti į Kanadą. Gražus būrys pensininkų susibūrė Vasagoje. Dar tik praėjusią žiemą susiorganizavo "Bočiai". Jie gieda šv. Mišių metu, o, palydėdami šią vasarą mus pradžiugino ir daina.

Dainos daugumoje negirdėtos, bet vis tiek skamba apie Dubysą, išskrendančius gandrus, Lietuvos ąžuolus – drąsos ir ištvermės simbolį, apie prabėgusią jaunystę ir jos svajas... Svajingą dainą apie svyruojančią pušelę padainavo duetu A. Ulbinas ir A. Kusinskis. Jiedu yra sukūrę ir komiškų dainų kurių vieną padainavo – "Dievas davė moteriai daug gerų daiktų..." Visi choristai dainuoja su pakilia nuotaika ir užsidegimu.

Ir vėl pagalvoju, kad lietuvis negali gyventi be dainos, nes daina jį ramina, guodžia ir skaidrina vienatvės dainas. Apypilnė salė susirinkusių klausytojų labai šiltai priėmė "Bočių" dainas. Atrodė, kad ne kritikuoti ar vertinti čia visi susirinko, bet džiaugtis, kad ir vėl lietuviška daina skamba gražios Kanados gamtos prieglobstyje, kartu primindama ir mūsų Tėvynę. Artėja ilgi žiemos vakarai. Aš manau, kad "Bočiai" neapviltų ir kitų lietuviškų kolonijų, jeigu jie būtų pakviesti, nes jie turi savo repertuare mūsų širdžiai artimų dainų.

Vasagos moterų būreliui vadovauja Aldona Vaškevičienė. Ir po 50 metų Vasagos lietuvių telkinys dar gana stiprus ir gražiai veikia. **G. Breichmanienė**

Šeimų stovykla "Romuvoje"

Š.m. rugpjūčio 17-25 d.d. joje atostogavo 95 asmenys. Stovyklos užbaigimo Mišiose ir vakarienėje dalyvavo 75. Viena lietuvių šeima buvo atvykusi net iš Klyvlando.

Šeimų stovyklą organizuoja Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS), kurio pirmininku šiuo metu yra Pr. Vilkelis. Stovyklos ūkvedžiu jau daugelį metų yra nepavaduojamas K. Pajaujis.

Šiaurės gamta visus žavėjo savo subtiliu grožiu. Vėsūs vakarai ir naktys gaivino. Nuo ryto iki vėlyvo vakaro stovykloje, prie vandens, girdėjosi linksmas vaikų klegesys. Jau pirmomis dienomis meškeriotojai buvo pasiryžę kuo daugiau pagauti žuvų vakarienei, tačiau visų nusivylimui žuvys nenorėjo kibti nei ant kabliuko, nei ant slieko. Ilgą pusdienį išbuvę patys ištvermingiausi žvejai sugrįždavo tik su vienu kitu laimikiu. Tad teko paragauti keptos šviežios žuvies.

Viena diena buvo skirta darbui stovykloje. Buvo sutaisyti prie prausyklų vandens nubėgimo stovai, namelių durys, išrautas kelmas. Savaitės dienomis vykdavo krepšinio žaidimai, vaikučių dainavimo repeticija, o vakarais – susitikimai prie laužo, pirtis. Gražiai skambėdavo lietuviškos dainos, akordeono muzika.

Viena savaitės diena buvo "kugelio (bulvinio plokštainio) diena". Prie vieno bendro stalo vaišinosi ir maži ir dideli. Vaikučių atmintyje pasiliko vienos lietingos dienos kūrybingų darbelių atlikimas. Jų darbeliai buvo iškabinti valgyklos sienoje. Nemažiau įdomiai prabėgo vaikučiams suorganizuotos sportinės varžybos: kas taiklesnis, kas greitesnis? Pralaimėjusių nebuvo. Visi buvo apdovanoti kukliomis dovanėlėmis.

Šeštadienio popietę atvyko prel. Jonas Staškus ir atnašavo šv. Mišias. Susikaupimo metu labai gražiai giedojo D. Grigutienės stovykloje suorganizuota vaikučių grupė.

Po pamaldų įvyko bendra vakarienė ir pasilinksminimas prie laužo. Programoje dalyvavo tie patys vaikučiai su vadove Deimante. Jie atliko keletą žavių dainelių, o liūliuojanti vaikučių lopšinė neįstengė net labai išvargusių užmigdyti. Suaugusieji stovyklautojai stengėsi pasirodyti su įmantriais humoro kūriniais. Vyt. Balytos polkos kvietė trypti jaunimą, vaikus ir jų tėvelius. Dar ilgai ežero pakrantėje aidėjo lietuviškos dainos ir šokių muzika.

Apie sambūrio organizuojamus renginius galima iš anksto sužinoti išleistame SKLIS žiniaraštyje, parapijos biuletenyje, *Tėviškės žiburių* skelbimų puslapyje.

Kviečiame visus nepasididžiuoti, į sambūrio renginius atvažiuoti.

J. Dzemionienė

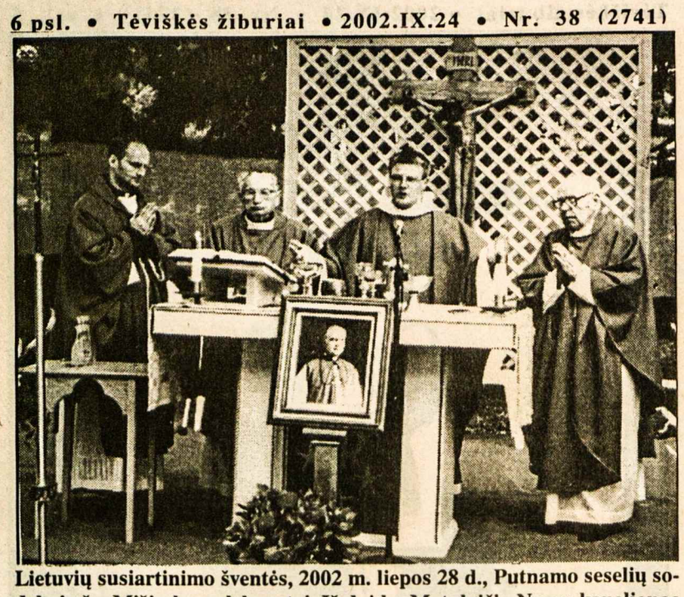

Lietuvių susiartinimo šventės, 2002 m. liepos 28 d., Putnamo seselių sodyboje šv. Mišių koncelebrantai. Iš d. į k.: Matulaičio Namų kapelionas kun. R. Krasauskas, kun. Virginijus Grigutis, prel. Antanas Bertašius ir kun. Emilis Jodkus

Gydytojas už spygliuotų vielų

(Atkelta iš 5-to psl.)

pareigoms galėtų tikti jaunas kalinys ligonis Poderys, baigęs vidurinę mokyklą. Jį išmokęs ir vaistus suleisti po oda.

Šioje kolonoje tvarka buvo geresnė, bet maistas prastas, o dar prisidėdavo naktiniai rąstų krovimai į vagonus. Jis apsisprendė parašyti Sveikatos skyriui pareiškimą, kuriame nurodęs, kad buvęs V. D. universitete Kaune dėstytoju ir infekcinėje ligoninėje skyriaus vedėju. Nurodė, kad būtų naudingesnis dirbdamas Centrinėje kalinių ligoninėje. Tada buvo perkeltas į Kerki ligoninę. Vyr. gydytojas paskyrė jam ligoninės korpusą su 100 ligonių ir leido apsigyventi kambaryje prie šio korpuso. Vyr. gydytojas, įsitikinęs, kad galiu gerai nustatyti diagnozę, paskyrė vyr. gydytojo pavaduotoju. Susirgęs apendicitu, bet nesant chirurgo, operacijos nebuvo galima padaryti. Laimingai uždegimas praėjo.

Išvengęs Sibiro

Gulago vadovybė nutarė atskirti politinius kalinius nuo kriminalinių. Išvedė į traukinį, o Izmos geležinkelio stotyje išsaudė jį ir paguldė kaip susirgusį etape. Atėjęs apygardos sveikatos skyriaus vedėjas paaiškino, kad jis vyr. gydytojo ir ligoninės administracijos prašomas iškėlė kaip neva sergantį plaučių tuberkulioze. To būtų nepadarę, jei nevertintų kaip gero specialisto. O tas etapas vyko į Taišetlagą Sibire, kur japonų belaisviai tiesė geležinkelį. Tokiu būdu išvengęs Sibiro. Etapui išvykus, tuojau gavo drabužius ir pradėjo dirbti kaip gydytojas.

Autorius pastebėjo, kad į vadovaujančius kadrus geležinkeliuose buvo įkopę žydų tautybės asmenys. Tuo metu Maskvoje geležinkelius tvarkęs Kaganovičius saviškiams padėjęs.

Be sėkmės, apie kurią čia rašoma, autorius turėjęs ir nemalonumų, kai naujai paskirta vos diplomą gavusi gydytoja, ištekėjusi už Izmos geležinkelio apygardos viršininko, ėmė kišti nosį, kur jai nepriklauso. Elgėsi lyg būtų visų viršininkė. Laimė, kad autorius vėl buvo grąžintas į Kerki ligoninę.

Vorkutoje

Maždaug po pusantrų metų 1950 m. sausio 3 d. buvo atvežtas į Vorkutą, į persiuntimo stovyklą. Čia kalėjo 47 vokiečių generolai maždaug 70 m. amžiaus. Kaip rentgeno specialistas buvo nuvežtas į Riečlago (režimo lagerį) ligoninę, kurioje gulėjo apie 2000 džiovininkų. Užsiuvo numerius ant nugaros, kairės šlaunies ir kepurės, ant kairio žasto raidę (P). Durys buvo užrakinamos. Laišką leidžiama parašyti tik du kartus per metus. Autorių paskyrė vadovauti ligoninės personalui.

Kartą virtuvė iš plaučių, kepenų ir inkstų išvirė guliašo. Nustatyti maisto tinkamumą teko budinčiam gydytojui. Pavalgius visiems ėmė raižyti vidurius. Prie išvietės išsirikiavo ilgiausia eilė. Buvo apkaltintas gydytojas, kuris ragavo valgį ir pasirašė. Nubaudė 10 dienų karcerio.

Nuo rentgeno spindulių sušlubavo autoriaus sveikata. Kai atliko išpažintį pas kalintį italų kunigą ir pasimeldė kartu, pasijuto geriau ir pasveiko.

Atvykusio į Vorkutą enkavedisto plk. Panomariovo žmona gydytoja įsidarbino ligoninėje. Kaip užkietėjusi nacionalistė skriaudė kitų tautų gydytojus. Ėmė ieškoti būdų nušalinti autorių nuo vyr. gydytojo pareigų. Įskundus jis buvo nubaustas 10 parų karcerio. Bet nesant kito rentgenologo, darbai sustojo ir bausmę sušvelnino. Po to perkėlė į VIII šachtos stovyklą.

Po Stalino mirties 1953 m. kovo 3 d. nuotaikos pagerėjo. Chruščiovui perėmus valdžią, buvo nuimti numeriai ir raidė (P). Imta už darbus mokėti atlyginimą. Už gerą dienos darbą duodama trijų dienų užskaita.

Baigiantis bausmės laikui, autorius perkeltas į III šachtos stovyklą rentgenologu. Ten buvo leidžiamas kalinių kultūrinis švietimas. Lietuviai suorganizavo tautinių šokių ansamblį. Rusai, lietuviai ir ukrainiečiai suruošė viešą pasirodymą. Kalinių maistas pagerėjo. Atsirado viltis išlikti gyviems.

Į laisvę

1954 m. rugsėjo 23 d. gyd. Paltanavičių atvedė į persiuntimo punktą. Rytą iškvietė į raštinę, davė pasą, išleido į laisvę. Su tuo pasu galėjo keliauti 30 km spinduliu apie Vorkutą ir kas dvi savaites turėjo registruotis pas komendantą. Gavo darbą Riečlago tuberkuliozinėje ligoninėje rentgenologu. Gavęs butą, išsikvietė žmoną su vaikais. 1956 m. buvo gautas leidimas grįžti į Lietuvą. Važiuodamas į Lietuvą, sutiko operos solistą Kučingį, taip pat grįžtantį iš tremties. Su juo besikalbant, paaiškėjo, kad jį buvo įskundęs vienas iš geriausių operos tenorų, nors su juo jokių konfliktų neturėjęs. "Dabar supratau, rašo autorius, kad tokio masinio vežimo į tremtį galėjo ir nebūti, jei ne pačių lietuvių įskundimai".

Sutiktas Tėvynėje

Grįžęs Į Kauną, pradėjo ieškoti darbo savo specialybėje. Buvo paskirtas Telšių rajono tuberkuliozinės ligoninės rentgenologu. Po šešių mėnesių teko grožėtis Aukštaitijos gamta, pagaliau Vilniaus kalnelių grožiu. Tėvynėje ne visų buvo mielai sutiktas, bet dar ir skriaudžiamas dėl pavydo ir karjeros. Kartais galvodavęs, ar neverta grįžti į Šiaurę! Net ir svajotą mokslo laipsnį gauti reikėjo ieškoti galimybių Maskvoje. Tokiomis nelinksmomis mintimis autorius baigia savo pasakojimus, išgyventus tremtyje ir pasiilgtoje Tėvynėje, kai, jo žodžiais, senatvė jau lenkia prie žemės...

Tariami pabėgėliai iš Lietuvos. Iš kairės: Romas, Ernestas ir Mindaugas su vertėja Kanados žemėje

Didysis renginys Putname

Lietuvių susiartinimo šventė N. Pr. Marijos seserų vienuolijos sodyboje

ALDONA PRAPUOLENYTĖ

Apsiniaukę, kiekvieną momentą galėjo prapliupti lietus. Neprapliupo. Tik po pietų truputį linojo. Buvo smagiai šilta. Išvykoms puiki diena, nereikėjo prakaito lieti, o tik retkarčiais išskleisti lietsargį.

Didele dalimi nuo oro priklauso šventės sėkmė. N. Pr. Marijos seserų dešimtmečiais rengiama Lietuvių susiartinimo šventė, paskutinį liepos sekmadienį Putname, ir vėl buvo sėkminga. Poros mėnesių pasiruošimas nenuėjo veltui. Žmonių – daugiau nei tikėtasi. Pusė jų, apie 1000, jau 11 v.r. sėdėjo po medžiais ir palapinėje. Keturi kunigai – prel. A. Bertašius, kun. R. Krasauskas ir du jauni kunigai iš Lietuvos – Virginijus Grigutis ir Emilis Jodkus koncelebravo šv. Mišias. Solo giedojo ir bendram giedojimui vadovavo solistė Marytė Bizinkauskaitė, vargonėliais palydint Aldonai Prapuolenytei.

Pagal planą sekė puikios lietuviškos ir amerikietiškos vaišės... Kaip Grigo bitės po didelę seselių sodybą išsisklaidę dalyviai neskubėdami įudėjo. Nelabai kur ir nubėgsi, nes jei pats neatpažįsti tautiečio, tave atpažįsta kitas ir kalbina...

Pietums įpusėjus, pasipylė "Neringos" stovyklautojai ir jų sutikti atvykę tėvai, keletas jaunesnių vyrų ir moterų, nes neužilgo prasidės visuomet labai laukiama neringiečių programa, kurioje ne vienas iš atvykusių prieš 15, 20 ar 25 metus vaidino, šoko ir dainavo.

Tokia jau amerikietiška tvarka, kurią ir lietuviai įsisavino – negalima apsieiti be loterijų – mažų ir didelių, be prekybininkų stalų su knygom, gintarais, medžio dirbiniais, "Neringos" marškinėliais, Lietuvių bendruomenės ir seselių vienuolijos informacine medžiaga. Visur sukosi jauni ir pagyvenę tautiečiai.

Per garsintuvą, pasimainydami Alfonsas Dzikas ir dr. Elona Vaišnienė, kviečia visus į aikštę pasižiūrėti neringiečių programos. Daug kviesti nereikia, nes juo greičiau ten atsirasi, juo geresnę vietą gausi, patogiau sėdėsi ir matysi. Programos tema: Vilnius ir Barboros Radvilaitės vestuvių inscenizavimas su nematytais šokiais ir dainomis, baroko stiliaus "orkestru" ir pagal muziką žengiančiais barokine apranga pasipuošusiomis damomis ir riteriais. Programa baigiama ne vestuvėmis, bet malda į Dievo Motiną. Į aikštę įnešamas nupieštas didžiulis Aušros Vartų Marijos paveikslas. Pievoje – visa stovykla. "Sveika, o Marija didingai graži", nuskamba N. Pr. Marijos seserų sodyboje. Jau, rodos, būtų geriausias momentas skirstytis, bet...

Dauguma laukia kelionės į Lietuvą (Charles Shimkus dovanos) laimėtojo paskelbimo, vėliavos nuleidimo ir maldos valandėlės – liturginių vakaro maldų – Mišparų, giedamų psalmių ir himnų.

Putnamo seselių šventė – kaip tikri atlaidai. Tuo ji skiriasi nuo kitų išeivijos renginių.

Pažymėtina, kad toks renginys gali įvykti tik keleto seselių ir jų nesuskaičiuojamų rėmėjų-talkininkų dėka. Štai keletas pavardžių: seselės Paulė, Teresė, Eugenija, Bernadeta; vaišių ruošėjos: M. Kurapkienė, M. Strupaitė, M. Clark, B. Bernotienė. Mažoji loterija: A. Jakniūnaitė, p.p. Juodviršiai, A. Jandron. "Neringos" meninės programos darbuotojai – A. Lingertaitienė, Rasa Eremonienė, Alvydas Alminas, Darius Mockevičius.

Laimės ieškotojai negyvenamoje saloje

B. STUNDŽIA

Būrelis išsigandusių lietuvių, moterų ir vyrų, tariamai praleido 60 dienų plaukdami iš Azorų salų su mažu katamaranu per Atlantą. Kelyje jie verkė ir meldėsi, nes 10 metrų burlaivį daužė bangos, turėjo susidūrimų su banginiu ir suplėšė burę. Kelionę užbaigė netoli Kanados krantų, kur jie buvo iškelti į negyvenamą Liscomb salą. Greičiausiai jie to nežinojo ir manė, kad ten yra Kanados pakrantė. Jų būrelį pastebėjo pro salą praplaukiantis pramoginis motorlaivis ir pranešė Pakrančių apsaugos tarnybai. Halifakse imigracijos pareigūnams tie lietuviai sakėsi esą turistai, bet kėlė įtarimą jų keistas sumanymas su maža jachta leistis ilgai kelionei per Atlantą. Jachtos-katamarano savininkas jiems sakėsi esąs prancūzas vardu Arras. Su juo plaukė dar kitas vyras. Taigi su maža jachta plaukė 12 žmonių. Už kelionę kiekvienas sumokėjo po 3000 dolerių ar eurų, be to, Kanados imigracijos pareigūnams sakėsi, kad visi turi po 2-3000 dolerių. Spėjama, kad jie pakliuvo į nelegalių imigrantų gabenimo gaujos tinklą. Pakrančių apsauga ir federacinės policijos laivai bandė surasti tą vaiduoklį lietuvius gabenusį katamaraną, bet neužtiko.

Po apklausinėjimo šeši lietuviai buvo palikti kalėjime, o likusieji norėjo pasilikti Kanadoje, nes Lietuvoje esą vyksta korupcija, vartojami narkotikai ir yra didelė bedarbystė. Keturios moterys sakė, kad į Kanadą pateko per apsirikimą ir pareiškė pageidavimą išvykti į šiame Atlanto pakraštyje prancūzų valdomas St. Pierre ir Michelon salas, nes į ten gali vykti be visų. Iš ten jos tikėjosi susisiekti su gyvenančiais JAV draugais ir giminėmis. Vienos N. Carolina laukia vyras, antra sakėsi New Jersey turinti sužadėtinį, o plaukų šukuotoja Snieguolė Paulauskienė gyrėsi, kad Lietuvoje neblogai vertėsi ir nori grįžti atgal.

Trys vyrai – Romas, Ernestas ir Mindaugas kalbėdami su žurnalistais atsisakė pasakyti savo pavardes. 44 m. Ernestas buvo muzikos klubo vedėjas ir už save bei draugę katamarano savininkui sumokėjo 4000 eurų. Romas, 44 metų, buvo mechanikas, o 24 m. Mindaugas moka akmenis tašyti. Jie bandė įtikinti žurnalistus ir imigracijos pareigūnus, kad tikrai iš Vilniaus iškrido į Azorų salas, kad kelionėje susidūrė su banginiu, per aukštą bangavimą buvo sugadinti navigaciniai jachtos instrumentai, su kompasu imamai buvo suplėšyta burė. Vis dėlto atsisakė paaiškinti, kaip iš tikro atsidūrė negvenamoje saloje. Spėjama, kad juos atgabeno koks nor nedidelis laivas ir dėl neaiškių sumetimų jie sugalvojo pasaką apie buriavimą su katamaranu. Matyt kur nors pasiskaitė apie įvykius buriuojant jūroje. Užteko jau susidūrimo su banginiu, kad kelionė būtų pasibaigusi, o kur dar navigacijos įrangų gedimas, suplėšytos burės...

Imigracijos pareigūnams visi neatrodė išvarge ar išbadėję. Sunku suvokti, kaip mažame katamarane galėjo 60-čiai dienų, 12 žmonų pakakti maisto ir vandens. Net ir miegoti negalėjo – nebuvo vietos. Iš patyrimo buriuojant jūroje ir vandenyne, tautiečių tariama kelionė skamba kaip pasaka, kuria negalėjo patikėti ir imigracijos pareigūnai. Tariamieji pabėgėliai kaip išmanydami suplakė melą su teisybe, ir visaip iškoneveikė Lietuvą. Girdi, kai kurie būna kankinami, persekiojami dėl tikėjimo, dėl savo pažiūrų. Šeši iš tos lietuvių grupės buvo deportuoti Lietuvon, keturi pasiliko Kanadoje pasiprašę pabėgėlių teisių.

Atsakingieji "Neringos" meninės programos rengėjai. Iš k.: režisierė Rasa Ercmonienė; šokių ir dainų vadovas Alvydas Alminas; vyr. vadovė Aldona Lingertaitienė; sesuo Laimutė; orkestro vadovas Darius Mockevičius; dekoratorius Norbertas Lingertaitis; antroje eilėje: Arvydas Čiuberkis ir dr. Simas Žmuidzinas

Eutanazija - beskausmė mirtis

KUN. DR. EUGENIUS GERULIS

Klausimas: *jei* mūsų mylimą asmenį ištinka skaudi nepagydoma liga, *jei* jis dieną naktį kenčia neapsakomus skausmus; *jei* gydytojų nuomone padėtis yra visai beviltiška, – ką tokiu atveju turėtume daryti?

Yra trys galimybės:

PIRMOJI galimybė – moderniomis technikos priemonėmis ligonio gyvybę tęsti, neleidžiant jam natūraliai numirti.

ANTROJI galimybė – tas technikos priemones atjungti, kad ligonis galėtų natūraliai numirti. Tai būtų vadinamoji *PASYVI EUTANAZIJA*.

TREČIOJI galimybė – mažinant beviltiško ligonio skausmo naštą, jo kančių laiką trumpinant, vaistais padėti jam lengviau numirti. Tai būtų *AKTYVIOJI EUTANAZIJA*.

Taigi turime tris išeitis:

(a) *NELEISTI* numirti, (b) *LEISTI* numirti ir (c) *PADĖTI* numirti.

Kuriai iš šių išeičių mes pritariame?

Ar *moralu* paversti žmogų į "daržovę"?

Ar *moralu* nepadėti didžiai kenčiančiam ligoniui numirti?

Svarstant ir ieškant teisingo atsakymo, iškyla *EUTANAZIJOS* klausimas:

Ką šis žodis reiškia?

Skardžiaus 1950 m. *Lietuvių kalbos vadove* nėra žodžio "eutanazija". Nėra to žodžio net *Tarptautinių žodžių žodyne,* išleistame 1969 m. Lietuvoje. Tą patį matome 1969 ir 1972 m. Vilniuje išleistuose *Dabartinės lietuvių kalbos žodynuose.* Apie *Eutanaziją* nieko nerašo nei sovietinės lietuvių enciklopedijos 1966 bei 1985 m. Bostono *Lietuvių enciklopedija* "eutanazijai" skiria vos 15 eilučių...

Šiandieną eutanazijos temą atskleidžiant, tenka būti pirmiesiems pionieriams, laužti ledus naujon teritorijon. Kad įstengtume naują eutanazinę temą lukštenti, kad galėtume prieiti prie rimtesnių išvadų, tenka pirmiausia susipažinti su klausimais: **Kas** yra gyvybė? **Kur** žmoguje yra gyvybės centras? **Kada** žmogus legaliai yra laikomas mirusiu? **Kas** yra mirtis? **Kada** gyvybės nutraukimas yra nusikaltimas? Kada gyvybės **tęsimas** yra šventvagystė? Kokia yra skausmo prasmė?

Gyvybė žmoguje

Senojo Testamento laikais buvo manoma, kad gyvybė yra kraujyje, nes, netekus kraujo, žmogus miršta (Lev.17,11, 14). Čia įsidėmėtina, kad pats kraujas nėra gyvybė; gyvybė tik egzistuoja kraujyje.

Yra žmonių, kurie nors save laiko krikščionimis, apie gimimą ir mirimą turi nekrikščioniškas pažiūras: jie mano, kad gimdami ateiname iš nebūties, o mirdami – vėl grįžtame į nežinią, nebūtį.

Tikrumoje, kiekvienas žmogus Dievo mintyse egzistavo prieš milijonus metų, tai yra – dar prieš laiko pradžią. Mums, žmonėms, yra praeitis, dabartis ir ateitis, bet amžinajam visažinančiam Dievui viskas esti tarytum dabartis. Šiandieną gimstąs vaikas Dievui nėra naujiena, nes tas vaikas Dievo mintyse egzistavo jau prieš laiko pradžią.

Šią tiesą suprasti gal padės šitoks palyginimas. Evangelijoje pagal apaštalą Joną skaitome: "Pradžioje buvo žodis. Tas žodis buvo pas Dievą. Ir tas žodis tapo kūnu" (Jn.1,1, 14). Čia apaštalas rašo apie Jėzų Kristų. Kalbant ne apie Kristų, bet apie mus, apie žmones, apaštalo žodžius galėtume perfrazuoti šitaip: pradžioje buvo mintis. Toji mintis buvo pas Dievą. Ši mintis tapo kūnu. Kaip matome, atėjome ne iš nebūties. Atėjome iš Dievo minčių, iš Jo Šviesos, grįšime į Jo Šviesą.

Nuo senų biblinių laikų tikima, kad gyvybė arba siela yra Dievo įkvėpta dvasia. Šios dvasios įkvėpimas reiškė gyvybės atėjimą (Gen. 2,7), o tos dvasios iškvėpimas žmogui reiškė mirtį (Eccl. 3,19; Ps.104; 29; 146,4; Mt. 27,50). Todėl ilgus šimtmečius buvo manoma, kad nustojus širdžiai plakti, netekus kraujo apytakos bei užsibaigus kvėpavimui žmogus yra miręs.

Modernioji medicina šią nuomonę patikslina. Nustatyta, kad gyvybė glūdi ne širdyje, ne plaučiuose, ne kraujyje, bet smegenyse. Širdies ir plaučių funkcijas gali pavaduoti mašinos, o smegenims pavaduotojo nėra. Būna atvejų, kada žmogus yra miręs, tačiau jo širdis dar tebeplaka; pvz. galvai kraujuojant, kraujo srovei nebepasiekiant smegenų, žmogus miršta, nors širdis dar tebeplaka. Be to, mirusio žmogaus širdį įmanoma perkelti kitam asmeniui. Mano širdis 1984 m. buvo gydytojų sustabdyta ir užšaldyta vienai valandai, bet nebuvau miręs. Plaučius ir širdį pavadavo mašinos, kol chirurgas operavo mano širdį. Panašūs faktai rodo, kad gyvybė glūdi ne širdyje ar kur kitur, bet smegenyse.

Įdomu, kad gyvenimui baigiantis, smegenys miršta ne iš karto, bet laikas nuo laiko atskirais regionais: pirmiausia gyvybė dingsta mintijimo ląstelėse; po to miršta centrinės smegenys; galiausiai – smegenų kamienas arba stiebas, kuris kontroliuoja refleksus. Širdies ir plaučių tarnybai užsibaigus, žmogaus ląstelės dar tebegyvuoja keletą minučių, o kaulų, plaukų, nagų ir odos ląstelėse gyvybės simptomai išsilaiko keletą valandų.

Kultūriniu požiūriu žmogus miršta, kai komoje miegodamas netenka sąmonės, nors jo širdis tebeplaka, o plaučiai tebekvėpuoja.

Teisiniu požiūriu net gyvas žmogus laikomas mirusiu, jei jis yra kur dingęs 5 ar 7 metus.

Kada oficialiai miręs?

Nuo 1950 iki 1970 m. sukūrus moderniąją aparatūrą, kurios pagalba įmanoma tęsti žmogaus merdėjimą, atsirado sunkumų nustatyti laiką, kada žmogus yra oficialiai miręs. Todėl 1968 m. pasauliniame medikų suvažiavime Australijoje buvo priimti šie punktai žmogaus mirčiai nustatyti:

1) Kūnas nebereaguoja į išorines stimuliacijas.

2) Nebėra kvėpavimo.

3) Nebėra pulso ir kraujospūdžio.

4) Nebėra smegenų vibracijos E.E.G. (Electroencephalogram). Amerikoje pirmoji valstija, kuri 1970 m. suformavo punktus mirčiai nustatyti, buvo Kansas. Už penkerių metų ją pasekė "American Bar Association". 1980 m. prezidento speciali komisija ragino priimti visiems bendrą aptartį, todėl 1984 m. tam pritarė 38 valstijos.

Sprendžiant ir nustatant mirties datą, Šv. Raštas pataria neskubėti su sprendimo paskelbimu (plg. Job.7,5, 6; 42,16).

Iš kur, kaip ir kodėl atsirado mirtis?

Prieš pradedant tai apmąstyti, apžvelkime skausmo ir kančios vaidmenį. Sutvėrus pasaulį, pradžioje nebuvo nei skausmo, nei kančios, nei mirties. Visa tai atsirado vėliau per apgaulę ir nuodėmę (Gen.1,31; 3,15-19).

Skausmą (pain) jaučiame fiziškai, o kančią (suffering) išgyvename dvasiškai.

Ką gero turime iš kančios?

Daugelis krikščionių mano, kad kančia – tai masažas sielai. Esą kančia tobulina žmogaus charakterį, ugdo kantrybę, apšviečia, moko išminties, apvalo, švarina, veda prie atgailos, sudrausmina, perspėja, kuklumu pažaboja puikybę ir išdidumą (Ps.94,12; 119,71; Zech.13;9; Rom.5,3; 4,2 Kor.12,7-10; 2 Thes.1,4; Heb.10,32; 1 Pet.5,1, 10; Rom.8,17). Poetai, dailininkai, kompozitoriai kančių dėka yra sukūrę puikiausių kūrinių!

Ką gero turime iš skausmo?

Manoma, kad Dievo santvarkoje net skausmas turi savo vertę bei tikslą. Ant kryžiaus mirtinai kenčiantis Jėzus atsisakė priimti "vaistų", kurie mažina skausmus (Mt. 27,34). Lietuviai turi net priežodį: "Per skausmus į garbę!" Yra manančių, kad jokiu būdu nevalia vengti skausmo (2 Kor.1,5-7; 4,7-11; Heb. 12,5-11; Rom.8,16-18, 28, 35-39; Fil.3,10; Kol.1,24; pvz. Liut. Missouri sinodas 1971 m.).

Bet yra ir priešingų nuomonių, pvz. Šv. Rašto Jobas. Kai jį prislėgė nelaimės ir ligos, jis skausmo neidealizavo. Jobas verčiau norėjo mirti, negu gyventi skausme ir kančiose (Job 7,15, 16).

Panašiai apie skausmą mano garsusis Pietų Afrikos dr. C. Barnard. Jis rašo: "Aš niekada nesutiksiu su teiginiu, kad skausmai žmogų kilnina!" Mūsų paguodai skaitome apaštalo Jono *Apreiškime*, kad ateityje nebebus nei skausmo, nei kančios (Rev.21,4).

(Bus daugiau)

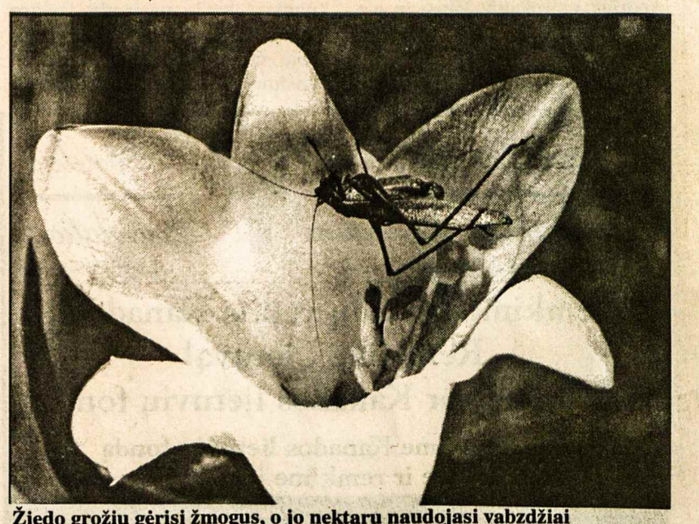

Žiedo grožiu gėrisi žmogus, o jo nektaru naudojasi vabzdžiai

Nuotr. S. Augaičio

Pažangios naujovės gimnazijose

Nauji mokslo metai jėzuitų gimnazijose Lietuvoje

ELVYRA KUČINSKAITĖ

Vilniaus ir Kauno jėzuitų gimnazijos naujuosius mokslo metus pasitinka atsinaujinusios ne tik išore: atvykę į mokyklą mokiniai bei mokytojai buvo supažindinti su kai kuriomis darbo ir vidinės tvarkos naujovėmis.

Jokia paslaptis, jog neretas, kalbėdamas apie jėzuitų gimnazijas, mesteli šiokio tokio kartėlio: mat į šias mokymo įstaigas pakliūti galima tik "pro adatos skylutę", – taigi ne kiekvienam. Priežastis – ne tik aukštas akademinių žinių lygis, krikščioniškas mokymas su išskirtiniu dėmesiu dorai, savigarbai ir savanoriškai tarnybai, bet ir, kad darbo kabinetų skaičius mokyklose ribotas.

Įvedus profiliuotą mokymą teko ieškoti galimybių, kaip padidinti mokinių skaičių, ir šiais metais Vilniaus ir Kauno gimnazijose jau esama gerų naujienų tiems, kurie savo ateities planus sieja su mokslu, būtent šiose mokymo įstaigose. Vilniuje, suremontavus apgriuvusias patalpas ir įvedus kabinetinę sistemą, vietoj 500 buvo priimta 567 moksleiviai; Kaune besimokančiųjų skaičius padidėjo nuo 623 iki 682. Taigi adatos skylutė šiek tiek didėja. Yra ir daugiau "ūkiškų" naujovių: abiejose gimnazijose baigiama įrengti dar po vieną kompiuterių klasę, Vilniuje pradėta sporto salės statyba, baigiami statyti nameliai mokyklos stovyklavietėje; Kaune atnaujintas Perkūno namas, suremontuotos kai kurios klasės, atlikta rimta gimnazijai priklausančių rekolekcijos namų, esančių Kulautuvoje, rekonstrukcija: dabar šiomis patalpomis bus galima naudotis ir žiemą, be to, šiuolaikiškai įrengtuose kambariuose galės gyventi daugiau žmonių, o sąlygos susitelkimui daug geresnės.

Vilniaus gimnazijoje – naujiena. Administracija įvedė elektronines lankomumo korteles. Kiekvienas, įeidamas į mokyklą ir išeidamas iš jos, turės pasižymėti savo asmens kortelę, taigi jo lankomumo duomenys kiekvieną dieną bus užfiksuojami kompiuteryje, ne tik mokytojo dienyne. Tokios naujovės tikslas – darbuotojų bei mokinių saugumas ir drausmės kontrolė. Be to, tėvai, atsidarę savo vaiko "bylą" kompiuteryje, galės pasitikrinti, ar jų atžala, atvežtas ar atlydėtas iki mokyklos vartų, tikrai pro juos įėjo ir išėjo laiku...

Mokinių korteles turi ir Kauno jėzuitų gimnazija, tiesa, jos, tėvų bei mokytojų nutarimu, įteisintos dar praėjusiais metais. Kortelėse yra žymimos įvairios mokinių pražangos, o surinkus tam tikrą jų kiekį, skiriamos dausminančios nuobaudos – prasižengęs moksleivis tam tikra laiką turi atidirbti mokyklos bendruomenės labui. Taip pat veikia ir skatinimo sistema: pažangūs mokiniai yra apdovanojami ne tik raštais, – jiems organizuojamos ekskursijos, dovanojami kvietimai į įvairius renginius, geriausieji siunčiami mokytis į užsienį ir pan. Pasak mokyklos vadovų, kol kas tokiais potvarkiais patenkintos visos pusės.

Antroji naujiena yra susijusi su mokinių dienynais. Abi gimnazijos pasirinko gana skirtingus sprendimus: vilniečiai nuo šių mokslo metų pradžios atsisveikina su įprastomis pažymių knygelėmis, pakeisdami jas kompiuteriniais dienynais, o kauniečiai savo mokiniams atspausdino maždaug 90 puslapių dienoraščius. Kompiuterinius dienynus "sklaidyti" turės teisę mokytojai, moksleivis ir jo tėvai. Jame mokytojai galės rašyti ne tik pažymius, bet ir pastabas, paskatinimus, "pasidžiaugimus" ir kt. Moksleivis arba jo tėvai mokytojui atsakyti galės elektroniniu paštu. Konfidencialumas garantuojamas.

Kauniečių dienoraščiai taip pat gerokai skirsis nuo įprastų. Pagrindinis jų tikslas – kad mokiniai išmoktų teisingai vertinti save ir stengtųsi siekti asmeninių ir bendruomeninių tikslų, kurie yra pamažu įsisąmoninami, mokantis jėzuitų gimnazijoje. Įdomu tai, kad šiame dienoraštyje daug vietos yra palikta mokinio savistabai ir saviugdai. Kas savaitę mokinys turės progą susumuoti mokslo, užklasinės, socialinės veiklos rezultatus ir pateikti savo vertinimus. Semestrų pabaigoje, mokiniams pasikalbėjus su atskirų dalykų mokytojais bei auklėtojais, bus vedami pažymių vidurkiai. Beje, vertinimo sistema irgi nauja, – bus vertinamos ne ti dalykinės žinios, bet ir gebėjimai bei įgūdžiai. Dienoraštyje mokinys ras ir daug naudingos informacijos: pamokų tvarkaraštį, metodinių būrelių veiklos apibūdinimą, moksleivio elgesio taisykles, sielovadinės, socialinės veiklos gaires, numatyta ir vieta, skirta namų darbų užduotims, paskatinimams, nuobaudoms, tėvų atsiliepimams rašyti ir kt.

Tikra tiesa, kad kai kas šiais potvarkiais abejoja. Betgi naujovės visada turi laimėti šiokį tokį mūšį prieš inerciją. Ar laimės šios, ar skeptikai – tik inercijos aukos, parodys laikas.

Paskutinioji dalis žinių – seni dalykai, vykstantys naujoje (ar vis atsinaujinančioje) dvasioje. Iš dirbančiųjų, o ir iš besimokančių katalikiškoje institucijoje pagrįstai tikimasi krikščioniškos brandos. Dar iki rugsėjo pirmosios abiejose gimnazijose vyko trijų dienų rekolekcijos mokytojams bei darbuotojams. Vilniečiams jas vedė scholastikas Rytis Gurkšnys, SJ, kauniečiams – kun. Ričardas Repšys, mokytojos Alina Gutauskienė ir Jadvyga Kovinė. Vilniečiai buvo supažindinti su vienu iš maldos būdų – ignaciškaja meditacija, kuri, apmąstant Šventojo Rašto epizodus, leidžia giliau pajusti ir suvokti asmeninį ryšį su Dievu, Jo meilę kiekvienam konkrečiam asmeniui, iš naujo ir vis naujai apmąstyti Dievo įsikūnijimą, gyvenimą, kančią ir prisikėlimą, giliau suvokti savo krikščioniškąjį pašaukimą. Nors ne visiems šios rekolekcijos buvo lengvos, Dievo ir žmogaus darbas, vykstantis jų metu, kaip tik ir kuria dvasinius krikščioniškosios tapatybės pamatus. Anot dalyvavusių mokytojų, abejonės dėl panašių rekolekcijų naudingumo kyla tik pirmą kartą į jas važiuojantiems...

Kiek kitokia programa buvo pasiūlyta Kauno gimnazijos mokytojams, jose kalbėta apie mokytojo pašaukimą. Pasak dalyvavusiųjų, šios rekolekcijos buvo geriausios ir vaisingiausios iš visų, iki šiol buvusių.

Susitelkimo dienos, beje, laukia ir mokinių. Kaune jau ne pirmus metus rengiamos rekolekcijos gimnazinių klasių mokiniams, įsigali "KAIROS" programa – rimta parama dvasinėje kelionėje, padedanti į religiją, šeimą, draugus, save pažvelgti kiek kitu žvilgsniu, visus šiuos dalykus priimant širdimi, protu, siela. Šiuo pavyzdžiu pasekė ir vilniečiai: dar pernai pradėtos rengti savaitgalio rekolekcijos gimnazistams.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ – Lietuvos jėzuitų provinciolas, kun. Gintaras Vitkus, SJ – Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius ir kun. Antanas Gražulis, SJ – Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius, dėkoja už paramą bei maldas ir kviečia geradarius aplankyti juos ir pasisvečiuoti gimnazijose.

Norintys gauti informacijos ar paremti Lietuvos jėzuitų gimnazijų atstatymo projektus kviečiami kreiptis: "Lithuanian Jesuit Fathers – Baltic Project", 2345 W 56th Street, Chicago, IL 60636, USA. Tel. 773 737-9891. E-mail: lithjesuit@aol.com.

Atsiųsta paminėti

BALTIC STUDIES NEWSLETTER. Volume XXVI. Number 3 (103). September 2002. Editor: Betty Shuford Zeps. AABS Executive Office 14743 Braemar Crescent Way, Darnestown MD, 20878-3911, USA.

MITTEILUNGEN AUS BALTISHEM LEBEN. Number 3 (199), September 2002. Herausgeber: Baltische Gesellschaftin Deutschlande. V. Praesident Dr. Hans-Dieter Handrack, Tappenberg 35, Uslar 37170, Germany. Leidinyje labai mažai žinių apie Lietuvą.

Vilniaus jėzuitų gimnazijos dvyliktokai pagal tradiciją lydi penktokus, nešinus gėlių puokštėmis, skirtomis mokytojoms, pirmąją mokslo dieną

Vilniaus jėzuitų gimnazijos šv. Mišios, skirtos naujų mokslo metų pradžiai Šv. Kazimiero šventovėje Vilniuje

Šiluvos šventovės vidus. Rugsėjo pradžioje per Šilinių atlaidus joje meldžiasi gausūs maldininkai **Nuotr. G. Kurpio**

Lietuviškos mokyklos Vilnijoje

KAZIMIERAS GARŠVA

Tautinės mažumos Lietuvoje pamažu integruojasi ir grįžta prie protėvių kalbos. Nors gyventojus Vilniaus rajone surašinėjusi daugiausia lenkų partija stengėsi padidinti savišių skaičių; dėl teritorinės reformos, migracijos, krentančio prieauglio jų sumažėjo.

Štai Vilniaus rajono gyventojai 2001 m.: lenkų – 54,322 (61.3%), lietuvių 19,855 (22. 4%), rusų 7,430 (8.4%), gudų 3,869 (4.4%).

Vilniaus Šalčininkų rajonus valdanti Lenkų rinkimų akcija Lietuvoje ir Lenkija svarbiausiu tikslu laiko stiprinti lenkiškas mokyklas. Vilniaus rajono savivaldybė Avižienių, Valčiūnų darželių rusų grupes pavertė lenkiškomis, Kabiškių, Mažųjų Lygainių, Verusavos, Vaidotų, Ažulaukės, Pikeliškių, Veliučionių mokyklose įsteigė lenkiškas nulines klases (kitur baigti įsteigti lenkiški darželiai). Bet vis tiek rajonui pavaldžiose mokyklose 30% vaikų mokosi mokyklose dėstomąja valstybine kalba, 55% – lenkiškose, 12% – rusiškose.

Šalčininkų rajono savivaldybė ėmė labiau pirkti vaikus į darželius ir lenkiškas mokyklas. Ten, kur greta veikia apskrities lietuviškos mokyklos (Gerviškės, Kurmelionys, Šarkaičiai, Jurgelionys, Purvėnai), mokiniui lenkiškoje mokykloje per metus skiria ne 4000 litų (vidurkis), o nuo 8,280 iki 6,125 litų. Triskart daugiau skiria ir Eišiškių vidurinei lenkiškai mokyklai (8,561 litų mokiniui), o lietuviškos S. Rapalionio mokyklos mokinukui – 2,969 litus ir t.t.)

Lietuvišką švietimą vėl kilniadvasiškai parėmė Kanados lietuvių fondas ir lietuvių bankai. Būtiniausiems reikalams yra sušelpti Dieveniškių, Butrimonių, Šalčininkų lietuviški darželiai (gretimus lenkiškus išlaiko Lenkijos "Caritas"), Dainavos, Jašiūnų, Marijampolio, Paberžės, taip pat vidurine tampanti Turgelių, naujus priestatus gaunančios Eitminiškių, Čiužiakampio pagrindinės mokyklos, naujos pradinės Vilniaus apskrities viršininko administracijos mokyklos. Prasidedant naujiesiems mokslo metams turėtų atsidaryti naujos lietuviškos mokyklos (klasės) Ažulaukėje ir kitur.

Savivaldybės uždaryta Milkūnų mokykla ir apskrities atidaryta išauga nuo 6 mokinių iki 10-20 (per metus)! Baigti priestatai Eitminiškių, Čiužiakampio mokykloms. Per 5 metus nuo 5 mokinių jos padidėjo iki 50-60, tapo pagrindinėmis. Per 12 metų panašų kelią nuėjusi Turgelių mokykla – šiemet tampa jau vidurine! Tai bene pirmoji lietuviška mokykla, labiausiai išaugusi nepriklausomos Lietuvos metais. Jai siūlomas lietuviškų mokyklų atsteigėjo geografo Petro Gaučo vardas. Visų tų laimėjimų nebūtų, jei ne tas mokyklas tvarkanti Vilniaus apskrities viršininko administracija. Spalio 18 d. 217 Dieveniškių "Ryto" mokinių šveps atskiros lietuvių mokyklos dešimtmetį.

Ne mažiau yra rūpesčių. Nepavyksta atidaryti Šalčininkėlių vaikų darželio (per 30 prašymų – trūksta patalpų, nors lenkiškoje didžiulėje mokykloje liko uždarytos lietuviškos mokyklos klasės). Savivaldybė lygiai taip pat įšaldė Zavišonių, Milkūnų, Pabarės mokyklėles ir darželį – vaikams liepia eiti kitur, o tų mokyklų pinigus atiduoda gretimoms lenkiškoms mokykloms. Dėl lenkų administracijos intrigų greičiausiai nebeveiks Kurmelionių, gal dar kitos lietuviškos pradinės mokyklėlės, kuriose liko nedaug mokinių. Mokykloms trūksta įvairių dalykų – dėl to labai svariai padeda lietuvių išeivija JAV ir Kanadoje, jos fondai, bankai, Vilniaus krašto lietuvių sąjunga.

Mano Lietuva

Žalia šviesa sparnuotos gaidos –
Čiurlionio vizijų gama.
Slaptingos nemunėlių dainos –
Tai mano žemė Lietuva.

Žydėjimas auksinių pienių –
Lyg plaukianti daina tava.
Tarp plaštakėlių vienadienių
Parimus mano Lietuva.

O skambesys tų pakalnučių!
Toks mielas, žydras visada.
Kur bekeliaučiau, kur bebūčiau, –
Tik su tavim aš, Lietuva!

Myliu gegužio skaistų rūbą.
O meilė grožiui – juk malda
Tau, Viešpatie, pilna graudumo...
Nežūk nuo blogio, Lietuva!

Žydrasparnis pūkas

Jau pražydo pienės.
Aukso vilnys supa
Švelnią ryto giesmę –
Žydrasparnį pūką.

Kur nuneš jį bangos?
Kelias akmenuotas.
Miglos slepia krantą.
Vėjai blaško luotą.

Bitele jis dūzgia.
Volungėle rauda
Tamsią naktį rūsčią,
Rytmetėlį graudų.

Supkit, aukso vilnys,
Žydrasparnį pūką –
Mano džiaugsmą, viltį,
Nerimą, graudumą!

Pavasario vėjas

Pavasario vėjas smuikuoja
Virš upių, kalnų ir miškų.
Švelnioji gaidele – skaidruole,
Vilties žarijėlę įpūsk!

Prigesus nuo vargo ir skurdo,
Ji glūdi lietuvio širdy.
Ištrūkus iš cerberio urvo.
Ji supas letargo šaly...

Pavasario vėjau vėjuži,
Smuikuok ir tiktai nenutilk!
Nors esam pavargę, palūžę,
Padėk mums iš naujo pakilt!

Irena Janina Vaičekauskaitė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Garsusis Šiluvos bazilikos altoriaus paveikslas *Dievo Motina su Kūdikiu* sugrįžo Šilinės atlaidams į savo vietą iš dalies restauruotas iš Lietuvos dailės muziejaus P. Gudyno restauravimo centro. Šis bizantiško stiliaus Dievo Motinos paveikslas į altorių buvo įstatytas 1629 metais. Karaliaučiaus auksakalys Laurencijus Hofmanas 1674 metais paveikslą padengė metaliniu aptaisu. Prasidėjus šio paveikslo restauravimo darbams, buvo rasta daug netikėtumų. Pasirodo, jis buvo "atnaujintas" mažiausiai penkis kartus – matyt, prieš atlaidus ar didžiąsias šventes Marijos ir Jėzaus veidai būdavo pagražinami, raudonai padažomos Marijos lūpos, juodai apvedamos akys ir t.t. Atsargiai nulupus kelis dažų sluoksnius, rūstų ir susimąsčiusį Marijos veidą pakeitė tiesiai į maldininkus žvelgianti, giedrios nuotaikos ir tauresnių veido bruožų Madona, jos rankų pirštai pailgėjo beveik trečdaliu. Rankomis atsargiai spaudžiant aptaisus iš vidaus pavyko atkurti sidabrinio drabužio reljefą, nuvalius pajuodavusį paviršių išryškėjo paauksuotosios dalys.

Restauravimas dar nebaigtas. Po Šilinių paveikslas vėl bus grąžintas į Restauravimo centrą, kur tapybos restauratorė Janina Bilotienė tikisi iki kitų metų gegužės užbaigti savo darbą. Kol kas deramai sutvarkyti tik veidai. Tamsus Marijos apsiaustas dar turėtų tapti ryškiai mėlynu, o paveikslo fone išryškės angelų galvutės. Restauratorė J. Bilotienė, anksčiau restauravusi Aušros vartų Mergelę ir Sapiegų Madoną iš Vilniaus arkikatedros, sakė, kad tada "save juokais vadindavau gydytoja, tai šį sykį iš tiesų pasijutau mikrochirurge" – toks kruopštus darbas buvo atliktas Šiluvos paveikslui. Metalinį aptaisą restauravo Rimvydas Derkintis, kuris gyrė autoriaus L. Hofmano meistrystę – "neperkrautas puošmenomis, skoningas" darbas. Po Marijos ranka jis surado ir subtiliai paslėptą autoriaus pavardę ir sukūrimo metus. Gal kur nors Marijos drabužio klostėse glūdi ir paveikslo autoriaus parašas, tačiau jau dabar restauratoriai parodė, kad šis yra ne tik stebuklingas, bet ir didelės meninės vertės paveikslas.

Valstybinis operos ir baleto teatras Vilniuje naują sezoną pradėjo rugsėjo 11 dieną iškilmingu teatralizuotu koncertu, skirtu Lietuvos valdovų rūmų atstatymui. Teigiama, kad pirmasis operos pastatymas Lietuvos kunigaikštystėje buvo 1636 m. rugsėjo 4 dieną Vilniaus Valdovų rūmuose. Todėl, praėjus beveik 400 metų, Valstybinis operos ir baleto teatras pakvietė vilniečius ir svečius į spalvingą muzikos ir šokio šventę. Joje dalyvavo operos solistai, teatro choras ir orkestras, Vilniaus senosios muzikos ir šokio teatras "Puelli Vilnenses". Dirigavo J. Aleksa, L. Balčiūnas, M. Staškus. Koncertą režisavo E. Domarkas, scenografiją kūrė H. Ciparis. Teatro prieangyje veikė Valdovų rūmų paroda.

Šio sezono metu teatre planuojama pastatyti *Vilniaus festivalyje 2001* jau rodytą M. Urbaičio baletą *Acid City*. Spalį žadama ilgai laukta W. A. Mozart operos *Don Giovanni* premjera su solistais V. Juozapaičiu, L. Pautienium (dir. J. Aleksa, rež. J. Aleksandrov ir scenogr. V. Okunev – abu iš Rusijos). Lapkričio pabaigoje bus atgaivintas daug ginčų sukėlęs G. Verdi *Un Ballo in maschera (Kaukių balius)*, rodytas pernai Trakų pilies kieme su tais pačiais pagrindiniais statytojais: dir. G. Rinkevičium, rež. D. Ibelhauptaite ir scenogr. P. Mumford (abu iš D. Britanijos), kostiumų dail. J. Statkevičium. Pavasarį baleto mėgėjus pradžiugins C. Orff *Carmina burana*, suporuota su I. Stravinskio *Šventuoju pavasariu.*

Tolimesnėj ateity planuojama bendradarbiauti su Sankt Peterburgo *Mariinski*, Rygos ir Varšuvos operos teatrais rengiant naujus pastatymus, įjungiant aktyviau į savo veiklą su Lietuva susijusius svetur dirbančius solistus. Naujasis gen. direktorius G. Kėvišas spaudos konferencijoje pabrėžė, kad bus statoma kuo daugiau spektaklių, orientuojamasi į visapusį repertuaro išplėtimą, stilistinę įvairovę. Šalia įprastinių operų bus siekiama įtraukti R. Wagner, R. Strauss, geriausių rusų kompozitorių operų, A. Berg operą *Wozzeck*, G. Puccini *Turandot*, naujus B. Kutavičiaus, F. Bajoro sceninius veikalus. Siekiant spektakliams kuo kokybiškiau parengti jaunimą, numatomos specialios operos ir baleto studijos. Ir dar viena gera naujiena – kitą vasarą planuojamas patalpų atnaujinimas, kurį užbaigs iki sezono pradžios.

Valstybinis simfoninis orkestras rugpjūčio 30 d. savo naują sezoną Vilniaus Kongresų rūmų salėje pradėjo ypatingai puikiu koncertu. Orkestras, diriguojamas G. Rinkevičiaus, atliko Gustav Mahler (1860-1911) *Dainą apie Žemę* (*Das Lied von der Erde*) su žymiaisiais solistais Violeta Urmanavičiūte (mezzosopranas) ir Sergejumi Larinu (tenoras). Derinantis prie šių dviejų labai aktyvių solistų dienotvarkių, sezonas buvo pradėtas truputį anksčiau negu paprastai, tačiau tai dar labiau sudomino publiką. *Daina apie žemę*, vienas pasaulinės muzikos šedevrų, yra tipiškas poromantinio laikotarpio kūrinys, simfonijos mastus įgavęs šešių dainų ciklas, kuriam tekstai buvo paimti iš tuo laiku populiarios kiniečių poezijos (laisvai verstos kinų klasikų Li Tai Po, Tchang Si, Mong Kao Yen ir Wang Wei eilės) su joje pabrėžiamu skausmingu žmogaus laikinumo suvokimu.

Pirmoji simfonijos dalis – *Užstalės daina apie Žemės sielvartą* – tai audringas protestas prieš mirtį, kur ir orkestras, ir solistas iš karto prabyla *pilnu balsu*. Sodrus ir skambus S. Larino tenoras, jo raiškiai artikuliuojami žodžiai, sceninė įtaiga žavėjo publiką taip pat ir kitose dviejose tenorui skirtose dalyse: trečiojoje *Apie jaunystę* ir penktojoje *Girtuoklis pavasarį*. Ryškus kontrastas pirmajai buvo melancholiškoji antroji dalis *Vienišas žmogus rudenį*, kurioje nuo pat pradžios visus užbūrė aksominis V. Urmanavičiūtės mezzosopranas, jos tobulas muzikos ir teksto logikos pajautimas. Kaip ir visose G. Mahler simfonijose, *Dainoje apie Žemę* orkestras turi taip pat svarbų vaidmenį. Pasak *7 meno dienų* kritikės, "G. Rinkevičiaus diriguojamas orkestras pademonstravo puikią formą, vertą tą vakarą kartu su orkestru dainavusių solistų." **G.K.**

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

Toronto Maironio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė ir Nijolė Benotienė (lituanistinių kursų vedėja) dalina Kanados vėliavėles CAN. D.L.E. kursantams Prienuose **Nuotr. V. Petrašiūnaitės**

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.15%
180-364 d. term.ind.	1.25%
1 metų term. indėlius	2.00%
2 metų term. indėlius	2.75%
3 metų term. indėlius	3.00%
4 metų term. indėlius	3.55%
5 metų term. indėlius	4.00%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.60%
1 metų GIC-met. palūk.	2.25%
2 metų GIC-met. palūk.	3.00%
3 metų GIC-met. palūk.	3.25%
4 metų GIC-met. palūk.	4.00%
5 metų GIC-met. palūk.	4.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.50%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo.....5.50%

Sutarties paskolas nuo.....5.50%

Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų.....4.25%
2 metų.....4.85%
3 metų.....5.15%
4 metų.....5.60%
5 metų.....5.80%

Su keičiamu nuošimčiu
1, 2, 3 metų.....4.50%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS 3½% IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594
27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

KIEK MANO NAMAS VERTAS?
Dėl neskelbtino *(konfidencialaus)* **namo įkainavimo**
SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. **416 769-1616; 416 879-4937** (nešiojamas)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS
4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3
Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių
Tel: (416) 233-4601

$2.00* off for 1 parcel $2.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Vilkiukų dr-vė su vadovais "Romuvos" 40-mečio stovykloje š.m. rugpjūčio 11-17 d.d. Nuotr. G. Senkaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

aukštų svečių. Baigdamas savo kalbą J. Chretien pastebėjo: "Sakoma, kad Newfoundland ir Labrador žmonėms nėra *svetimų*, yra tik *dar nesusitikti* draugai." Rugsėjo 11 tai įrodė visam pasauliui.

Gelbėjimo armija (Salvation Army – SA), kuri rūpinasi gyvenimo nuskriaustaisiais, pastebėjusi, kad Halton (Ontario) apygardoje sparčiai didėja benamių skaičius, pradėjo ieškoti vietos naujai prieglaudai. Š.m. sausio-gegužės laikotarpiu 130 benamių buvo aprūpinti pastoge, bet dar 140-čiai nebuvo įmanoma pagelbėti. Beveik 10% Halton gyventojų gyvena žemiau neturto ribos, todėl dar 11,000 gresia benamių dalia. SA mjr. R. Braddock buvo pavesta rūpintis naujos prieglaudos statyba. Jis kreipėsi į Oakville savivaldybę, ir jam buvo pasiūlytas šiuo metu nenaudojamas sklypas turtingųjų apgyvendintame Iroquis Ridge rajone. Sužinoję apie tai, vietos gyventojai sušaukė susirinkimą, kurio metu SA buvo apšaukti melagiais, norinčiais užtvindyti kaimynystę "narkomanais, alkoholikais ir prostitutėmis". Kilus susirinkime triukšmingai suirutei, SA atstovai net negalėjo paaiškinti, kokią prieglaudą jie norėtų statyti, ir kas joje bus apgyvendinti. Burmistrui buvo pagrasinta, kad SA prieglaudos rėmimas jam taps "politine savižudybe". Sklypo kaimyninių brangių namų savininkai SA mjr. R. Braddock trumpai-drūtai užtikrino, kad "mes kovosim su jumis dantimis ir nagais. Kodėl jūs nesuprantate, kad mes tokių žmonių čia nenorime? Taškas! Istorija baigta!" *Kietaširdžiai* laimėjo – SA atsiėmė savo prieglaudos statybos prašymą.

JAV karo lėktuvo pilotas mjr. H. Schmidt, kuris Afganistane numetė bombą ant nakties pratybas atliekančių kanadiečių karių, užmušdamas keturis iš jų ir sužeisdamas aštuonis, buvo apkaltintas stoka disciplinos, nepaisymu įsijungimo į ataką nuostatų, žmogžudyste, o jo skrydžio vadas mjr. W. Umbach – stoka disciplinos ir netikusiu vadovavimu. Abu bus oficialiai perkelti į aktyvią reguliarią tarnybą (iš suaktyvinto *National Guard* dalinio) ir bus teisiami kariniame teisme. Iš neseniai paskelbtų radijo pokalbių tarp šių pilotų ir karinės zonos kontrolės pasirodė, kad buvo pasiskubinta numesti bombą nesulaukus kontrolės pastabų. Įdomu, kad kiti pilotai, anksčiau per klaidą nužudę amerikiečių karius bei vestuves švenčiančius taikius afganistaniečius, nebuvo patraukti į teismo atsakomybę.

Jean Chretien liepos mėnesį įrašė su CBC korespondentu pasikalbėjimą, kuris buvo transliuojamas rugsėjo 11 dieną. Tame pokalbyje jis iškėlė kelias mintis, kurios pažadino ir kritikus, ir bendraminčius, bet kurių kiti valstybių vadovai iki šiol nedrįso atvirai išsakyti. Pabrėždamas, kad pasaulyje jaučiamas pasipiktinimas tuo, kaip galingosios valstybės elgiasi su beturčiais ir bejėgiais kraštais, min. pirmininkas tęsė: "Negalima demonstruoti savo galybės pažeminant kitus. Tą privalo suprasti Vakarų pasaulis – ne tik JAV, bet visos Vakarų valstybės. Tie bejėgiai irgi yra žmonių bendruomenės... Ir, mano nuomone, galingosios Vakarų valstybės per daug greitai turtėja palyginus su neturtingosiomis, ir todėl, savaime aišku, kad pastarosios į mus žiūri kaip į akiplėšas, patenkintus savimi, gobšus ir besaikius... Istorijoje kartojasi ta pati problema: niekas neišmano, kada reikėtų susivaldyti. Bet ateina laikas, kada privalai susivaldyti. Rugsėjo 11 įvykiai padėjo man tai geriau suprasti."

Kanadiečių dauguma pritarė min. pirmininko mintims. Pritarimas buvo jaučiamas ir už Kanados ribų. Prieš pasisakė sąjungiečių vadovas ir buvęs min. pirmininkas, konservatorius B. Mulroney, kurie net ragino J. Chretien atsiprašyti JAV. Konservatorių vadovas J. Clark sutiko, kad neturtas ir teroras giminiuojasi, bet pastebėjo, kad J. Chretien, tapęs min. pirmininku, sumažino Kanados užsienio paramą 2% ir ją užšaldė tame lygyje iki dabar. Amerikiečių žiniasklaida ta proga užsiminė, kad Kanados liberalai yra – ir buvo – pusiau kairieji. G.K.

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

MARGIS PHARMACY
Aptarnauja Toronto gyventojus daugiau kaip 50 metų!
"IR TAI NE TAS, KĄ MES MOKAM, BET KAIP JUMIS RŪPINAMĖS!"
♦ sąžiningas ir profesionalus aptarnavimas
♦ nemokamas vaistų pristatymas į namus
PRISIJUNKITE PRIE MŪSŲ KLIENTŲ ŠEIMOS!
Tel.: (416) 535-1944 Faksas: (416) 536-6268

Sportas

Suvažiavimas

ŠALFASS-gos metinis visuotinis suvažiavimas šaukiamas Klyvlande, OH, š.m. lapkričio 16, šeštadienį, 11 val. ryto. Jis įvyks Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio; tel. 216 531-2131. Suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji ar skirtieji pareigūnai. Patariamuoju balsu – visi kiti sportiniu judėjimu besidominty dalyviai. Išsamūs pranešimai apie suvažiavimą išsiuntinėti sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Suvažiavimo reikalais kreiptis į ŠALFASS-gos pirmininką Rimantą Dirvonį, 20 Kane Court, Willowbrook, IL 60514-2263, USA; tel. 630-789-0529; faksas: 312-432-7104. E-paštas: rdirvonis@hotmail.com **ŠALFASS inf.**

* * *

– Lietuviai visur sportuoja! San Diego, Kalifornijoje įsteigtas lietuvių teniso klubas. Apie jį galima daugiau sužinoti internete – http://lithuaniansd.homestead.com/tenis.html arba htt://lithuaniansd.homestead.com/LACSD.html

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Lietuvos moterų krepšinio rinktinė pasaulio moterų čempionate Kinijoje po skaudaus pralaimėjimo Rusijai dar skaudžiau pralaimėjo JAV rinktinei (48:105) ir 63:71 Prancūzijos komandai. Šiaip taip laimėjo prieš Kubą 63:60, bet pralaimėjo Pietų Korėjai 70:76 ir likus savo grupėje penktoje vietoje toliau kovos dėl 9 – 12 vietos.

Tarptautinėse šešių komandų varžybose Prancūzijoje Kauno "Žalgirio" krepšininkai 93:68 nugalėjo Chalon "Chalon" klubą.

Arvydas Sabonis galutinai pasirašė ilgalaikę 7 mln. JAV dolerių sutartį su NBA Portland "Trail Blazers" klubu.

FUTBOLAS: Marijampolės "Sūduvos" futbolininkai išvykoje triukšmingai pralaimėjo Škotijos čempionui Glazgo "Celtic" 1:8 ir neturi jokių vilčių atsakomosiose rungtynėse Kaune.

DVIRAČIAI: Lietuvos dviratininkės R. Polikevičiūtė ir E. Pučinskaitė laimėjo Italijoje vykusias lenktynes. Pasaulio čempionė R. Polikevičiūtė laimėjo Italijoje vykusias lenktynes. Pasaulio čempionė R. Polikevičiūtė ("Acca Due O") laimėjo "GP Valdarn" varžybas, pasaulio vicečempionė E. Pučinskaitė ("Figurella") užbaigė pirma "Memorial Learco Guerra" asmeninėse lenktynėse.

Italų svajonė apvesdinti lietuvaites dviratininkes su italais, kad jos galėtų lenktyniauti Italijos komandoje, pildosi. Buvusi čempionė bei 2000-ųjų Sidney olimpiados bronzos medalininkė D. Žiliūtė praėjusią savaitę Italijoje susituokė su buvusiu slidininku italu Maurizio Maria.

ŠAŠKĖS: Lietuvis A. Kybartas Ukrainoje iškovojo Europos jaunimo (iki 19 metų) paprastųjų šaškių čempionato bronzos medalį.

ŠOKIAI: Tarptautinių sportinių šokių varžybose Kanadoje Lietuvos atstovai A. Bižokas ir E. Daniūtė (Kauno "Sūkurys") iškovojo pirmąją vietą klasikinių šokių programoje, o A. Kandelis ir E. Visockaitė (Vilniaus "Ratuto") Lotynų Amerikos šokių pirmąją vietą.

MOTORLAIVIAI: Europos motorlaivių OSY – 400 klasės čempionate Duisburg (Vokietija) Lietuvos atstovas T. Česnys užėmė 4-ąją vietą.

BURIAVIMAS: Nidoje vykusio Lietuvos buriavimo čempionato "Europa" klasės varžybas laimėjo kaunietė G. Volungevičiūtė. "Laser" klasėje laimėjo kaunietis L. Rimšas, "Laser-Radial" – kaunietis L. Ščepinas, "Luč" – šiaulietis A. Eidukas, "Luč-Mini" – klaipėdietis M. Stirbys. **V.P.**

Skautų veikla

• A. a. v.s. Vladas Morkūnas, 80 m. amžiaus, ilgesnį laiką sirgęs, mirė Toronto Šv. Juozapo ligoninėje š.m. rugsėjo 17 d. Atsisveikinimas su velioniu įvyko Turner & Porter laidotuvių koplyčioje rugsėjo 19 d. Maldas prie karsto kalbėjo Lietuvos kankinių parapijos klebonas prel. J. Staškevičius. Apie velionies veiklą v.s. F. Mockaus paruoštą apžvalgą skaitė S. K. Batūra. Gausus skautininkų-kių būrys su broliu Vladu atsisveikino vakarienės maldos rate giedodami *Ateina naktis.* Šermenų dalyviai aukojo "Romuvos" stovyklavietei, užprašė Mišias. Po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse rugsėjo 20 d. Brolis Vladas buvo vienas iš pirmųjų lietuvių skautų organizatorių Toronte, aktyviai reiškėsi įvairioje vadovavimo veikloje.

• Kai nežinai į kokį uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d.	term. indėlius
1.15% už 90-179 d.	term. indėlius
1.25% už 180-364 d.	term. indėlius
2.00% už 1 m. term.	indėlius
2.75% už 2 m. term.	indėlius
3.00% už 3 m. term.	indėlius
3.55% už 4 m. term.	indėlius
4.00% už 5 m. term.	indėlius
1.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.25% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.80% už 2 m. GIC invest.	pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest.	pažym.
4.00% už 4 m. GIC invest.	pažym.
4.25% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)	
2.50% už RRSP 1 m. term. ind.	
3.05% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.25% už RRSP 3 m. term. ind.	
4.05% už RRSP 4 m. term. ind.	
4.50% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.00% už OHOSP (variable rate)	
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.35% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.00% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....5.50%

už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų.....4.25%
2 metų.....4.85%
3 metų.....5.15%
4 metų.....5.60%
5 metų.....5.80%
– su keičiamu nuošimčiu.....4.50%

DUODAME
• *asmenines paskolas*
• *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
• *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
• *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktadieniais nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE
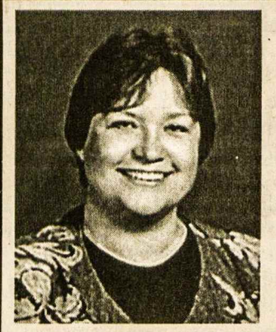
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

TŽ BENDRADARBIŲ IR SKELBĖJŲ DĖMESIUI!
Siunčiantys pranešimus ir žinias faksu yra prašomi įsidėmėti, kad NAUJAS *TŽ* FAKSO NUMERIS YRA 905 290-9802.

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į LIETUVĄ – pigieji bilietai pasibaigė!
Čia šiuo metu geriausios rudens ir žiemos kainos:
visas spalio mėnuo ir 14-23 gruodžio – $955+mokesčiai
lapkritis ir iki 13 gruodžio ir nuo 24 gruodžio iki 31 kovo – $835+mokesčiai
Pensininkam pritaikom 10 nuošimčių nuolaidą!
Užsisakykite dabar – kaip matote pigieji bilietai greitai išperkami!
Skambinkite Algiui Medeliui asmeniškai!
TURIU DAR VIETŲ TURISTINĖSE/MALDININKŲ KELIONĖSE:
~~**27 rugsėjo, 13 dienų**~~... išparduota **20 spalio** – 12 dienų Italija ir Vatikanas
28 spalio, 15 dienų – Italija, Prancūzija, Ispanija, Portugalija-Liurdas, Fatima
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.
ALGIS MEDELIS @ Queen Syrena Travel
133 Roncesvalles Ave. TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ *MEDELIS CONSULTING*
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia visus į

"HALLOWEEN" ŠOKIUS

Kada? 2002 m. lapkričio 2, šeštadienį, 8 v.v.
Kur? Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.
Kiek? $7 su kauke, $10 be kaukės

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) **763-5677**

Tony Genys
Sutton GROUP

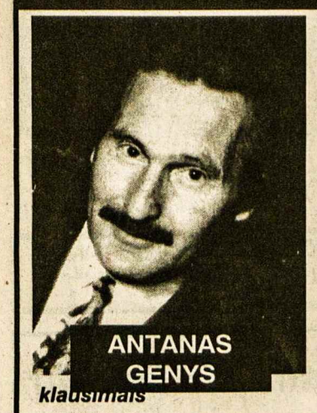

PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos
PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Ateities veiklos gairės

Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kraštų pirmininkų metinis suvažiavimas, įvykęs 2002 m. rugpjūčio 11-15 d.d. Druskininkuose, Lietuvoje:

1. DŽIAUGIASI, kad PLB plečiasi, stiprėja ir aktyviai rūpinasi lietuvybės išsaugojimu už Lietuvos ribų.

2. RAGINA, kad šis darbas būtų tęsiamas PLB, PLJS ir Lietuvos pajėgomis.

3. PRAŠO Lietuvos valstybines institucijas bei PLB rūpintis tautiniu ir pilietiniu lietuvių jaunimo auklėjimu, nes tai yra tautos išlikimo laidas.

4. RAGINA Lietuvos institucijas ir PLB valdybą ypač remti Sibiro lietuvius: padėti jiems įsigyti ryšių palaikymo ir informacijos perdavimo techniką, reikalui esant skirti socialinę paramą, padėti organizuoti lietuvių kalbos mokymą.

5. RAGINA remti Lietuvos kultūros, švietimo ir informacijos centrą Vakarų Europai Hiutenfelde, Vokietijoje, ypač ten veikiančią Vasario 16-osios gimnaziją, ir visus kitus švietimo židinius išeivijoje, Sibire ir etninėse žemėse.

6. PABRĖŽIA lietuviškos šeimos svarbą jaunimo tautiniam auklėjimui bei ragina kraštų ir apylinkų valdybas padėti organizuoti tolimesnį vaikų tautinį auklėjimą, steigiant naujas mokyklas, parūpinant pedagogus bei panaudojant šiuolaikinius mokymo metodus.

7. PASTEBI teigiamą lietuviškų parapijų vaidmenį lietuvių tapatumo išsaugojimui bei KREIPIASI į Bažnyčių vadovybes, prašydamas pasirūpinti pakankamu lietuvių dvasininkų skaičiumi užsienyje.

8. RAGINA Lietuvos užsienio reikalų ministeriją įtakoti diplomatines atstovybes užsienyje glaudžiau bendradarbiauti su kraštų lietuvių bendruomenėmis.

9. PRAŠO Lietuvos užsienio reikalų ministeriją, prezidentūrą ir seimą surasti sprendimus, kad PLB nariams nebūtų atimta Lietuvos pilietybė bei praradusiems ją būtų grąžinta; išspręsti Lietuvos etninių žemių lietuvių pilietybės klausimą.

10. MANO, kad lietuvių materialinės ir dvasinės kultūros paveldo išsaugojimas visuose kraštuose yra ypač svarbus ir reikšmingas darbas, todėl ragina kompetentingas Lietuvos institucijas remti kraštų lietuvių bendruomenių iniciatyvas.

11. RAGINA, kad Valdovų rūmų atstatymas būtų nuolatinis kraštų LB veiklos prioritetas.

12. KREIPIASI į pokario išeivius ir dabartinių lietuvių išeivius, ragindamas glaudžiau bendradarbiauti vadovaujantis lietuvių chartos nuostatomis.

13. DŽIAUGIASI, kad Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR vyriausybės remia Rytų kraštų vaikų atostogas Lietuvos vasaros stovyklose bei PRAŠO kviesti ir Vakarų kraštų bendruomenių vaikus.

14. SKATINA PLB narius remti *Pasaulio lietuvio* leidybą.

15. RAGINA remti XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris vyks Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje 2003 metais. PRAŠO kraštų bendruomenes remti šį renginį finansiškai ir moraliai bei kreipiasi į Bostono, Niujorko, Vašingtono, St. Petersburgo, Montrealio, Toronto, Hamiltono, Klyvlando, Detroito, Čikagos, Los Angeles bei kitų JAV ir Kanados miestų bendruomenes ir jaunimo sąjungas talkinti organizuojant XI PLJK reklaminį ir lėšų telkimo vajų JAV ir Kanadoje.

16. SIŪLO pakeisti "išeivijos" terminą tinkamesne sąvoka, kuri atspindėtų ir Sibiro tremtinių ir etninių žemių gyventojų specifiką.

17. RAGINA Lietuvos institucijas bendradarbiauti su PLB vadovaujantis geranoriškumo ir partnerystės principais.

18. RAGINA kraštų LB ir LJS remti Lietuvos pastangas tapti NATO ir ES nare; SKATINA Lietuvos ir užsienio visuomenes aktyviai remti Lietuvos pakvietimą į NATO; KREIPIASI į visus užsienyje gyvenančius lietuvius, pagal įvairiuose kraštuose esamas sąlygas, kartu su Lietuva siekti, kad ji būtų pakviesta į NATO 2002 metų pabaigoje.

19. PRAŠO NATO valstybių vadovus ir jų ambasadorius prie NATO ryžtingai remti naujų narių, ypatingai Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių, pakvietimą narystei į NATO 2002 metais jo vadovų susitikime Prahoje; PAŽYMI, kad Lietuva, kaip demokratinė, žmogaus teises gerbianti ir rinkos ekonomiką plėtojanti transatlantinės bendrijos valstybė, to pakvietimo siekia atkakliomis pastangomis įgyvendindama narystė veiksmų planą, sėkmingai stiprina kariuomenės pasiruošimą, dalyvauja taikos palaikymo ir kitose bendradarbiavimo programose.

20. DĖKOJA visiems šio suvažiavimo organizatoriams (PLB valdybai ir PLB atstovybei Lietuvoje), rėmėjams (Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos vyriausybės, Lietuvių fondui, PLB fondui bei kitoms institucijoms ir asmenims), suvažiavime pranešimus pateikusiems ir suvažiavimą sveikinusiems.

PLB valdybos sušauktame metiniame LB ir LJS pirmininkų suvažiavime buvo atstovaujama 35-iems kraštams (asmeniškai dalyvavo iš 27-ių kraštų LB/LJS ir iš 6-ių draugijų). Taip pat dalyvavo PLB Kontrolės komisijos atstovė, kviesti pranešėjai bei kviesti svečiai, ir PLB valdybos nariai (kurie vedė visus suvažiavimo posėdžius), iš viso 93 registruoti dalyviai, plius apsilankę stebėtojai.

Vytautas Kamantas,
PLB valdybos pirmininkas

Toronto

Šv. Jono lietuvių kapinėms $40 aukojo R. I. Juodžiai.

"Anapilio" sporto klubui $50 aukojo M. G. Petroniai.

Kauno arkivyskupijos *Vaikų dienos centrams* $200 aukojo E. Juzėnienė.

"Kovai su vėžiu ir džiova" sergantiems vaikučiams bei tremtiniams Lietuvoje A. Puterienė aukojo $100; I. Ignaitienė $50.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo: $100 – A. A. Vaičiūnai; $60 – I. Kaliukevičienė; $50 – E. H. Stepaičiai.

PADĖKA

Kun. E. Putrimui mūsų išvykos į Lietuvą (rugpjūčio 26-rugsėjo 10) vadovui nuoširdžiai dėkojame už visą globą. Dėkojame kun. E. Jurgučiui, OFM, ir kun. E. Putrimui už aukotas Mišias nuostabaus grožio gotikos ir baroko stilių šventovėse. Buvo malonu prie altoriaus matyti pažįstamus kunigus.

Išsivežėme iš Lietuvos puikiausius įspūdžius, kurių mes niekad neužmiršime. Gal kai kurie iš mūsų paskutinį kartą matėme savo brangią tėvynę Lietuvą.

Linkime kun. E. Putrimui dar daug tokių išvykų lydėti ir palengvinti keliautojų dienas.

Jums dėkingi –
šios išvykos dalyviai

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų į vertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D. S.*
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 *(I vakarus nuo Hurontario)*
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, *B.Sc., LL.B.*
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Important Message for Permanent Residents

Canada's Permanent Resident Card

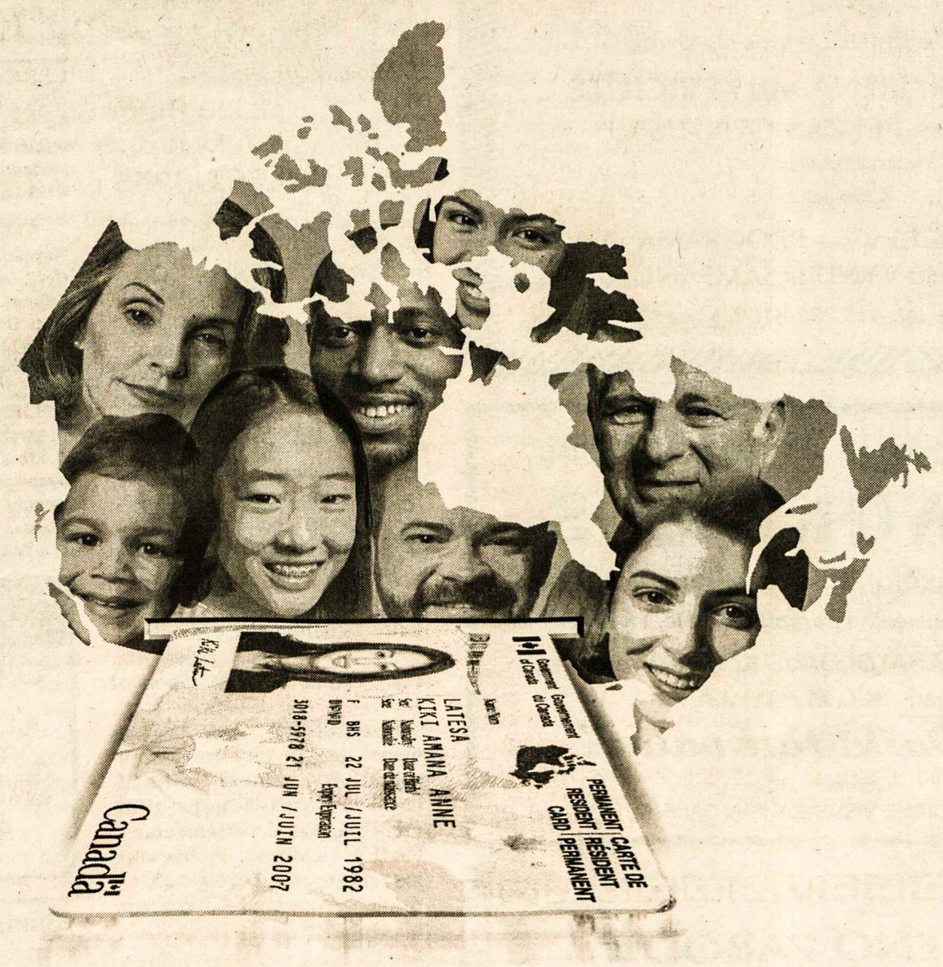

What You Should Know

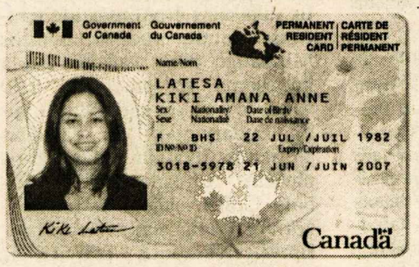

A New Permanent Resident Card: A more secure and durable proof of residency card for permanent residents (landed immigrants) living in Canada is one feature of Canada's new *Immigration and Refugee Protection Act*. This tamper-resistant card replaces the paper document (IMM 1000) for travel purposes.

Who will need the new Permanent Resident Card: "Permanent residents" are people who have applied and been accepted to live in Canada. Permanent residents travelling outside of Canada as of December 31, 2003 will need this card to re-enter Canada. Canadian citizens are not eligible for the Permanent Resident Card.

Becoming Canadian: Permanent residents who can become Canadian citizens are encouraged to apply for their citizenship.

When To Apply For Your Permanent Resident Card: Applications are now available. They will be processed based on the year you became a permanent resident of Canada. Check the chart below to see in which month you should apply. For example, if your year of landing as a permanent resident was 1998, you should submit your application in May 2003. There is no need to apply earlier.

YEAR OF LANDING	WHEN TO SUBMIT YOUR APPLICATION
2002	October 15 to November 30, 2002
2001	December to February 2003
2000	March & April 2003
1996 - 1999	May 2003
1992 - 1995	June 2003
1988 - 1991	July 2003
1980 - 1987	August 2003
1973 - 1979	September 2003
Before 1973	ANYTIME after October 2002

For information or application kits:
1 800 255-4541
TTY / TDD: 1 888 576-8502
www.cic.gc.ca

Canada

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Rugsėjo 21, šeštadienį, palaidotas a.a. Jonas Kaunas, 82 m. amžiaus.

– Lietuvos kankinių šventė – Anapilio parapijos atlaidai šiais metais bus rugsėjo 29, ateinantį sekmadienį. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios rytą bus tik 9.30 val. **(Mišių 11 val. tą rytą nebus).** Iškilmingos Mišios tą dieną bus 3 v.p.p. Po Mišių bus eisena su Švenčiausiuoju, o po eisenos – vaišės Anapilio salėje. Bilietus galima užsisakyti pas Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.

– Rugsėjo 29, ateinantį sekmadienį, ryšium su parapijos švente, Anapilio autobusėlis maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties paims popietinėms pamaldoms 2 v.p.p. ir atgal nuo Anapilio parveš po parapijos vakarienės.

– Paramos prašo vaikučių savaitraštis *Kregždutė*. Redakcijos adresas: J. Biliūno gatvė 20 – 15, LT4930 Anykščiai, Lietuva. Aukoti galima per mūsų parapiją.

– Panevėžio vyskupija prašo paramos vysk. K. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje. Aukos priimamos per mūsų parapiją.

– Mišios rugsėjo 29, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Mariją Kronienę ir Jurgį Bendoraitį; 3 v.p.p. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. Dievą prašant sveikatos; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 28, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Rožę ir Stasį Augustinavičius.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį antradienį, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis p.p. Šturmų namuose, Mississaugoje.

– Sekmadienį pamaldos – 9.30 v. ryto.

– Tradicinė Moterų draugijos Padėkos šventės puota įvyks sekmadienį, spalio 20, po pamaldų Lietuvių Namų patalpose. Bilietus platina A. Langienė, 416 233-0511.

– Tikybos pamokos vaikučiams įvyks spalio 6 d. pamaldų metu 9.30 v.r.

Maironio mokyklos žinios

– Aukštesnieji lituanistiniai kursai prasidės šeštadienį, rugsėjo 28. Juose dėstys jų vedėja Nijolė Benotienė ir mokytojos Rima Žemaitytė ir Vaida Petrauskienė.

– Šį šeštadienį, rugsėjo 28, bus išdalinti mėnesinio vaikų žurnalo *Eglutė* egzemplioriai mokiniams nuo 1 sk. iki 6 sk. Šitokiu būdu skatinamos šeimos žurnalą prenumeruoti – 20 dolerių metams (specialiai nuleista kaina, jeigu užsisakysite dabar).

– Rašome "Paramos" kredito kooperatyvo dovanotais pieštukais bei rašikliais.

– Dalia Ažubalienė tėvų komiteto vardu paruošė vaišes mokytojams pirmąjį mokslo metų rytą. **Živilė**

Lietuvių Namų žinios

– Rugsėjo 22 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 283 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN kultūros komisijos narė G. Bijūnienė. Svečių knygoje pasirašė dr. I. Siskauskienė, Vilniaus universiteto anglų filologijos katedros docentė ir vedėja, R. Slapkauskaitė, Vilniaus universiteto literatūros istorijos ir teorijos katedros magistrantė, besistažuojanti Toronto universitete, V. Bijūnaitė,baigusi Vokietijoje studijas, S. J. Žemaičiai iš Čikagos, Z. Dzikienė iš St. Petersburg, FL, M. Rolskis iš Kauno.

– LN valdybos posėdis – rugsėjo 25, trečiadienį, 7 v.v. Slaugos namuose. Lietuvių Namai baigia ruošti jubiliejinį 50-mečio leidinį. Galintys prisidėti finansiškai arba norintys tapti leidinio mecenatais prašomi kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

– Sekmadieniais Lietuvių Namuose galima skaniai papietauti ir pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos dienraščių, pasižiūrėti Lietuvos televizijos laidų, pasinaudoti interneto tinklapiu.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Slaugos namuose steigiama biblioteka. Jau surinkta nemažai knygų. Reikalingos naujos knygų lentynos ir spintos. Biblioteką parėmusiems aukotojams bus išduodami kvitai valst. mokesčių reikalams. Aukas priima V. Kulnys, tel. 416 769-1266.

Prisikėlimo parapijos žinios

– "Retkartinis" choras – grupė giesmininkų, kai kada giedančių Mišių metu. Norintys į šį chorą įsijungti, yra prašomi susisiekti su parapijos muzikos vadove D.Viskontiene, 416 762-8098.

– Jau registruojami vaikučiai ir jaunimas Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pasiruošimo pamokoms, kurios prasidės lapkričio pradžioj.

– Tuoktis ruošiasi Evaldas Sankūnas ir Žydrūnė Bajorėnaitė.

– JAV mirė a.a. Marija Kapočienė, Arūno Pabedinsko močiutė.

– KLK moterų organizuojamos vienos dienos rekolekcijos vyrams ir moterims vyks lapkričio 23 d. parapijos patalpose. Ves kun. Algis Malakauskis, OFM. Registruotis parapijos raštinėje ar pas I. Vibrienę (416 762-8414). KLKM dr-jos skyriaus susirinkimas įvyks spalio 6 d., po 12 v.d. Mišių parapijos salėj. Nuo spalio 6 d. skyriaus narės sekmadieniais pradės pardavinėti pyragus.

– Metinė parapijos vakarienė – spalio 19, šeštadienį, 5v.p.p. Meninė programa ir vakarienė 6v.v. Bilietus sekmadieniais platina V.Taseckas, kitu laiku iš savo namų, 905 824-4461.

– Parapijos 50-mečio leidiniui daromos portretinės parapijiečių nuotraukos. Fotografavimui yra paskirtos spalio 16, 17, 30, 31 ir lapkričio 1 ir 2 dienos. Galima užsisakyti tikslų laiką sekmadieniais pas Algį Simonavičių, arba skambinant jam į namus, 416 239-7226.

– Pradėta parapijiečių apklausa. Anketos padėtos šventovės prieangyje. Jas užpildžius grąžinti parapijos raštinėn.

– Mišios sekmadienį, rugsėjo 29: 8 v.r. už Ročių ir Gečų šeimų mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Michaliną ir Juozą Skriskius ir šeimos mirusius; 10.30 v.r. už a.a. Klemensą ir Tatjaną Dargius, už a.a. Joną ir Emiliją Aleksas, už a.a. Antaną Poškų; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

"Toli arti" CMFT lietuviškos programos pirmoji laida buvo rodoma per 47 kanalą (cable 4) šeštadienį, rugsėjo 21, 11 v.r. Programos vedėjas Stasys Kuliavas supažindino su laidos tema – imigracija. Buvo pateikti faktai apie pirmąsias lietuvių imigracijos bangas, rodomos įvairios nuotraukos, dokumentai. Pokalbiuose pokario imigrantai, o taip pat ir naujai atvykę lietuviai iš Lietuvos pasidalino įspūdžiais, sunkumais. Taip pat kalbėta su kitais, norinčiais grįžti į Lietuvą, arba išeivijoje gimusiais, ten apsigyvenusiais. Programos pabaigoje paminėtas Mindaugo karūnavimo 750 metų sukakties šventimas ateinančiais metais, rodyti buvusios Mindaugo pilies vaizdai. Laida kartojama antradieniais, 2.30 v.p.p. Iš viso yra sudaryta 13 laidų. Sudarytojai yra Vaclovas Verikaitis ir Raimundas Laurinavičius. Korespondentės – Sonata Laurinavičienė ir Inga Pivoriūtė. Įstaigos ar asmenys, norintys reklamuotis "Toli arti" ir padėti užtikrinti jos ateitį, prašomi kreiptis telefonu 416 534-9191 arba el. paštu info@spausk.com.

Tėviškės žiburių nuomonių skyriui galima siųsti laiškus elektroniniu paštu tevzib@pathcom.com arba prisijungiant prie *TŽ* tinklapio www.tzib.com (kairėje ekrano pusėje spausti "NUOMONĖS"). Pasisakykite apie lietuvišką veiklą, spaudą, TV programą arba kitus rūpimus klausimus. Geriausi laiškai (pasirašyti) redakcijos nuožiūra bus spausdinami *TŽ* arba paskelbti tinklapyje. Jūsų nuomonė svarbi! Lauksime!

"Vilniaus rūmuose" rugsėjo 15, sekmadienį, 2 v.p.p. į "Rudens pobūvį" susirinko nemažas būrelis vietinių ir iš toliau atvykusių tautiečių. Laimos Mačionienės iniciatyva ir darbu įvykęs renginys dalyviams labai patiko. Ant meniškai papuoštų stalų buvo įvairaus ir labai skanaus maisto. Visi linksminosi, dainavo vadovaujant p. Laimai. Pageidaujama daugiau tokių popiečių. (Žinutė sutrumpinta. Red.). **P. Norušienė**

Toronto pensininkų klubas spalio 3, ketvirtadienį, 12 val.p.p. rengia savo metinį pobūvį-koncertą, kuris įvyks "Vilnius Manor" III-čio aukšto menėje. Bus šilti pietūs su vynu ir loterija. Programą atliks pensininkų choras "Daina". Bilietus prašom įsigyti iki spalio 1 d. Kaina $15 asmeniui. Jie gaunami pas: T. Kobelskienę 760-8003, A. Dobienę 769-7550 ir S: Kuzmicką 769-1351.

Prisikėlimo kredito kooperatyvas praneša savo nariams, kad parduoda Euro kelionių čekius (Euro travellers cheques).

A. a. lakūno Leonardo Žilvyčio 11 metų žuvimo sukakčiai paminėti tėvai Alina ir Kazys Žilvyčiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

A. a. Petras Dranginis mirė š.m. rugsėjo 8 d. Jo atminimui laidotuvių namuose, velionies žmonos Aldonos sutikimu, buvo renkamos aukos 1944 m. žuvusių Lietuvos Vietinės rinktinės savanorių palaikų pervežimui į Lietuvą iš Ašmenos. Aukojo: $200 – žmona Aldona Dranginienė; $50 – I. ir F. Meyr; $30 – J. Valiulienė, J. Aukštaitis; $25 – F. Mockus; $10 – V. ir V. Valiuliai, E. Benetienė. **F.M.**

IEŠKOME AUKLĖS 4 metų berniukui. Skambinti tel. 905 891-7615.

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

įvyks 2002 m. rugsėjo 29, sekmadienį, ANAPILYJE

- **3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje MIŠIOS**
- **EISENA su Švenčiausiuoju į kapines ir palaiminimas**
- **5 v.p.p. vaišės Anapilio salėje**

Bilietai į vaišes gaunami pas **R. Celejewska tel. 416 231-8832**

*Maloniai kviečia visus dalyvauti – **ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA***

Toronto tautinių šokių grupė

"ATŽALYNAS"

KVIEČIA NAUJUS NARIUS nuo 6 iki 60 METŲ AMŽIAUS

Patyrimas nereikalingas, repeticijos vyksta anglų ir lietuvių kalbomis

REGISTRACIJA:

š.m. rugsėjo 30, pirmadienį, 7 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street West, Toronto

Registracijos kaina: $5 asmeniui, $10 šeimai

ATEIKITE IR PRISIJUNKITE!

Dėl informacijos kreiptis paštu: **"Atžalynas", 1573 Bloor Street West, Toronto, ON M6P 1A6.**
Prašau palikti darbo ir namų telefono numerius, arba skambinti **Marijai Birutei Batraks tel. 905 271-1640;** dienos metu **tel. 416 922-3217,** papildomas nr. (ext.) **7545**

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia jaunimą tarp 16-kos ir 34-ių metų amžiaus dalyvauti

METINIAME SUVAŽIAVIME

Bus samdomas autobusas, jei užsiregistruos pakankamas skaičius norinčių dalyvauti.
Rašyti VYTUI RUSLIUI el. paštu vruslys@rogers.com

KADA? – 2002 m. spalio 4-6 d.d. **KAS? – diskusijos, rinkimai, šokiai...**
KUR? – "Kretingos" stovyk. Vasagoje **KIEK? – $50**

KLJS valdyba

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "PARAMA"

maloniai kviečia visus dalyvauti

JUBILIEJINĖS 50 METŲ SUKAKTIES

POKYLYJE

š.m. spalio 5, šeštadienį

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. West

Programoje įžymūs Lietuvos menininkai:

operos solistė **IRENA MILKEVIČIŪTĖ**
ir pianistas **PETRAS GENIUŠAS**
(vienintelis pasirodymas)

5 v.v. – KOKTEILIAI 6.15 v.v. – PROGRAMA
7.30 v.v. – VAKARIENĖ su VYNU ir ŠAMPANU

*Bilietus užsisakyti skambinant **J. Vingelienei tel. 416 233-8108.*** Kaina $50 asmeniui.

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

AUKURAS

š.m. rugsėjo 28, šeštadienį, 4 val.p.p.

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, 1 Resurrection Rd.,

vaidins **ANATOLIJAUS KAIRIO** 3 veiksmų

KOMEDIJĄ

"Paskutinė valia"

Įėjimas – $10 asmeniui

KVIEČIAME VISUS GAUSIAI DALYVAUTI

MENO PARODA

"Algonkvino elegijos"

dail. Rita Bulavaitė-Forrest

Kanados lietuvių muziejuje-archyve
Anapilyje

ATIDARYMAS:

2002 m. rugsėjo 29, sekmadienį,2 v.p.p.

LATVIŲ KULTŪROS CENTRAS

kviečia Jus į "Kelionę po Lietuvą"

SKAIDRIŲ SUTIKTUVES ir VAKARIENĘ

š.m. spalio 9, trečiadienį, 6.30 v.v.

Latvių kultūros centre, 4 Credit Union Dr., North York

Įėjimas – $20 (su vakariene). Rezervuoti vietas skambinant

tel. 416 759-4900

MONTREAL QUE

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserų Šiaurės Amerikos provincijolė sesuo M. Paulė Savickaitė atsiuntė Aušros Vartų parapijos ir Montrealio lietuviams laišką. Tai nuoširdi visų seselių vardu padėka Montrealio lietuviams už gražų bendradarbiavimą per 49 metus ir puikų atsisveikinimą, suruoštą Aušros Vartų parapijos tarybos š.m. birželio 2 d. Laiške paminėti visi atsisveikinimo žodžiai. Ypatingai pabrėžė kun. Juozą Aranauską, SJ, atvykusį atsisveikinti iš poilsio namų. Kun. J. Aranauskas, ilgiausiai šioje parapijoje vikaravęs ir klebonavęs, daugiausia ir bendravo su seselėmis. Sesuo Paulė laiške dar dėkojo vaišių šeimininkėms bei įteikusiems aukų, kurios visos siunčiamos į Lietuvą.

Baltiečių meno mėgėjų grupės artimesnis susipažinimas įvyko š.m. rugsėjo 10 d. Latvių namuose, Lachine, Que. Mažėjant visų trijų tautų menininkams, nutarta kartu veikti, rengti parodas. Yra numatyta netolimoje ateityje surengti dailininkų parodą ir atskirai tautodailės darbų, nes praeitoje parodoje pavasarį įvairių rodinių buvo per daug. Vakaronės metu Imants Steprans išsamiai apibūdino garsaus latvių dailininko Ludof Libert darbus, supažindino su jo biografija, knygomis ir pasisekimu meno srityje. Po to buvo rodomas filmas iš pavasarį surengtos baltiečių parodos. Kavutės metu buvo tartasi parodų reikalais.

Montrealio lituanistinės mokyklos mokytojai bei mokinių tėvai š.m. rugsėjo 24 d., 7 v.v. renkasi į Aušros Vartų parapijos kleboniją. Bus aptarta mokyklos ateitis.

Aušros Vartų parapijos choras pradėjo penkiasdešimt antrąjį sezoną. Š.m. rugsėjo 15 d. parapijos salėje vykusiose vaišėse buvo prisiminti choro vadovai bei globėjai.

Tomas Danielius Valinskas, Vilijos (Lukoševičiūtės) ir Tado Valinskų sūnelis, klebono kun. dr. Felikso Jucevičiaus š.m. rugsėjo 14 d. buvo pakrikštytas Šv. Kazimiero šventovėje. Krikšto tėvai buvo Marius Valinskas ir Audra Norvaišaitė. Pauliukas džiaugiasi mažu broliuku. **B.S.**

Programos atlikėjai atsisveikinime su Putnamo seselėmis. Iš k.: choro vadovas A. J. Mickus, sesuo Palmira, vedėjas A. Urbonas
Nuotr. A. J. Mickaus

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

A. a. Antano Kuraičio atminimui pagerbti sergantiems vaikučiams Lietuvoje M. ir A. Gverzdžiai aukojo $50. **M.P.**

A.a. Anso Lymanto atminimui pagerbti Mažosios Lietuvos fondui aukojo: $250 – *Cellular One Inc.* (Montrealis); $200 – L. I. Adomavičiai; $153.56 – Timothy Flusche; $102 – Vilius Pėteraitis; $100 – K. E. Andruškevičiai, John Martinez, Nancy Martinez ir Thierry ir Zoe Cambourieu, Cora Liwang, Lolli ir David Rosengarten, B. Botyrienė, Simone Legare ir John Martinez Sr.; $60 – Tessie ir Gerry Rayta; $50 – Luiminita Popa ir šeima, G. Gedvila, M. V. Jonynai, D. Fleming, L. Kunnapuu; $25 – Rh. Stamos, G. Jocienė, H. Z. Lapinai, Teri Covin, Maria ir Mario Di Lonardo; $ 20 – Dina ir Minnie Liwang; $15 – A. Kuncevičienė.

Valdybos vardu nuoširdžiai dėkoju aukotojams ir šeimai už aukų nukreipimą į Mažosios Lietuvos fondą. **I. Adomavičienė**

Torontietė Žibutė Šilininkaitė-Janeliūnienė, dirbanti informacijos technologijos patarėja "Canadian Association of Insurance and Financial Advisors (CAIFA)", š.m. gegužės mėn. buvo paskirta administracijos direktore, vadovaujančia narių paslaugoms ir administracijos departamentams. CAIFA leidinyje apibūdintos jos ankstesnės pareigos "Institute of Chartered Accountants of Ontario" ir "UNISYS Canada".

KLF žinios

– Antruoju Kanados lietuvių fondo valdybos pirmininko pavaduotoju išrinktas Jurgis Kuliešius.

– Studentai, norintys gauti stipendijas, privalo Fondo valdybai įteikti universiteto registravimosi pažymėjimus, kurių jau yra gauta.

– Pradėtas KLB apylinkių lankymas, kurį dažniausiai atlieka KLF valdybos pirm. A. Nausėdas.

– KLF raštinė perkelta į Toronto Prisikėlimo parapijos patalpas. Adresas: 1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1. **Br.St.**

NORIU PIRKTI tautinius drabužius 8-10 dydžio. Skambinti vakarais Julijai tel. 416 769-5198.

RENKU ir geromis kainomis superku senus foto aparatus - ZEISS, IKON, LEICA ir kitus. Skambinti popiet tel. 705 429-4568.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE" – Nupjaunam, genėjam ir tręšiam (fertilize) visų rūšių medžius bei krūmus. Darbas garantuotas. Skambinti Daniui Leliui: Hamiltone 905 692-9741 (iki 9 v.v.); Toronte 416 753-0790.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783

Anapilio sodybos vaikučių choras "GINTARĖLIAI"

pradeda naują veiklos sezoną ir kviečia visus mylinčius dainą vaikučius įsijungti į jų gretas

Deimantė Grigutienė, choro vadovė
tel. 905 848-9628

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
nešiojamas (416) 560-0122